CRONICILE DIN NARNIA

C.S. LEWIS

Ultima bătălie

Cronicile din Narnia 7
Ultima batalie
Clive Staples Lewis

1. LÂNGĂ LACUL ÎNVOLBURAT

În ultimele zile ale Narniei, departe de tot, spre apus, dincolo de Pustiul Pleşuv şi aproape de marea cascadă, trăia un Maimuţoi. Era atât de bătrân, încât nimeni nu-şi mai amintea când venise să locuiască prima oară prin acele părţi; şi era cel mai isteţ, cel mai pocit şi cel mai zbârcit Maimuţoi din citi existaseră vreodată. Avea o căsuţă de lemn cu acoperiş de frunze, sus, între crengile unui copac falnic, şi îl chema Marafet. În acea parte a pădurii, nu vieţuiau prea multe Animale Vorbitoare, nici Oameni, Pitici sau făpturi de alt fel, însă Marafet avea un vecin care îi era prieten: măgarul Nedumirici. În fine, aşa spuneau amândoi, ca erau prieteni, însă, după cum se desfăşurau lucrurile, te-ai fi gândit că Nedumirici era, mai degrabă, sluga lui Marafet, şi nu prietenul lui. Nedumirici făcea toată treaba. Când se duceau împreună la râu, Marafet umplea cu apă burdufurile mari din piele, însă Nedumirici era cel care le căra înapoi. Când aveau nevoie de ceva din oraşele aflate în josul râului, Nedumirici era cel care se ducea până acolo, cu panerele goale în spinare, şi venea înapoi cu ele pline şi grele. Şi toate bunătăţile aduse de Nedumirici erau mâncate de Marafet; căci, cum zicea Marafet: "Pai, vezi tu, Nedumirici, eu nu pot mânca iarbă şi scaieţi ca tine, aşa că-i normal să mă descurc altfel". Iar Nedumirici spunea întotdeauna, "Sigur că da, Marafet, sigur că da. Te înţeleg perfect." Nedumirici nu se văita niciodată, fiindcă ştia că Marafet era mult mai deştept decât el şi socotea că era foarte frumos din partea acestuia să fie prieten cu el. Iar dacă se întâmpla ca Nedumirici să încerce să-l contrazică în vreo privinţă, Marafet spunea întotdeauna: "Zău aşa, Nedumirici, înţeleg mai bine decât tine ce trebuie făcut. Doar ştii bine că n-ai prea multă minte, Nedumirici." Şi Nedumirici zicea şi el de fiecare dată: "Da, Marafet. Ai dreptate. N-am prea multă minte." După care ofta şi făcea cum îi spunea Marafet.

Într-o bună dimineaţă, pe la începutul anului, au ieşit amândoi la plimbare pe malul Lacului Învolburat. Lacul Învolburat este iazul acela mare de sub stânci, în capătul vestic al Narniei. O cascadă imensă se varsă în el cu un urlet bubuitor, iar Râul Narnia curge de-acolo, ieşind prin cealaltă parte. Din cauza cascadei, apele lacului se leagănă veşnic, bolborosesc şi

spumegă în bulboane, de unde şi numele de Lacul Învolburat. Cel mai vioi şi jucăuş este la începutul primăverii, când apele cascadei se umflă de la zăpezile topite şi scurse de pe munţii înalţi, aflaţi dincolo de Narnia, în Deşertul de Apus, de unde vine nul. Şi, cum se uitau ei la Lacul Învolburat, dintr-o dată Marafet îşi lungi degetul uscăţiv şi negricios, zicând:

— Uite! Ce-i aia?

— Ce-i aia "ce"? făcu Nedumirici.

— Chestia aia galbenă, care a apărut acum din cascadă. Uite! Se vede din nou, pluteşte. Trebuie neapărat să aflăm ce e.

— Chiar trebuie? zise Nedumirici.

— Sigur că trebuie, îi răspunse Marafet. S-ar putea să fie ceva folositor. Hai, ţuşti în lac, ca un băiat bun ce eşti, şi pescuieşte-o de-acolo, să ne lămurim şi noi despre ce-i vorba.

— Ţuşti în lac, eu?! făcu Nedumirici, ciulind urechile lungi.

— Păi, cum o sa ajungem la chestia aia, dacă nu sari în apă?! zise Maimuţoiul.

— Dar — dar n-ar fi mai bine dacă te-ai băga tu în lac? spuse Nedumirici. Fiindcă, ştii, tu vrei musai să afli ce e chestia aia, şi nu eu. Iar tu ai şi mâini. La fel ca Oamenii şi Piticii, poţi prinde şi apuca orice lucru. Eu, însă, am doar copite.

— Zău aşa, Nedumirici, zise Marafet nu mi-aş fi închipuit vreodată că poţi să spui lucruri din astea. Nu m-aşteptam din partea ta la aşa ceva, pe cuvânt.

— Dar, de ce, ce-am spus atât de rău? făcu Măgarul, vorbind pe un ton destul de spăsit, fiindcă vedea bine că Marafet era profund jignit. N-am vrut decât să...

— Să mă pui pe mine să intru în apă, îl întrerupse Maimuţoiul. De parcă n-ai şti prea bine cât de sensibile sunt maimuţele la plămâni şi cât de uşor pot răci! Foarte bine. Voi intra în apă. Mi-e destul de frig şi-aşa, cu vântul ăsta năprasnic. Dar am să mă bag în apă. Probabil că voi muri. Şi atunci îţi va părea rău.

Şi, după tremurul din glas, s-ar fi zis că Marafet era gata să izbucnească în plâns.

— Nu, te rog, nu, te rog, nu, te rog, exclamă Nedumirici, pe jumătate răgind şi pe jumătate vorbind. Marafet, nu mi-a trecut niciodată prin minte aşa ceva, îmi pare rău, n-am vrut. Doar ştii cât de nătărău sunt şi că nu mă duce capul să mă gândesc la mai multe lucruri deodată. Am uitat cât eşti de sensibil la

plămâni. Bineînţeles că eu am să intru în apă. Nici să nu te gândeşti să faci tu aşa ceva. Da, Marafet, îmi promiţi?

Aşa ca Marafet i-a promis, iar Nedumirici a plecat tropa-tropa pe cele patru copite să ocolească marginea stâncoasă a Lacului şi să găsească un loc pe unde să intre în apă. Pe lângă faptul că afară era tare frig, nu părea deloc un fleac să intri în apa aceea agitată şi înspumată, aşa că Nedumirici a stat şi a dârdâit cam un minut, până să se încumete s-o facă. Numai că Marafet s-a şi apucat să-i strige din spate: "Poate că mai bine intru eu, Nedumirici". Iar când a auzit asta, Nedumirici a zis: "Nu, nu. Mi-ai promis. Uite, intru acum", şi chiar a intrat în apă.

O masă enormă de spumă l-a izbit în faţă, umplându-i gura cu apă şi orbindu-l. Pe urmă, s-a vârât cu totul sub apă timp de câteva secunde, iar când a ieşit iarăşi la suprafaţă era în cu totul altă parte a Lacului. După aceea, l-a prins vârtejul şi l-a tot învârtit din ce în ce mai repede, până l-a purtat drept sub cascadă, iar forţa apei l-a împins în jos, scufundându-l tot mai adânc, încât a simţit că nu-şi mai putea ţine răsuflarea până să ajungă iarăşi la suprafaţă ca să ia o gură de aer. Iar când în sfârşit a scos capul deasupra şi a văzut că se apropiase cât de cât de obiectul pe care încerca să-l prindă, acesta s-a îndepărtat de el, purtat de apă până sub cascadă, unde s-a dus la fund. Şi, când a ieşit iarăşi la suprafaţă, era foarte departe de el. Până la urmă, însă, când era mort de oboseală, lovit de peste tot şi înţepenit de frig, a izbutit să prindă obiectul cu dinţii. Şi uite-aşa a ieşit din apă, cărându-l în bot şi împleticindu-se cu copitele din faţă în el, fiindcă era mare cât un covoraş, foarte greu, rece şi lipicios.

L-a azvârlit pe jos în faţa lui Marafet şi-a rămas acolo în picioare, şiroind de apă, dârdâind şi încercând să-şi recapete suflul. Maimuţoiul, însă, nici gând să-i arunce vreo privire sau să-l întrebe cum se simte. Maimuţoiul tot dădea târcoale Obiectului, întinzându-l, pipăindu-l şi mirosindu-l. Pe urmă, în ochi i-a apărut o licărire răutăcioasă şi a zis:

— E o piele de leu.

— Iha-auh-auh-oh, zău? făcu Nedumirici, gâfâind.

— Mda, mă tot întreb... mă tot întreb... mă tot întreb, zicea Marafet ca pentru sine, muncindu-şi creierii.

— Cine l-o fi omorât pe bietul leu?! spuse Nedumirici numaidecât. Ar trebui să-l îngropăm, să facem o înmormântare.

— Oh, n-a fost un Leu Vorbitor, spuse Marafet. Nu merită să-ţi baţi capul cu asta. Hăt, departe, în Deşertul de Apus, dincolo de Urlătoare, nu există Animale Vorbitoare. Pesemne că pielea asta vine de la un leu sălbatic, mut şi prost.

Ceea ce, la drept vorbind, aşa şi era. Cu câteva luni înainte, un Vânător, un Om, omorâse şi jupuise acest leu undeva departe, prin Deşertul de Apus. Numai ca nu asta e important pentru povestea noastră.

— Oricum, Marafet, insistă Nedumirici, chiar dacă pielea asta vine de la un leu sălbatic şi mut, nu crezi că s-ar cădea să-l înmormântăm cum se cuvine? Adică, toţi leii sunt într-un fel nişte făpturi — în fine, nişte făpturi destul de solemne, nu-i aşa? Din cauza ştii tu Cui. Aşa e sau nu?

— Nu-ţi mai băga tot felul de prostii în cap, Nedumirici, zise Marafet. Nu-ţi şade bine dacă gândeşti prea mult. O să-ţi facem din pielea asta o haină de iarnă, groasă şi călduroasă.

— Oh, nu cred că mi-ar plăcea, spuse Măgarul. Ar părea — adică celelalte Lighioane ar putea crede — vreau să zic că m-aş simţi nu ştiu cum...

— Ce tot îndrugi acolo? făcu Marafet, scărpinându-se de jos în sus, cum fac maimuţele.

— Cred că ar fi o dovadă de lipsă de respect faţă de Marele Leu, faţă de Aslan însuşi, dacă un măgar ca mine s-ar foi de colo-colo împopoţonat cu o piele de leu, zise Nedumirici.

— Ia, te rog, să nu mă mai contrazici atât, i-o trânti Marafet. Un măgar ca tine habar n-are de lucrurile astea. Ştii că nu eşti în stare să gândeşti, Nedumirici, aşa că de ce nu mă laşi pe mine să gândesc în locul tău?! De ce nu te porţi frumos cu mine, aşa cum mă port eu cu tine? Nu cred că eu pot face totul. Ştiu că la unele lucruri te pricepi mai bine decât mine. De aceea te-am şi lăsat să intri tu în lac; ştiam că te puteai descurca mai bine decât mine. Dar de ce nu am şi eu dreptul, când îmi vine rândul, să fac ceva ce eu pot face, şi tu nu? Chiar sunt sortit să n-am voie niciodată să fac nimic? Haide, fii cinstit. Fiecare, când ne vine rândul.

— Oh, da, fireşte, dacă aşa vrei tu, se învoi Nedumirici.

— Ştii ce?! zise Marafet. Ce-ar fi să te duci în galop iute până la Chippingford, pe malul râului, să vezi dacă n-au cumva portocale şi banane.

— Dar sunt atât de obosit, Marafet, se văită Nedumirici.

— Da, dar eşti ud leoarcă şi mort de frig, spuse Maimuţoiul. Aşa că trebuie să te încălzeşti, or, un galop săltat şi iute este exact ce ţi-ar prinde bine acum. În plus, nu uita că azi e zi de târg la Chippingford.

După care, desigur, Nedumirici a zis că avea să meargă.

De îndată ce a rămas singur, Marafet s-a urnit din loc, mergând târâş când în două, când în patru labe, până ce a ajuns la copacul lui. Acolo, a început să se cocoaţe, legănându-se din creangă în creangă, bombănind şi rânjind tot timpul, până ce a urcat în căsuţa lui. Avea acolo ac, aţă şi nişte foarfece mari; căci era un Maimuţoi isteţ, iar Piticii îl învăţaseră să coasă. A vârât ghemul de aţă (dintr-un material foarte gros, ca un fel de sfoară) în gură, iar obrazul i s-a umflat în afară, de parcă ar fi supt o bomboană imensă. Şi-a pus acul între buze şi a luat foarfecele cu laba stângă. Pe urmă, s-a dat jos din copac şi, târâş-grăpiş, s-a dus până la pielea de leu. S-a ghemuit pe jos lângă ea şi s-a apucat de lucru.

Şi-a dat seama numaidecât că trupul format de pielea de leu era prea lung pentru Nedumirici şi că grumazul părea prea scurt. Aşa că a tăiat o bucată bună din trup şi a făcut din ea un guler lung, pentru grumazul lung a lui Nedumirici. După aceea, a tăiat capul şi a cusut gulerul între cap şi umeri. Pe ambele margini ale pielii a cusut nişte şireturi, ce urmau să fie legate sub pieptul şi stomacul lui Nedumirici. Când şi când, mai trecea în zbor pe deasupra câte o pasăre, iar Marafet se oprea din lucru, privind îngrijorat în sus. Nu voia să vadă cineva ce făcea el acolo. Dar nici una dintre păsările pe care le-a văzut nu era Pasăre Vorbitoare, aşa că nici nu conta.

Târziu, după-amiaza, s-a întors şi Nedumirici. Nu mergea la trap, ci înainta răbdător, târându-şi picioarele, cum fac catârii.

— N-am găsit portocale, zise el, şi nici banane. Şi sunt tare obosit.

După care s-a lungit pe jos.

— Hai încoace să probezi haina ta nouă din piele de leu, spuse Marafet.

— Dă-o-ncolo de vechitură, zise Nedumerici. O probez mâine dimineaţă. Astă-seară sunt prea obosit.

— Ce bădăran eşti, Nedumeriri, făcu Marafet. Dacă tu eşti obosit, păi eu atunci ce să mai zic? Toată ziua, în timp ce tu te răcoreai la plimbărică prin vale, am trudit din greu să-ţi fac o haină. Mi-au obosit labele atât de tare, încât de-abia mai pot ţine foarfecele. Şi tu, nici măcar un mulţumesc, nici măcar să catadicseşti să te uiţi la haină, nici măcar să te sinchiseşti şi tu un pic... şi... şi...

— Dragul meu Marafet, zise Nedumirici, ridicându-se numaidecât. Iartă-ma. M-am purtat oribil. Cum să nu vreau s-o probez cu plăcere? Arată pur şi simplu splendid. Hai să vedem cum vine. Te rog, haide.

— Fie, dar stai nemişcat, spuse Maimuţoiul.

Fiind foarte grea, s-a căznit mult până ce a izbutit să ridice pielea, însă până la urmă, trăgând, împingând, pufăind şi suflând, a pus-o pe măgar. A legat-o pe sub trupul lui Nedumirici, după aceea a legat picioarele în jurul picioarelor lui Nedumirici şi coada în jurul cozii lui Nedumirici. Prin gura larg deschisă a capului de leu se vedeau botul cenuşiu şi faţa lui Nedumirici. Aşa că cine văzuse un leu în carne şi oase n-avea cum să fie tras pe sfoară, în schimb, dacă cineva care nu văzuse niciodată un leu se uita la Nedumirici îmbrăcat cu pielea de leu îl confunda sigur cu un leu, de nu se apropia prea mult, iar lumina nu era prea grozavă sau dacă Nedumirici nu se apuca să ragă sau să hârşâie din copite.

— Arăţi minunat, absolut minunat, exclamă Maimuţoiul. Cine te-ar vedea acum ar zice că eşti Aslan, Marele Leu însuşi.

— Ar fi de-a dreptul groaznic, spuse Nedumirici.

— Ba n-ar fi deloc, replică Marafet. Toată lumea ar face ce ai spune tu.

— Dar eu nu vreau să spun nimănui ca să facă ceva!

— Gândeşte-te numai la cât bine am putea face! spuse Marafet. M-ai pune pe mine să te povăţuiesc. M-aş gândi ce porunci înţelepte ai putea să dai. Şi toată lumea ar trebui să ni se supună, până şi Regele însuşi. Am pune totul la punct în Narnia.

— Dar nu e totul oricum pus la punct? se miră Nedumirici.

— Ce?! zbieră Marafet. Totul pus la punct? când nu găseşti portocale şi banane?

— Păi, ştii, spuse Nedumirici, nu există prea multă lume — de fapt, în afară de tine nu cred că mai e nimeni care să vrea chestii din alea.

— Mai e şi problema zahărului, insistă Marafet.

— Hm, da, zise Măgarul. Ar fi bine dacă s-ar găsi ceva mai mult zahăr.

— Bun, atunci, s-a făcut, spuse Marafet. Tu te dai drept Aslan, iar eu îţi zic ce să spui.

— Nu, nu, nu, se încăpăţână Nedumirici. E groaznic ce spui. N-ar fi deloc bine, Marafet. N-oi fi eu prea isteţ, dar atâta lucru pricep şi eu. Ce s-ar alege de noi, dacă adevăratul Aslan şi-ar face apariţia?

— Presupun că ar fi foarte încântat, zise Marafet. Probabil că de-aia ne-a şi trimis pielea de leu, ca să putem pune lucrurile la punct. Oricum, să ştii că nu catadicseşte niciodată să-şi facă apariţia. Cel puţin în ziua de azi.

În acel moment, de deasupra s-a auzit o cumplită bubuitură de tunet şi un mic cutremur a zgâlţâit pământul. Cele două animale şi-au pierdut echilibrul şi au fost trântite pe jos, cu nasul în praf.

— Poftim! a rostit Nedumirici gâfâind, de îndată ce şi-a mai recăpătat suflul. Asta a fost un semn, un avertisment. Ştiam eu că săvârşesc ceva teribil de rău. Scoate numaidecât de pe mine pielea asta păcătoasă!

— Nu, nu, spuse Maimuţoiul (a cărui minte lucra foarte repede). Semnul trebuie interpretat cu totul altfel. Tocmai voiam să-ţi spun că dacă adevăratul Aslan, cum îl numeşti tu, ar vrea să continuăm pe calea pe care am pomit-o, atunci ne-ar trimite o bubuitură de tunet şi un cutremur de pământ. N-am apucat, însă, să-ţi mai zic asta, că semnul în sine mi-a luat-o înainte. Acum, Nedumirici, trebuie neapărat să faci aşa. Şi, te rog, hai să nu ne mai ciondănim. Ştii bine că nu pricepi chestiile astea. De unde să aibă habar un măgar cum e cu semnele?

2. NESĂBUINŢA REGELUI

Cam la trei săptămâni de la această întâmplare, ultimul dintre regii Narniei şedea sub falnicul stejar de lângă uşa cabanei sale de vânătoare, unde, primăvara când vremea

era plăcută, stătea zece zile sau chiar mai mult. Clădirea era joasă, cu acoperiş de paie, nu departe de capătul de răsărit al Pustiului Pleşuv şi ceva mai sus de punctul de întâlnire a celor două râuri. Îi plăcea să locuiască acolo, ducând un trai simplu, în plină libertate, departe de fastul şi pompa cetăţii domneşti, Cair Paravel. Îl chema Regele Tirian şi avea între douăzeci şi douăzeci şi cinci de ani; avea umerii laţi şi puternici şi trupul musculos, însă barba îi era încă rară. Avea ochi albaştri şi un chip dârz şi onest.

Nu era nimeni cu el în acea dimineaţă de primăvară, în afara de dragul său prieten, Giuvaier Inorogul. Se iubeau ca fraţii şi în războaie fiecare salvase viaţa celuilalt. Animalul domnesc stătea în picioare, aproape de jilţul Regelui şi, cu gâtul răsucit, îşi lustruia cornul albastru frecându-l de pielea de pe trup, albă ca laptele.

— Astăzi n-am chef să fac nimic, Giuvaier, spuse Regele. Nu-mi ies din cap veştile astea minunate. Crezi că vom mai afla şi altele astăzi?

— Nicicând în vremea noastră, şi nici în vremea părinţilor sau a bunicilor noştri nu s-a auzit zvon mai minunat, Sire, spuse Giuvaier, cu condiţia să fie adevărat.

— Cum să nu fie adevărat? exclamă Regele. S-a scurs mai bine de o săptămână de când primele păsări au trecut în zbor deasupra noastră, spunând: Aslan e aici, Aslan a venit din nou în Narnia. Şi după aceea au urmat veveriţele. Ele nu-l văzuseră, dar ziceau că, în mod sigur, se află în pădure. Pe urmă, a venit Cerbul. A zis ca l-a văzut cu ochii lui, undeva în depărtare, la lumina lunii, în Pustiul Pleşuv. Apoi a venit Omul acela negricios cu barbă, negustorul din Calormen. Calormenilor nu prea le pasă de Aslan, însă tipul vorbea despre asta ca şi cum n-ar fi încăput nici urmă de îndoială. Iar aseară a fost Bursucul, care şi el l-a văzut pe Aslan.

— Într-adevăr, Sire, îi răspunse Giuvaier. Îi cred pe toţi. Dacă par cumva că mă îndoiesc este doar fiindcă prea mare mi-e bucuria pentru a îngădui ca certitudinea să mi-o astâmpere. E-aproape prea frumos pentru a fi adevărat.

— Da, zise Regele oftând adânc, înfiorat aproape de încântare. Întrece tot ce mi-am dorit vreodată în viaţă.

— Ascultă! spuse Giuvaier, lăsând capul într-o parte şi ciulind urechile în faţă.

— Ce e? întrebă Regele.

— Zgomot de copite, Sire, spuse Giuvaier. Un cal la galop. Un cal foarte puternic şi greu. Pesemne unul dintre Centauri. Ia te uită, a ajuns.

Un Centaur voinic, cu barbă aurie, cu sudoare de om pe frunte şi năduşeală de cal pe pântece, ţâşni spre Rege, se opri şi făcu o plecăciune adâncă.

— Salutare, Rege, strigă el, cu glas gros ca de taur.

— Hei, i-ascultă! zise Regele, privind peste umăr spre uşa cabanei de vânătoare. Un pocal cu vin pentru nobilul Centaur. Bun venit, Roonwit. Trage-ţi sufletul şi spune-ne ce te-aduce pe la noi.

Din casă ieşi un paj ducând un pocal mare din lemn, gravat ciudat, pe care i-l dădu Centaurului. Centaurul ridică pocalul, spunând:

— Închin în primul rând pentru Aslan şi pentru adevăr, iar apoi pentru sănătatea Maiestăţii tale.

Şi sorbi dintr-o înghiţitură tot vinul (ce-ar fi îndestulat de-a binelea şase bărbaţi voinici), după care dădu pocalul înapoi pajului.

— Ei bine, Roonwit, spuse Regele. Ne-aduci veşti noi despre Aslan?

Uşor încruntat, Roonwit avea un aer foarte grav.

— Sire, începu el. Ştii bine cât amar de ani am trăit şi cât de mult am studiat eu stelele; căci noi, Centaurii, trăim mai mult decât voi, Oamenii, şi chiar mai mult şi decât voi, Inorogii. De când sunt eu pe lume niciodată n-am văzut scrise pe cer lucruri atât de cumplite ca acelea pe care le-am desluşit, noapte de noapte, de la începutul acestui an. Ştiu din zodiacele mele că de cinci sute de ani n-au mai existat nişte conjuncţii ale aştrilor atât de dezastruoase. Aveam oricum de gând, Maiestate, să vin să te previn că o mare nenorocire planează asupra Narniei. Azi-noapte, însă, am aflat zvonul că Aslan umblă prin Narnia. Sire, să nu crezi baliverna asta. Stelele nu mint niciodată, pe când Oamenii şi Animalele — da. Dacă Aslan ar fi urmat, într-adevăr, să vină în Narnia, stelele ar fi prezis-o. Iar dacă ar venit cu adevărat, toate stelele benefice s-ar fi adunat la un loc, în onoarea lui. Totul e o minciună.

— O minciună?! izbucni Regele cu înverşunare. Ce făptură din Narnia sau din lumea toată ar cuteza să mintă într-o asemenea privinţă?

Şi, fără să-şi dea seama, duse mâna la plăselele săbiei.

— Asta eu n-am de unde şti, Stăpâne, zise Centaurul. Dar ştiu în schimb că pe pământ există mincinoşi, pe când în lumea stelelor — nu.

— Mă întreb, începu Giuvaier, dacă totuşi nu s-ar fi putut ca Aslan să vină, deşi astrele au prezis altceva.

— El nu e robul stelelor, ci Creatorul lor. Nu se spune în nici una dintre vechile legende că El e un leu supus.

— Bravo, Giuvaier, bravo, exclamă Regele. Exact astea sunt cuvintele: nu e un leu supus. Apar în nenumărate basme.

Roonwit tocmai ridicase mâna, aplecându-se în faţă să-i spună ceva Regelui, cu multă ardoare, când toţi trei întoarseră capul la auzul unui fel de bocet, care se apropia din ce în ce mai mult. Spre apus, pădurea era atât de deasă, încât nu puteau desluşi deocamdată făptura care venea spre ei. Curând, însă, izbutiră să înţeleagă cuvintele.

— Vai, vai, vai, se jelea glasul acela. Vai şi-amar de fraţii şi de surorile mele! Vai de copacii sfinţi! Pădurile sunt distruse şi pustiite. Toporul se dezlănţuie împotriva noastră. Suntem doborâţi la pământ. Copacii falnici se prăbuşesc, se prăbuşesc, se prăbuşesc.

Şi, cu acest ultim "se prăbuşesc", glasul căpătă trup. Era o făptură aidoma unei femei, dar atât de înaltă, încât capul ei era în dreptul capului Centaurului, iar pe lângă asta mai semăna şi cu un copac. E greu de explicat dacă n-aţi văzut niciodată o Driadă, dar absolut de neconfundat dacă vi s-a întâmplat să priviţi vreodată o asemenea făptură, la care coloritul, glasul şi părul au ceva cu totul special. Regele Tirian şi cele două Animale îşi dădură seama imediat că era nimfa unui fag.

— Dreptate, Stăpâne, Regele meu! strigă ea. Sări în ajutorul nostru. Ocroteşte-ţi poporul. Au venit să ne doboare în Pustiul Pleşuv. Patruzeci de trunchiuri măreţe ale fraţilor şi ale surorilor mele zac deja la pământ.

— Cum e cu putinţă, Domniţă?! Doboară codrii din Pustiul Pleşuv? Măcelăresc copacii vorbitori?! strigă Regele, sărind în picioare şi trăgând sabia. De unde atâta neobrăzare?! Şi cine

cutează să facă o asemenea mârşăvie? Ehehei, pe coama lui Aslan...

— A-a-a-h, şuieră Driada, sugrumându-se şi înfiorându-se ca de o mare durere, cutremurându-se din toate mădularele, de nenumărate ori, ca sub nişte lovituri nemiloase. După care, dintr-o dată, se prăbuşi la pământ, de parcă i-ar fi fost retezate picioarele. Câteva secunde, o mai văzură zăcând moartă pe iarbă, după care dispăru cu totul. Ştiau ce se întâmplase. Copacul ei, aflat la depărtare de mile întregi, fusese secerat.

Amuţit, câteva momente, de durere şi de furie, Regele izbuti în cele din urmă să spună:

— Haideţi, prieteni. Mergem în susul râului, cât putem de iute, să-i găsim pe ticăloşii care au făcut asta. Nu va scăpa unul cu viaţă.

— Sire, cu toată plăcerea, spuse Giuvaier.

Însă Roonwit zise:

— Sire, fii prudent în dreapta ta mânie. Se întâmplă lucruri stranii. Dacă încolo, în vale, există răsculaţi înarmaţi, noi trei suntem prea puţini pentru a-i înfrunta. Dacă ai vrea numai să aştepţi un pic...

— N-am de gând să mai aştept nici o fracţiune de secundă, zise Regele. Giuvaier şi cu mine o luăm înainte, iar tu fugi iute la galop până la Cair Paravel. Ia inelul meu, ca dovadă că vii din partea mea. Adu-mi douăzeci de oşteni înarmaţi, toţi cu cai buni, douăzeci de Câini Vorbitori, zece Pitici (să fie toţi arcaşi de temut), un Leopard şi pe Picior-de-piatră Uriaşul. Vino cu ei după noi, cât poţi de repede.

— Cu dragă inimă, Sire, făcu Roonwit. Şi numaidecât se întoarse şi porni la galop, spre răsărit, în lungul văii.

Regele mergea cu paşi mari, bombănind în barbă şi încleştându-şi pumnii. Giuvaier păşea lângă el, fără să spună nimic; nu se auzea nici un zgomot, în afară de clinchetul stins al lanţului de aur de la gâtul Inorogului, de tropotul făcut de două picioare de om şi de patru copite de inorog.

Ajunseră curând la râu şi o luară în susul apei, pe o potecă acoperită de iarbă: aveau râul în stânga şi pădurea în dreapta. Nu după mult timp sosiră la locul unde terenul devenea mai povârnit, iar pădurea deasă cobora până la marginea apei. Poteca, sau mai bine zis ce mai rămăsese din ea, continua acum pe malul sudic, aşa că trebuiră să treacă râul printr-un vad ca să

ajungă la ea. Apa îi venea lui Tirian până la subsuori, însă Giuvaier (care avea patru picioare, pe care se putea propti bine) stătea în dreapta lui, pentru a bloca forţa curentului, iar Tirian se prinse cu braţul lui puternic de gâtul puternic al Inorogului, izbutind amândoi să ajungă cu bine la mal. De supărare, Regele nici nu băgase de seamă cât de rece era apa. Însă, fireşte, de îndată ce ieşi din apă îşi şterse sabia cu grijă de umărul mantiei, singura parte uscată a straielor de pe el.

Mergeau acum spre apus, având râul în dreapta şi Pustiul Pleşuv drept în faţă. După nici o milă, se opriră amândoi şi vorbiră în acelaşi timp. Regele zise:

— Ce mai e şi asta?

Iar Giuvaier spuse:

— Uite!

— O plută, constată Regele Tirian.

Era într-adevăr o plută. Vreo şase trunchiuri superbe de copaci, toţi proaspăt tăiaţi şi curăţiţi de crengi, fuseseră legate laolaltă pentru a forma o plută şi lunecau iute în josul râului. În partea din faţă a plutei, era un Şoarece-de- Apă, care cârmea cu un par toată ambarcaţiunea.

— Hei! I-ascultă, Şoarece-de-Apă! Ce cauţi acolo? strigă Regele.

— Împing buştenii ăştia pe apă, să-i vând Calormenilor, Sire, spuse şoarecele, ducând laba la ureche, de parcă ar fi avut o şapcă pe cap.

— Calormenilor! tună Tirian. Cum adică? Cine a poruncit să fie doborâţi copacii?

În acea perioadă a anului, râul curgea atât de iute, încât pluta trecuse deja lunecând la vale, lăsându-i în urmă pe Rege şi pe Giuvaier. Însă Şoarecele-de-Apă întoarse capul spre ei, strigând peste umăr:

— A fost porunca Leului, Sire, a lui Aslan însuşi. Şi mai adăuga ceva, însă nu izbutiră să mai audă.

Regele şi Inorogul se holbau unul la celălalt, amândoi cumplit de speriaţi, cum nu fuseseră în nici o bătălie vreodată.

— Aslan, rosti Regele în cele din urmă, aproape în şoaptă. Aslan. Să fie oare adevărat? Să fi cerut el, oare, să se doboare copacii sfinţi şi să fie ucise Driadele?

— Poate că Driadele au făcut ceva teribil de rău, murmură Giuvaier.

— Dar să-i vândă Calormenilor?! exclamă Regele. Cum e posibil aşa ceva?

— Nu ştiu, spuse Giuvaier, tare amărât. Nu e un leu supus.

— Ei bine, zise Regele în cele din urmă, noi trebuie să mergem mai departe, gata să înfruntăm orice ne rezervă soarta.

— Într-adevăr, nu ne rămâne altceva de făcut, Sire, spuse Inorogul.

Nu-şi dădea el seama în acel moment ce prostie făceau mergând mai departe aşa singuri; şi nici Regele nu-şi dădea seama de acest lucru. Erau prea furioşi pentru a putea gândi limpede. Dar nesăbuinţa asta a lor a pricinuit în cele din urmă o mare nenorocire.

Brusc, Regele se rezemă din greu de gâtul prietenului său, plecând capul.

— Giuvaier, spuse el, oare ce ne aşteaptă? Gânduri cumplite mi-au încolţit în suflet. Cât de fericiţi am fi fost, dacă muream înainte de a apuca ziua de astăzi.

— Da, zise Giuvaier. Am trăit prea mult. Tot ce putea fi mai rău pe lume s-a abătut asupra noastră.

Şi rămaseră aşa, în picioare, vreo două minute, după care îşi văzură iar de drum.

Nu peste mult timp, auziră pocnetul şi trosnetul topoarelor ce loveau în lemn, însă de văzut nu vedeau deocamdată nimic, din cauza movilei din faţă. Când ajunseră în vârful ei, la picioarele lor se aşternea Pustiul Pleşuv. Şi, văzând ce era acolo, Regele se făcu alb la faţă.

Exact prin mijlocul bătrânului codru — pădurea aceea unde creşteau cândva copacii de aur şi de argint şi unde un copil din lumea noastră plantase odinioară Copacul Ocrotirii — fusese croită o alee lată. Era un făgaş hidos, ca o rană vie crestată în pământ, plină de brazde noroioase, pe unde copacii doborâţi fuseseră târâţi în jos până la râu. Muncea acolo o grămadă de lume, se auzeau plesnete de bici, iar caii, sforţându-se din răsputeri, trăgeau cu greu după ei buştenii uriaşi. Primul lucru care i-a frapat pe Rege şi pe Inorog a fost faptul că aproximativ jumătate din toată mulţimea aceea nu era formată din Animale Vorbitoare, ci din Oameni. Următorul lucru care i-a şocat a fost faptul că aceşti oameni nu erau blonzi, cum sunt cei din Narnia, ci bruneţi şi bărboşi ca oamenii din Calormen, ţara aceea imensă şi crudă ce se întinde dincolo de Archenland peste

deşert, spre sud. Nu exista nici un motiv, fireşte, ca în Narnia să nu dai şi peste câţiva Calormeni — vreun negustor sau vreun ambasador — căci în acele vremuri între Narnia şi Calormen era pace. Numai că Tirian nu putea pricepe de ce erau atât de mulţi şi nici de ce doborau cu topoarele o pădure narniană. Înşfăcă sabia mai strâns şi îşi înfăşură mantia pe braţul stâng. Ajunseră repede jos, printre oamenii aceia.

Doi Calormeni mânau un cal înhămat la un buştean. Exact când Regele se opri lângă ei, buşteanul înţepeni într-un loc mocirlos.

— Mişcă-te, gloabă puturoasă! Lasă lenea şi trage, animal împuţit ce eşti! strigau calormenii, plesnind din bici.

Calul se sforţa deja din răsputeri; avea ochii roşii şi trupul acoperit de spumă.

— Hai, la munca, dobitoc trândav şi prost, zbieră unul dintre Calormeni, biciuind calul cu sălbăticie. Şi-atunci s-a întâmplat, într-adevăr, lucrul cel mai cumplit posibil.

Până în acel moment, Tirian îşi închipuise că animalele pe care le mânau calormenii erau cai din ţara lor, muţi şi nătângi, cum sunt caii din lumea noastră. Şi, deşi nu putea suporta să vadă un cal maltratat, fie el şi mut, se gândea, desigur, mai mult la uciderea Copacilor. Cum să-i treacă prin minte că cineva ar cuteza să pună în ham pe vreunul dintre Caii Vorbitori, care se bucurau de toată libertatea în Narnia, darămite să-i mai şi biciuiască?! Dar când primi lovitura aceea sălbatică, calul se trase înapoi şi spuse aproape urlând:

— Tiran prost ce eşti! Nu vezi că fac tot ce pot?!

Când înţeleseră că aveau în faţă un Cal narnian, pe Tirian şi pe Giuvaier îi apucă o furie atât de cumplită, încât nici nu-şi mai dădeau seama ce fac. Sabia Regelui a zburat în sus, iar cornul Inorogului a coborât cu înverşunare. Şi amândoi s-au năpustit înainte. În clipa următoare, cei doi Calormeni zăceau morţi, unul cu capul retezat de sabia lui Tirian, celălalt străpuns în inimă de cornul Inorogului.

3. MAIMUŢOIUL ÎN PLINĂ GLORIE

Mărite Cal, mărite Cal, zise Tirian, grăbindu-se să-i desfacă hăţurile, cum de s-a putut ca veneticii ăştia să te înrobească? A fost Narnia cucerită? S-a dat vreo bătălie?

— Nu, Sire, răspunse Calul, răsuflând din greu. A venit Aslan. Totul se face din porunca lui. El a comandat să...

— Primejdie, Sire, spuse Giuvaier.

Tirian ridică privirea şi văzu că nişte Calormeni (amestecaţi cu câteva Animale Vorbitoare) veneau alergând spre ei, din toate direcţiile. Cei doi muriseră fără să scoată nici un ţipăt, aşa că restul gloatei nu s-a dumirit decât după câteva momente. Majoritatea aveau în mână iatagane tăioase.

— Hai, repede, suie-te în spinarea mea, zise Giuvaier.

Regele încălecă iute pe bunul său prieten, care se întoarse şi pomi la galop. De îndată ce ieşiră din raza vizuală a duşmanilor lor, Inorogul schimbă direcţia de două-trei ori, apoi traversă un pârâu şi strigă, fără să încetinească pasul:

— Încotro, Sire? La Cair Paravel?

— Opreşte, prietene, zise Tirian. Lasă-mă să mă dau jos. Şi, coborând din spinarea Inorogului, se postă în faţa lui.

— Giuvaier, zise Regele. Am săvârşit o faptă cumplită.

— Dar am fost provocaţi în mod revoltător, remarcă Giuvaier.

— Dar şi să tăbărâm aşa pe ei — fără ca măcar să-i provocăm — mai cu seamă că erau neînarmaţi — ptiu! Suntem doi criminali, Giuvaier. Sunt dezonorat pe veci.

Giuvaier plecase capul. Şi lui îi era ruşine.

— Şi, pe deasupra, spuse Regele, Calul a zis că totul se face din ordinul lui Aslan. Şoarecele-de-Apă a spus acelaşi lucru. Toţi zic că a venit Aslan. Dacă o fi adevărat?

— Dar, Sire, cum să poruncească Aslan nişte lucruri atât de îngrozitoare?

— Nu uita că nu e un leu supus, zise Tirian. De unde să ştim noi de ce e El în stare? Noi, care suntem nişte criminali. Giuvaier, eu mă întorc. Predau sabia, mă dau pe mâna Calormenilor şi le cer să mă ducă în faţa lui Aslan. Să mă judece el şi să facă dreptate.

— Te duci la moarte sigură, îi răspunse Giuvaier.

— Crezi că îmi pasă dacă Aslan mă osândeşte la moarte? zise Regele. Asta n-ar fi nimic, absolut nimic. N-ar fi oare mai bine să fii mort, decât să trăieşti cu frica asta cumplită că Aslan a venit şi că nu se poartă ca acel Aslan în care am crezut noi şi de care ne-a fost atât de dor?! Este ca şi cum, într-o bună zi, soarele ar răsări, dar ar fi un soare negru.

— Ştiu, remarcă Giuvaier. Sau ca şi cum ai bea apă, dar apa aceea ar fi uscată. Câtă dreptate ai, Sire. A venit sfârşitul lumii. Hai să mergem să ne predăm.

— Dar nu-i nevoie să mergem amândoi.

— În numele iubirii ce ne-a legat, lasă-mă să vin cu tine acum, spuse Inorogul. Dacă mori, iar Aslan nu e Aslan, la ce bun să mai trăiesc?!

Se întoarseră şi porniră înapoi împreună, vărsând lacrimi amare.

De îndată ce au ajuns în locul unde se tăiau copacii, Calormenii au început să ţipe şi au venit spre ei, cu armele în mână. Regele însă le-a întins sabia, cu plăselele înainte, şi le-a spus:

— Eu, care am fost Regele Narniei şi sunt acum un biet cavaler dezonorat, cer să fiu judecat de Aslan. Duceţi-mă la el.

— Şi eu vreau acelaşi lucru, spuse Giuvaier.

Oamenii cei negricioşi, mirosind a usturoi şi a ceapă, i-au înconjurat; albul ochilor le sclipea oribil pe feţele cele smede. Au pus în jurul gâtului Inorogului un căpăstru de frânghie. Regelui i-au luat sabia şi i-au legat mâinile la spate. Unul dintre Calormeni, care avea coif în loc de turban şi părea a fi căpetenia tuturor, i-a smuls lui Tirian de pe cap cununa de aur, furişând-o cu iuţeală printre straiele de pe el. I-au dus pe cei doi prizonieri sus pe deal, într-o poieniţă. Şi iată ce au văzut prizonierii acolo.

În mijlocul luminişului, care coincidea cu punctul cel mai înalt al colinei, se vedea o colibă mică, aidoma unui grajd, cu un acoperiş din paie. Uşa era închisă. Pe iarba din faţa uşii şedea un Maimuţoi. Tirian şi Giuvaier, care se aşteptaseră să-l vadă pe Aslan, neavând habar până atunci de existenţa vreunui Maimuţoi, au rămas foarte nedumeriţi de ce le vedeau ochii. Maimuţoiul, desigur, era chiar Marafet, însă părea de zece ori mai pocit şi mai urât decât atunci când locuia lângă Lacul Învolburat, deoarece acum era teribil de împopoţonat. Purta un surtuc roşu, care nu-i venea deloc bine, întrucât fusese croit pentru un pitic. Labele din spate le avea vârâte în nişte papuci cu nestemate, care nu i se potriveau deloc, fiindcă, aşa cum ştiţi şi voi, la maimuţe labele din spate sunt tot ca nişte mâini. Pe cap, avea un fel de coroană din hârtie. Lingă el, era un maldăr de nuci, aşa că tot timpul spărgea nuci între fălci şi scuipa cojile afară. De asemenea, îşi tot ridica de zor surtucul roşu, ca să se

scarpine cu foc. În picioare, cu faţa spre el, stăteau o mulţime de Animale Vorbitoare, toate foarte îngrijorate şi nedumerite. Când au văzut cine erau prizonierii, au început să geamă şi să scâncească.

— O, Marafet Stăpâne, purtător de cuvânt al lui Aslan, zise Calormenul care părea a fi căpetenia celorlalţi — Ţi-am adus nişte prizonieri. Datorită curajului şi iscusinţei noastre şi cu îngăduinţa marelui zeu Tash i-am prins de vii pe aceşti doi ucigaşi nenorociţi.

— Dă-mi sabia omului ăluia, spuse Maimuţoiul.

Aşa că au luat sabia Regelui şi i-au înmânat-o maimuţei, cu centiron cu tot. Şi Maimuţoiul şi-a atârnat-o de gât, arătând astfel şi mai prost decât era.

— O să ne ocupam de ăştia doi mai târziu, zise Maimuţoiul, scuipând o coajă înspre cei doi prizonieri. Am alte treburi înainte. Ei mai pot aştepta. Acum, ia ascultaţi-mă, cu toţii. În primul rând, e vorba de nuci. Pe-unde umblă Veveriţa-şefă?

— Sunt aici, domnule, spuse o veveriţă roşcovană, ieşind în faţă şi făcând, intimidată, o mică plecăciune.

— Oh, deci tu erai?! zise Maimuţoiul cu o privire răutăcioasă. Ia să faci bine şi să mă serveşti cum se cuvine. Mai vreau — adică, Aslan mai vrea — nişte nuci. Astea pe care le-ai adus nu sunt de ajuns. Trebuie să aduci mai multe, pricepi? Încă de două ori pe-atât. Şi să fie aici până mâine la asfinţitul soarelui: bagă de seamă, să nu-mi vii cu din alea stricate sau prea mici.

Un murmur de groază se auzi din rândul celorlalte veveriţe, iar Veveriţa-şefă, luându-şi inima în dinţi, spuse:

— Vă rog, nu s-ar putea ca Aslan să discute personal cu noi despre asta? Poate că ni se dă voie să ne vedem cu el...

— Ei bine, aşa ceva nu-i îngăduit, spuse Maimuţoiul. Se prea poate să aibă bunătatea (deşi nu meritaţi voi un asemenea favor) şi să iasă afară diseară, câteva minute. Atunci, veţi avea posibilitatea să-l vedeţi cu toţii, însă nu-i voie, cu nici un chip, să vă îmbulziţi în jurul lui şi să-l bombardaţi cu întrebări. Orice doriţi să-i spuneţi va fi prin intermediul meu: dacă eu consider că merită să fie deranjat. Până atunci, însă, Veveriţelor, faceţi bine şi plecaţi după nuci. Şi aveţi grijă să le aduceţi aici până mâine seară, căci altminteri, pe-onoarea mea, o s-o încasaţi urât.

Bietele Veveriţe o luară la fuga, care încotro, de parcă le-ar fi hăituit câinii. Această nouă poruncă era o veste cumplită pentru ele.

Nucile pe care le strânseseră pentru iarnă fuseseră aproape toate mâncate; iar din puţinele câte mai rămăseseră îi dăduseră Maimuţoiului mai mult decât îşi puteau îngădui.

Dar atunci, un glas gros — venea de la un Porc Mistreţ mare, păros şi cu colţi fioroşi — a rostit din cealaltă parte a mulţimii:

— Dar de ce nu-l putem vedea pe Alsan cum se cuvine? Pe vremuri, când mai venea prin Narnia, oricine putea vorbi cu el faţă în faţă!

— Să nu-l credeţi, zise Maimuţoiul. Şi, chiar daca ar fi adevărat, situaţia s-a schimbat. Aslan zice că a fost mult prea blând cu voi înainte, pricepeţi? Ei bine, n-are să mai fie blând. O să vă facă să vă vedeţi lungul nasului. O să vă înveţe el minte să mai credeţi că e un leu supus!

Mulţimea de Animale s-a înfiorat, scoţând gemete şi scâncete înăbuşite; după care, a urmat o tăcere ca de moarte, şi mai sinistră parcă.

— Iar acum, mai trebuie să aflaţi ceva, spuse Maimuţoiul. Am auzit că unii dintre voi zic că sunt maimuţă. Ei bine, nu-i adevărat. Sunt Om. Dacă arăt ca un Maimuţoi e fiindcă sunt teribil de bătrân; am sute şi sute de ani. Şi tocmai fiindcă sunt atât de bătrân sunt şi aşa de înţelept. Şi fiindcă sunt atât de înţelept, eu sunt singura făptură cu care Aslan stă de vorbă. Nu-şi poate pierde vremea discutând cu o sumedenie de animale tâmpite. Îmi spune mie ce trebuie să faceţi, iar eu vă spun vouă mai departe. Ascultaţi, deci, sfatul meu şi mişcaţi-vă iute, căci nu suportă prostiile şi aiurelile.

Se aşternuse o linişte de mormânt spulberată doar de smiorcăielile unui pui de bursuc, pe care mămica lui încerca să-l potolească.

— Şi mai e ceva, continuă Maimuţoiul vârându-şi o nucă în gură. Am auzit că unii Cai zic: "Hai să dăm bătaie să terminăm mai repede cu căratul lemnelor, că după aceea vom fi liberi din nou". Ei bine, să vă scoateţi ideea asta din cap numaidecât. Şi asta nu e valabil doar pentru Cai. Toţi cei apţi de muncă vor fi nevoiţi, pe viitor, să muncească. Aşa a stabilit Aslan cu Regele Calormenilor — Tisroc, cum îl numesc prietenii noştri negricioşi,

Calormenii. Cu toţii, Cai, Tauri, Măgari, veţi fi trimişi în Calormen să vă câştigaţi existenţa muncind — trăgând şi cărând, cum fac caii şi jivinele de soiul ăsta prin alte ţări. Iar voi, celelalte Animale, care sunteţi bune la săpat, Cârtiţe, Iepuri şi Pitici, veţi merge să munciţi în minele lui Tisroc. Şi...

— Nu, nu, nu, urlară Animalele. Nu se poate aşa ceva. Cum o să ne vândă Aslan ca sclavi Regelui din Calormen?!

— Isprăviţi o dată! Terminaţi cu gălăgia! făcu Maimuţoiul, arătându-şi colţii. Cine a pomenit de sclavie? Nu veţi fi robi. Veţi fi plătiţi, ba chiar cu salarii foarte bune. Mai precis, lefurile voastre vor intra în vistieria lui Aslan, iar el va folosi banii spre binele tuturor. Apoi aruncă o privire spre căpetenia Calormenilor, făcându-i cu ochiul.

Calormenul trase o plecăciune şi răspunse pompos, cum fac Calormenii:

— Preaînţeleptule purtător de cuvânt al lui Aslan, Tisroc (fie-i viaţa veşnică) este întru totul de acord cu domnia ta, în privinţa acestui plan nespus de chibzuit.

— Poftim! Vedeţi?! exclamă Maimuţoiul. Totul e aranjat. Şi asta doar spre binele vostru. Cu banii pe care îi veţi câştiga, vom putea face din Narnia o ţară în care să merite să trăieşti. Va ploua cu portocale şi banane, vom avea din belşug drumuri, oraşe mari, şcoli, birouri, bice, botniţe, şei, cuşti, coteţe şi închisori. Oh, de toate.

— Dar nouă nu ne trebuie toate chestiile astea, zise un Urs bătrân. Noi vrem să fim liberi. Şi vrem să-l auzim pe Aslan vorbind.

— Încetaţi cu cârcoteala, zise Maimuţoiul, că nu suport aşa ceva. Eu sunt Om: tu eşti doar un boşorog de Urs, cretin şi gras. Ce ştiţi voi ce-nseamnă libertatea? Voi vă închipuiţi că libertatea înseamnă să faci ce pofteşti. Ei bine, vă înşelaţi. Nu asta e adevărata libertate. Adevărata libertate înseamnă să faci ce ţi se spune.

— Hânnh, mormăi Ursul, scărpinându-se în cap; îi venea greu să priceapă aşa ceva.

— Vă rog, vă rog, rosti cu glas piţigăiat un Miel miţos, toată lumea mirându-se că, la vârsta lui fragedă, cuteza să vorbească.

— Ce mai e acum? făcu Maimuţoiul. Zi repede.

— Vă rog, spuse Mielul, eu nu înţeleg. Ce treabă avem noi cu Calormenii? Noi suntem ai lui Aslan. Ei sunt ai lui Tash. Au un

zeu pe care îl cheamă Tash. Se zice că are patru braţe şi cap de vultur. Pe altarul lui se jertfesc Oameni. Eu cred că Tash nu există. Dar, dacă totuşi ar exista, cum să fie Aslan prieten cu el?!

Toate Animalele lăsară capul într-o parte, privind cu ochi strălucitori spre Maimuţoi. Ştiau că era cea mai bună întrebare ce i se pusese până atunci.

Maimuţoiul sări în picioare şi îl scuipă pe Miel.

— Mucosule! şuieră el. Năpârstoc cârcotaş şi tâmpit ce eşti! Du-te acasă la maică-ta şi bea lapte, că de asta eşti bun. Ce-ţi bagi tu nasul în chestiuni din astea? Dar voi, ceilalţi, ia ascultaţi aici. Tash e doar un alt nume de-al lui Aslan. Teoria aia veche că noi suntem buni, iar Calormenii sunt răi, e o tâmpenie. Lucrurile nu stau deloc aşa. Calormenii folosesc alte cuvinte, însă cu toţii vrem să spunem acelaşi lucru. Tash şi Aslan sunt doar două nume diferite pentru ştiţi voi Cine. De aceea, nici n-au cum să se certe. Băgaţi asta la cap, brute idioate ce sunteţi. Tash este Aslan; Aslan este Tash.

Ştim cu toţii ce figură tristă pot avea uneori câinii noştri. Gândiţi-vă la asta şi, pe urmă, închipuiţi-vă ce mutre aveau toate Animalele acelea Vorbitoare: Păsările, Urşii, Bursucii, Iepurii, Cârtiţele şi Şoarecii, toate nişte făpturi cinstite, spăsite, nedumerite şi atât de cumplit de triste. Cozile le atârnau jalnic, mustăţile li se pleoştiseră. Vi s-ar fi frânt inima de milă văzându-le chipurile. Doar unul dintre animale nu părea nicidecum nefericit.

Era o Pisică roşcată — un Motan mare şi semeţ, în floarea vârstei — care stătea cu spatele foarte drept şi ţeapăn şi cu coada înfăşurată în jurul labelor, exact în primul rând din mulţimea de Animale. Tot timpul se holbase cu asprime la Maimuţoi şi la căpetenia Calormenilor, fără să clipească din ochi.

— Scuzaţi-mă, spuse Motanul, foarte politicos, dar chestia asta mă interesează. Prietenul dumneavoastră din Calormen e şi el de aceeaşi părere?

— Sigur că da, zise Calormenul. Prealuminatul Maimuţoi — adică Om — are perfectă dreptate. Aslan înseamnă nici mai mult, nici mai puţin decât Tash.

— Chiar aşa, deci, Aslan nu înseamnă altceva decât Tash? insistă Pisica.

— Absolut nimic altceva, zise Calormenul, uitându-se drept în ochii Motanului.

— Eşti mulţumit, roşcovanule? întrebă Maimuţoiul.

— Oh, desigur, spuse Roşcovanul, cu răceală. Mulţumesc foarte mult. Voiam doar să fie foarte clar. Cred că încep să înţeleg.

Până în acel moment, Regele şi Giuvaier nu spuseseră nimic; aşteptau ca Maimuţoiul să-i poftească să vorbească, deoarece considerau că n-avea nici un rost să întrerupă discuţia, însă acum, privind de jur-împrejur la chipurile amante ale narnienilor şi văzând că toţi credeau că Aslan şi Tash erau una şi aceeaşi persoană, Tirian simţi ca nu mai poate suporta.

— Maimuţoiule, striga el, cu glas tunător, minţi cu neruşinare. Minţi ca un Calormen. Minţi ca un Maimuţoi.

Intenţiona să continue şi să întrebe cum era posibil ca groaznicul zeu Tash, care se hrănea din sângele poporului său, să fie acelaşi cu bunul Leu, prin sângele căruia toată Narnia era salvată. Dacă i s-ar fi dat voie să vorbească, domnia Maimuţoiului ar fi luat sfârşit în acea zi; Animalele şi-ar fi dat seama care era adevărul şi l-ar fi doborât pe Maimuţoi. Numai că, până să apuce să mai rostească un cuvânt, doi Calormeni îl pocniră peste gură cu toată forţa, iar un al treilea, pe la spate, îl seceră de picioare. Şi când Regele se prăbuşi la pământ, Maimuţoiul schelălăi turbat de furie şi de groază:

— Luaţi-l de-aici! Luaţi-l de-aici! Duceţi-l undeva să nu ne mai audă, şi nici noi pe el. Şi-acolo, legaţi-l de un copac, îl voi judeca — adică Aslan îl va judeca — mai târziu.

4. CE S-A ÎNTÂMPLAT ÎN ACEA NOAPTE

Regele era atât de ameţit de la loviturile care îl puseseră la pământ, încât nici n-a mai ştiut ce s-a întâmplat cu el până când Calormenii nu l-au dezlegat la mâini, forţându-l să ţină braţele pe lângă corp şi lipindu-l cu spatele de un frasin. Pe urmă, l-au legat fedeleş cu nişte frânghii, pe care i le-au înfăşurat în jurul gleznelor, genunchilor, taliei şi pieptului, abandonându-l acolo. Ce-l necăjea cel mai rău în acel moment — căci, aşa cum se întâmplă adesea, fleacurile sunt cel mai greu de suportat — era faptul că îi sângera buza din cauza

plesniturii şi nu putea să şteargă cu mâna firicelul de sânge care îl gâdila pe piele.

Din locul unde se afla, vedea în continuare micul grajd din vârful dealului şi pe Maimuţoiul instalat acolo. Auzea glasul Maimuţoiului care continua să vorbească şi, din când în când, un fel de răspuns din partea gloatei, însă nu putea desluşi cuvintele.

"Mă întreb ce s-o fi întâmplat cu Giuvaier", se gândea Regele.

Nu după mult timp, mulţimea a început să se împrăştie, Animalele plecând în diferite direcţii. Unele au trecut foarte aproape de Tirian. Se uitau la el, ca şi cum ar fi fost deopotrivă speriate şi compătimitoare faţă de soarta lui, însă nici unul nu i-a adresat vreun cuvânt. Curând, n-a mai rămas nimeni, iar în pădure s-a lăsat tăcerea. Pe urmă, au trecut ceasuri de-a rândul, iar lui Tirian i s-a făcut întâi foarte sete, iar apoi foarte foame; şi pe măsură ce după- amiaza s-a scurs, începând să se înnopteze, i s-a făcut şi frig. Îl durea spatele foarte rău. Soarele a apus, întunecând tot mai mult amurgul.

Când se înserase aproape de-a binelea, Tirian a auzit un tropăit uşor şi a văzut venind spre el nişte făpturi mititele. Cele trei din stânga erau Şoareci, iar în mijlocul lor se afla un Iepure; în dreapta, erau două Cârtiţe. Din cauza săculeţilor pe care îi cărau în spinare, arătau ciudat pe întuneric, aşa că la început Tirian nu şi-a dat seama ce fel de animale erau. Pe urmă, într-o clipă, vietăţile s-au ridicat toate pe picioarele din spate, punându-şi labele reci pe genunchii lui de care îşi lipeau boturile, hârâind pe nas, în semn de sărutare afectuoasă, (îi ajungeau până la genunchi, fiindcă Animalele Vorbitoare narniene de acest fel sunt mai mari decât vietăţile mute şi proaste, de aceeaşi rasă, care trăiesc în Anglia.)

— Regele nostru drag, Stăpâne! rosteau glasurile lor piţigăiate, cât de mult te compătimim. Nu îndrăznim să te dezlegăm, căci s-ar putea ca Aslan să se supere pe noi. Dar ţi-am adus ceva de mâncare.

Numaidecât primul Şoarece se căţără sprinten, până ce ajunse să stea cocoţat pe frânghia înfăşurată în jurul pieptului lui Tirian, încreţindu-şi nasul cârn în dreptul feţei lui Tirian. Pe urmă, al doilea Şoarece se sui şi el, rămânând atârnat exact sub

primul Şoarece. Celelalte vietăţi rămase la sol începură să le întindă tot felul de lucruri.

— Bea, Sire, să capeţi puteri, iar apoi vei putea mânca, zise Şoarecele aflat cel mai sus, iar Tirian simţi că avea acum între buze o cană de lemn, nu mai mare decât o cochilie de ou, din care bău dintr-o sorbire tot vinul, însă, după aceea, Şoarecele transmise spre cei de jos cana, iar aceştia o umplură la loc, dându-i-o înapoi; Tirian o goli şi a doua oară. Şi continuară aşa de mai multe ori, până ce-şi astâmpără setea, cu sorbituri mici şi repetate.

— Uite nişte brânză, Sire, zise primul Şoarece, dar nu e prea multă, să nu ţi se facă iarăşi sete.

Şi după brânză, îl hrăniră cu nişte prăjituri şi unt proaspăt, după care îi mai dădură nişte vin.

— Daţi-mi acum apa, sus, zise primul Şoarece, să-l spăl pe faţă pe Rege. E plin de sânge.

Tirian se simţi tamponat cu un fel de bureţel, ceea ce îl învioră nespus.

— Micii mei prieteni, zise Tirian, cum aş putea să vă mulţumesc pentru toate astea?

— Nu face nimic, nu face nimic, rostiră glăscioarele. Cum să ne fi purtat altfel? Noi nu vrem alt Rege. Suntem poporul tău. Dacă împotriva ta ar fi fost doar Maimuţoiul şi calormenii, ne-am fi luptat până ne sfârtecau în bucăţi şi n-am fi lăsat să te lege aşa. Zău, crede-ne. Dar nu ne putem împotrivi lui Aslan.

— Chiar credeţi că e Aslan cu adevărat? întrebă Regele.

— Oh, da, da, spuse Iepurele. A ieşit aseară din grajd. L-am văzut cu toţii.

— Şi cum arăta? se interesa Regele.

— Ca un leu falnic şi înspăimântător, zise unul dintre Şoareci.

— Şi voi credeţi ca Aslan într-adevăr le ucide pe Nimfele Pădurii şi face din voi nişte bieţi sclavi ai Regelui din Calormen?!

— Ah, ce groaznic, nu-i aşa? spuse al doilea Şoarece. Mai bine muream cu toţii decât să apucăm să vedem aşa ceva. Dar nu încape nici o îndoială. Toată lumea spune că astea sunt poruncile lui Aslan. Iar noi l-am şi văzut chiar. Nu ne închipuiam că Aslan putea fi aşa. Ce mult ne-am dorit să se întoarcă în Narnia!

— Se pare că de data asta a venit înapoi foarte supărat, zise primul Şoarece. Pesemne că am făcut cu toţii ceva cumplit de rău, fără să ne dăm seama. Probabil că ne pedepseşte pentru ceva Dar eu tot cred că ni s-ar fi putut spune despre ce-i vorba!

— Poate că şi ce facem acum e rău, spuse Iepurele.

— Dar mie puţin îmi pasă, să ştii, declară una dintre Cârtiţe. Oricum, şi a doua oară tot aşa aş face.

Însă ceilalţi încercară s-o potolească, spunându-i: "Sssât" şi "Ai grijă", după care ziseră:

— Ne pare rău, Regele nostru drag, dar acum trebuie să ne întoarcem. N-ar fi deloc bine dacă ne-ar prinde aici.

— Plecaţi numaidecât, scumpele mele Animale, spuse Tirian. Cu toată dragostea mea pentru Narnia, n-aş vrea nici în ruptul capului să vă pun în primejdie.

— Noapte bună, noapte bună, îi răspunseră vietăţile, frecându-şi năsucurile de genunchii lui. Ne vom întoarce — dacă vom putea.

După care, se îndepărtară tropăind din lăbuţe, iar pădurea deveni, dintr-o dată, parcă mai întunecoasă, mai rece şi mai pustie decât înainte de venirea lor.

Stelele au răsărit pe cer, iar timpul a început să treacă încet — vă închipuiţi şi voi cât de încet — pentru ultimul Rege al Narniei, care stătea în picioare ţeapăn şi amorţit, cu spatele lipit de copacul de care era legat. Însă, până la urmă, tot s-a întâmplat ceva.

Undeva, foarte departe, s-a ivit o lumină roşie. Pe urmă, a dispărut câteva clipe, reapărând apoi mai mare şi mai intensă. După aceea, Tirian a început să desluşească nişte siluete întunecate mişcându-se de colo-colo în faţa luminii, cărând nişte legăturici pe care apoi le aruncau jos. Era un foc proaspăt aprins, iar lumea arunca snopi de vreascuri pe el. Nu după mult timp, s-a aprins de-a binelea, iar Tirian a putut constata că focul era chiar în vârful dealului. Desluşea limpede grajdul din spatele flăcărilor, bine luminat acum de acea strălucire roşiatică, precum şi o mare mulţime de Animale şi de oameni, între foc şi locul unde se afla el. Silueta măruntă, ghemuită lângă foc, era pesemne Maimuţoiul. Acesta spunea ceva mulţimii, însă Tirian nu putea auzi bine. Pe urmă, Maimuţoiul s-a dus şi a făcut trei temenele până la pământ în faţa uşii de la grajd. După aceea s-a ridicat şi a deschis uşa. Şi ceva pe patru picioare — o chestie

care păşea destul de crispat — a ieşit din grajd, postându-se cu faţa spre mulţime.

Din rândul acesteia s-a ridicat un fel de vaiet urlător, atât de puternic, încât Tirian a izbutit să desluşească unele cuvinte.

— Aslan! Aslan! Aslan! zbierau Animalele. Vorbeşte-ne! Mângâie-ne! Nu mai fi mânios pe noi!

Din locul unde se afla, Tirian nu-şi putea da seama prea bine ce era chestia aceea, de fapt; însă vedea bine că avea păr de culoare galbenă. El nu-l văzuse niciodată pe Măreţul Leu. Nu văzuse, de fapt, niciodată nici vreun leu obişnuit. Aşa că n-avea cum şti cu certitudine că ceea ce vedea el acum nu era adevăratul Aslan. Nu se aştepta ca Aslan să arate aidoma chestiei aceleia crispate, care stătea pur şi simplu pe picioarele ei şi nu spunea nimic. Dar cum să fii sigur? Câteva clipe, prin minte îi trecură nişte gânduri oribile; apoi, îşi aminti de aiureala aceea absurdă cu Tash şi Aslan care ar fi fost unul şi acelaşi, şi îşi dădu seama că toată povestea era doar o enormă înşelătorie.

Maimuţoiul îşi apropie capul de capul chestiei aceleia galbene, ca şi cum ar fi ascultat nişte şoapte. Pe urmă, se întoarse şi se adresă mulţimii, iar mulţimea urlă din nou. După aceea, chestia galbenă se răsuci stângaci în loc şi plecă — mai bine zis, porni clătinându-se înapoi spre grajd, iar Maimuţoiul închise uşa pe dinafară. Pesemne că apoi focul a fost stins, căci lumina a dispărut aproape imediat, iar Tirian a rămas din nou singur, în frig şi beznă.

Se gândea la alţi Regi care trăiseră şi muriseră odinioară în Narnia şi i se părea că nici unul nu avusese o soartă atât de crudă ca a lui. Se gândea la străbunicul străbunicului lui, Regele Rilian, care fusese furat de o Vrăjitoare, pe când era un tânăr prinţ, şi ţinut ascuns ani în şir în peşterile întunecate de sub Tărâmul Uriaşilor din nord. Până la urmă, se făcuse, însă, dreptate, căci doi copii misterioşi apăruseră brusc din ţinutul aflat dincolo de capătul lumii şi îl salvaseră, astfel că prinţul se putuse întoarce acasă în Narnia, unde avusese o domnie lungă şi înfloritoare. "N-am eu parte de aşa ceva", îşi zise Tirian, în sinea lui. Pe urmă, se duse cu gândul şi mai adânc în trecut, amintindu-şi de tatăl lui Rilian, Caspian Navigatorul, pe care încercase să-l ucidă ticălosul de Rege Miraz, unchiul său; ştia că Regele Caspian fugise în pădure şi trăise printre Pitici. Dar şi povestea asta se terminase tot cu bine: şi Caspian fusese ajutat

de copii — numai că de data asta fuseseră patru — care veneau de undeva de dincolo de lume, luptând în bătălii măreţe şi reinstalându-l pe tronul tatălui lui. "Dar asta a fost odată, de mult, îşi spuse Tirian în sinea lui. Lucruri de acest fel nu se mai întâmplă astăzi." Şi pe urmă şi-a mai adus aminte (căci, atunci când era mic, fusese tare bun la istorie) că aceiaşi patru copii care îl ajutaseră pe Caspian fuseseră în Narnia în urmă cu peste o mie de ani; şi în acele vremuri făcuseră ceva absolut extraordinar. Căci atunci o înfrânseseră pe Vrăjitoarea Albă şi puseseră capăt celor O Sută de Ani de Iarnă, iar după aceea domniseră (toţii patru împreună) la Cair Paravel, până ce n-au mai fost copii, ci Regi semeţi şi Regine frumoase, iar domnia lor reprezentase epoca de aur a Narniei. Iar Aslan apăruse de nenumărate ori în toată povestea asta. Apăruse de altminteri şi în celelalte poveşti, aşa cum îşi amintea Tirian acum. "Aslan şi copiii din altă lume, se gândi Tirian. Ei au intervenit întotdeauna când totul mergea cumplit de rău. Oh, ce bine ar fi să apară şi acum."

Şi strigă în gura mare: "Aslan! Aslan! Aslan! Vino şi ajută-ne acum".

Însă bezna, frigul şi liniştea au rămas la fel.

— Lasă-mă mai bine să mor, strigă Regele. Nu cer nimic pentru mine. Dar vino şi salvează toată Narnia.

Şi tot nu s-a produs nici o schimbare în noapte sau în pădure, dar a început, totuşi, să apară un fel de schimbare înlăuntrul lui Tirian. Fără să-şi dea seama de ce, a început să nutrească o vagă speranţă. Şi se simţea cumva mai puternic parcă. "Oh, Aslan, Aslan, şoptea el. Dacă tu nu poţi veni, trimite-mi măcar ajutoarele acelea de dincolo de lume. Sau lasă-mă să-i chem eu. Fie ca vocea mea să treacă dincolo de lume." După aceea, nedându-şi seama ce face, a început dintr-o dată să strige cu glas răsunător:

— Copii! Copii! Prieteni ai Narniei! Repede. Veniţi la mine! Peste lumi întregi, eu vă chem; eu, Tirian, Regele Narniei, Stăpânul oraşului Cair Paravel şi împăratul Insulelor Pustii!

Şi, numaidecât, s-a cufundat într-un vis (de-o fi fost chiar vis) mai real şi mai însufleţit decât oricare vis pe care îl avusese vreodată.

Se făcea că stă în picioare într-o încăpere luminată, unde şapte persoane şedeau în jurul unei mese. S-ar fi zis că tocmai

isprăviseră de mâncat. Două dintre aceste persoane păreau foarte bătrâne, un moşneag cu barba albă şi o băbuţă cu nişte ochi veseli şi sclipitori, plini de înţelepciune. Cel care şedea în dreapta moşneagului nu ajunsese încă la vârsta bărbăţiei, fiind cu siguranţă mai tânăr decât Tirian, însă la faţă arăta ca un rege şi un războinic. Şi aproape acelaşi lucru se putea spune şi despre celălalt tânăr, care şedea în dreapta bătrânei. În faţa lui Tirian, de cealaltă parte a mesei, se afla o fată blondă, mai tânără decât toţi ceilalţi, iar de o parte şi de cealaltă a ei un băiat şi o fată, încă şi mai mici ca vârsta. Toţi purtau un fel de veşminte teribil de ciudate.

N-a avut însă timp să se gândească la asemenea amănunte, căci în clipa aceea băiatul mai mic şi amândouă fetele au ţâşnit în picioare, iar unul dintre ei a scos un ţipăt scurt. Bătrânica a tresărit şi şi-a tras răsuflarea zgomotos. Pesemne că şi moşneagul a făcut o mişcare bruscă, fiindcă paharul cu vin, pe care îl avea lângă mâna dreaptă, a fost măturat de pe masă; Tirian a auzit clinchetul cioburilor împrăştiate pe jos.

Pe urmă, Tirian şi-a dat seama că oamenii aceştia îl puteau vedea; se holbau la el de parcă ar fi fost o stafie. A remarcat însă că tânărul care arăta ca un rege, aflat în dreapta bătrânului, n-a schiţat nici un gest (doar că a pălit un pic), încleştându-şi pumnii cu fermitate. Pe urmă acesta a spus:

— Vorbeşte, de nu eşti cumva o fantomă sau un vis. Arăţi a Narnian; or, noi suntem cei şapte prieteni ai Narniei.

Tirian tânjea să vorbească şi încerca să le strige în gura mare că el e Tirian din Narnia, cel care avea mare nevoie de ajutor. Dar a constatat (cum mi s-a întâmplat şi mie uneori în vise) că glasul lui nu scotea nici un sunet.

Cel care i se adresase s-a ridicat apoi în picioare:

— Umbră, spirit sau ce eşti tu, zise el, pironindu-şi ochii pe chipul lui Tirian. Dacă eşti din Narnia, te somez în numele lui Aslan, vorbeşte-mi! Eu sunt Peter, Marele Rege.

Lui Tirian, camera începu să i se învârtească în faţa ochilor. Auzea glasurile celor şapte persoane care vorbeau toate în acelaşi timp, dar din ce în ce mai stins, spunând cuvinte de genul "Uite! Dispare. Se topeşte. Se evaporă". În clipa următoare, se trezise de-a binelea, legat în continuare de copac, mai înfrigurat şi mai amorţit decât oricând. Pădurea era plină de

o lumină mohorâtă, aşa cum se întâmplă înainte de răsăritul soarelui, iar el era ud leoarcă de la rouă; se făcuse aproape dimineaţă.

În viaţa lui nu se simţise mai groaznic la trezire.

5. CUM A PRIMIT REGELE AJUTOR

Amărăciunea sa n-a durat însă mult. Aproape numaidecât s-a auzit o bufnitură, pe urmă încă una, şi doi copii au apărut în faţa lui. Pădurea fusese absolut pustie cu o secundă înainte, atât cât vedea el din ea, şi ştia că puştanii nu se iviseră din spatele copacului de care era legat, căci i-ar fi auzit şi el. Răsăriseră pur şi simplu din senin. A remarcat dintr-o privire ca erau îmbrăcaţi cu aceleaşi veşminte stranii şi întunecoase pe care le purtau şi oamenii din vis; şi a mai văzut, tot dintr-o privire, că era vorba de Băiatul şi Fata, cei mai mici ca vârstă, din grupul acela de şapte oameni.

— Ei, drăcia dracului! exclamă Băiatul, să rămâi pur şi simplu cu gura căscată, zău aşa! Credeam...

— Hai fuga să-l dezlegăm, spuse Fata. Putem discuta după aceea. Pe urmă, mai adăugă, întorcându-se spre Tirian: Îmi pare rău că am întârziat atât de mult. Am venit de îndată ce am putut.

În timp ce ea vorbea, Băiatul scoase un cuţit din buzunar, grăbindu-se să taie frânghia cu care era legat Regele; cu mişcări prea rapide totuşi, căci atunci când izbuti să taie şi ultima legătură, Regele, înţepenit şi amorţit, căzu în faţă, proptindu-se în mâini şi în genunchi. Şi nu reuşi să se ridice decât după ce îşi mai dezmorţi picioarele, cu un masaj bun.

— Aşa, vasăzică, remarcă Fata. Prin urmare, tu ai fost cel care ai apărut în faţa noastră, în seara aceea, când eram cu toţii la cină! Acum aproape o săptămână.

— O săptămână, frumoasă domniţă?! se miră Tirian. De-abia dacă au trecut zece minute de când visul m-a purtat în lumea voastră.

— Iar harababura aia cu timpul, Pole, spuse Băiatul.

— Acum mi-aduc aminte, zise Tirian. Şi despre asta se pomeneşte în toate poveştile de odinioară. Timpul în ţara voastră stranie diferă de al nostru. Dar dacă tot a venit vorba

despre timp, e timpul să plecăm de-aici, căci duşmanii mei sunt pe-aproape. Vreţi să veniţi cu mine?

— Sigur că da, răspunse Fata. Am venit special să te ajutăm pe tine.

Tirian se ridică în picioare şi îi călăuzi la vale, coborând pe deal, înspre sud, cât mai departe de grajd. Ştia unde avea de gând să meargă, însă primul ţel era să ajungă pe un teren stâncos ca să nu mai lase nici o urmă, iar al doilea să treacă peste vreo apă, ca să li se piardă mirosul. Treaba asta le-a luat cam un ceas, timp în care s-au tot căţărat şi s-au căznit să treacă prin apă, interval în care nici unul dintre ei n-a avut suflu să mai vorbească. Oricum, Tirian tot trăgea cu ochiul mereu la tovarăşii lui de drum. Minunea de a putea păşi alături de nişte făpturi din altă lume îi dădea o uşoară senzaţie de ameţeală, făcând deopotrivă ca toate vechile legende să i se pară extrem de reale... Încât orice se putea întâmpla acum.

— Ei, şi-acum, zise Tirian când ajunseră în capătul unei vâlcele ce cobora prin mijlocul unui mestecăniş, pentru o vreme am scăpat de primejdia de a fi prinşi de ticăloşii aceia, aşa că putem merge mai încet.

Soarele răsărise, picături de rouă sclipeau pe fiecare ramură, iar păsărelele cântau.

— Ce-ai zice de nişte haleală? — adică pentru tine, Domnule, căci noi doi am luat micul dejun, spuse Băiatul.

Tirian se întreba ce însemna oare "haleală", însă când Băiatul desfăcu ghiozdanul burduşit pe care îl căra şi scoase de-acolo un pacheţel cam unsuros şi turtit, înţelese numaidecât despre ce era vorba Era lihnit de foame, deşi până atunci nici nu-şi dăduse seama. Găsi acolo două sandvişuri cu ouă fierte, alte două tartine cu brânză şi încă două cu un fel de pastă înăuntru. Dacă n-ar fi fost atât de hămesit, nici nu s-ar fi uitat la sandvişurile cu pastă, acestea fiind un fel de mâncare pe care nimeni nu-l mănâncă în Narnia. În timp ce mânca toate cele şase sandvişuri, au ajuns pe fundul vâlcelei, unde au dat peste o stâncă acoperită de muşchi, din care ţâşnea bolborosind un izvoraş. S-au oprit toţi trei, au băut şi şi-au răcorit obrajii.

— Bun, făcu Fata, scuturându-şi de pe frunte bretonul ud, acum n-ai de gând să ne spui şi nouă cine eşti, de ce erai legat acolo şi ce se întâmplă de fapt?

— Cu multă plăcere, domniţă, îi răspunse Tirian. Dar trebuie să ne continuăm mersul.

Aşa că, în timp ce şi-au văzut de drum mai departe, le-a povestit cine era şi tot ce păţise.

— Iar acum, făcu el în încheiere, merg spre un anumit turn, unul dintre cele trei care au fost clădite pe vremea străbunului meu pentru a apăra Pustiul Pleşuv împotriva unor proscrişi periculoşi care sălăşluiau pe-atunci acolo. Graţie bunăvoinţei lui Aslan, n-am fost jefuit de chei. În turnul acela, vom găsi provizii de arme, platoşe şi nişte merinde, desigur doar pesmeţi uscaţi. Tot acolo putem sta la adăpost, până punem la punct un plan. Iar acum, rogu-vă, spuneţi-mi şi voi cine sunteţi şi care e povestea voastră.

— Eu sunt Eustace Scrubb, iar ea e Jill Pole, îi răspunse Băiatul. Şi am mai fost aici odată, demult de tot, acum peste un an după timpul vostru; iar atunci exista un tip pe care îl chema Prinţul Rilian, şi pe tipul ăsta îl ţineau sub pământ, iar Puddleglum şi-a vârât piciorul în...

— Aha! striga Tirian. Prin urmare voi sunteţi Eustace şi Jill, cei care l-au scăpat pe Regele Rilian de vraja aceea lungă?!

— Da, noi suntem, zise Jill. Vasăzică acum Rilian a ajuns Rege, aşa-i? Oh, desigur, pesemne că aşa e. Am uitat...

— Nu, nu, interveni Tirian. Eu sunt cel de-al şaptelea urmaş al lui. El a murit acum peste două sute de ani.

Jill se strâmbă:

— Ptiu! exclamă ea. De-aia mi se pare atât de oribil să mă întorc în Narnia.

Însă Eustace continuă:

— Ei bine, acum ştii cine suntem, Sire, zise el. Şi uite cum a fost. Profesorul şi Mătuşa Polly ne-au adunat pe toţi laolaltă, noi, prietenii Narniei...

— Nu ştiu cine sunt persoanele care poartă aceste nume, Eustace, interveni Tirian.

— Ei doi sunt cei care au venit în Narnia chiar la început de tot, în vremea când toate animalele au învăţat să vorbească.

— Pe Coama lui Aslan, strigă Tirian. De ei doi e vorba?! Lordul Digory şi Lady Polly! Cei de la începutul lumii! Şi mai trăiesc încă? O, minune glorioasă! Haide, povestiţi-mi repede.

— De fapt, ştiţi, ea nu e mătuşa noastră, spuse Eustace. E domnişoara Plummer, dar noi îi spunem Mătuşa Polly. Ei bine, ei

doi ne-au strâns laolaltă, pe de o parte ca să ne distrăm împreună şi să putem trage o porţie bună de vorbă despre Narnia (căci, normal, n-aveau cu cine altcineva discuta despre lucruri de genul ăsta), dar pe de altă parte şi fiindcă Profesorul avea sentimentul că într-un fel prezenţa noastră era dorită aici. Ei, şi pe urmă te-ai ivit tu, ca o stafie sau ştiu şi eu ce arătare, băgându-ne rău în sperieţi, după care te-ai evaporat fără să scoţi o vorbă. După aceea, am ştiut cu certitudine că se întâmplă ceva. Următoarea întrebare era cum să ajungem aici. Nu poţi reuşi asta doar fiindcă vrei tu. Aşa că am tot stat de vorbă şi, în cele din urmă, Profesorul a zis că singura modalitate ar fi prin intermediul Inelelor Vrăjite. Tot folosindu-se de Inelele acelea, el şi Mătuşa Polly izbutiseră să ajungă aici, demult de tot, pe vremuri, când erau nişte puştani, cu mult timp înainte ca noi, ăştia mici, să venim pe lume. Însă toate Inelele fuseseră îngropate în grădina unei case din Londra (ăsta e oraşul nostru cel mai mare, Sire), iar casa fusese vânduta. Nici nu-ţi închipui ce-am făcut până la urmă!

Peter şi Edmund — e vorba de Marele Rege Peter, cel care ţi-a adresat cuvântul — s-au dus la Londra să intre în grădina prin spate, dis-de-dimineaţă, înainte ca lumea să se trezească. Purtau salopete de muncitori ca, în cazul în care i-ar fi văzut cineva, să poată zice că veniseră să repare ceva la sistemul de canalizare. Ce rău îmi pare că n-am fost şi eu cu ei; cred că ne-am fi distrat pe cinste. Şi, pesemne că au izbutit, fiindcă a doua zi Peter ne-a trimis o telegramă — ăsta-i un fel de mesaj, Sire, am să-ţi explic eu altă dată — prin care spunea că a luat Inelele. Iar a doua zi după aceea, era ziua când eu şi Polly trebuia să ne întoarcem la şcoală — noi suntem singurii din grup care mai mergem încă la şcoală, şi e vorba de aceeaşi instituţie pentru amândoi. Prin urmare, Peter şi Edmund trebuiau să se întâlnească cu noi într-un loc, în drum spre şcoală, şi să ne dea Inelele. Noi doi eram cei care urmam să plecăm în Narnia, întrucât cei mari nu mai puteau veni din nou. Aşa că ne-am suit în tren — e un fel de chestie cu care lumea călătoreşte în lumea noastră: mai multe vagoane legate unul de altul — iar Profesorul, Mătuşa Polly şi Lucy au venit cu noi. Voiam să stăm împreună cât mai mult timp. Bun, iată-ne deci şi în tren. Şi, tocmai când ne apropiam de gara unde trebuia să ne întâlnim cu ceilalţi, iar eu priveam pe fereastră să vad dacă nu-i zăresc

mai repede, am simţit brusc o smucitură înspăimântătoare, însoţită de un mare zgomot: şi uite-aşa ne-am trezit în Narnia şi am dat cu ochii de Maiestatea ta, legat fedeleş de copacul acela.

— Aşadar n-aţi mai folosit Inelele? întrebă Tirian.

— Nu, zise Eustace. Nici măcar n-am apucat să le vedem. Aslan a rezolvat totul, cum ştie el, fără nici un Inel.

— Bine, dar Inelele erau la Marele Rege Peter, remarcă Tirian.

— Da, zise Jill. Însă nu credem că le poate folosi. Când ceilalţi doi fraţi Pevensie — Regele Edmund şi Regina Lucy — au fost ultima oara aici, Aslan a spus că n-aveau să mai revină niciodată în Narnia. Şi i-a spus cam acelaşi lucru şi Marelui Rege, numai că ceva mai de demult. Îţi dai seama că, dacă ar avea voie, ar veni glonţ aici.

— Ei, comedie! spuse Eustace. Ce frige la soare. Mai avem mult până ajungem, Sire?

— Uite, făcu Tirian, arătându-le.

La câţiva metri distanţă, nişte creneluri cenuşii se înălţau deasupra coroanei copacilor, iar după ce au mai mers cam un minut au ajuns într-un luminiş, unde pământul era acoperit de iarbă. Prin mijlocul poienii curgea un pârâu, iar acolo unde apa dispărea în depărtare se înălţa un turn teşit şi pătrat, cu câteva ferestre înguste şi o uşă masivă în zidul din faţa lor.

Tirian iscodi cu privirea în stânga şi-n dreapta, să se convingă că prin preajmă nu era nici un duşman. Pe urmă se duse drept până la turn, unde rămase câteva clipe nemişcat, scormonind după legătura de chei pe care o purta atârnată la gât, pe un lanţ de argint, sub costumul de vânătoare. Şi ce legătură frumoasă de chei le-a fost atunci dat să vadă: două chei de aur şi multe altele, minunat împodobite; îţi dădeai seama numaidecât că erau chei făcute să deschidă în palate tot felul de încăperi somptuoase şi tainice sau sipete şi cufere făcute din lemn înmiresmat, în care se aflau comori împărăteşti. Dar cheia pe care o vârî acum în broasca uşii era mare, urâtă şi cam grosolană. Cum broasca era înţepenită, pe Tirian îl cuprinse spaima la gândul că n-ar putea s-o descuie; dar, în cele din urmă, izbuti să răsucească cheia în broască, iar uşa se deschise larg, scârţâind sinistru din balamale.

— Bun venit, prieteni, spuse Tirian. Din păcate, ăsta e cel mai bun palat pe care Regele Narniei îl poate oferi acum oaspeţilor săi.

Tirian constată încântat că cei doi străini erau bine crescuţi. Amândoi îl asigurară că nu trebuia să-şi facă nici o problemă, fiind foarte bine aşa. În realitate, nu era deloc prea bine acolo; înăuntru era cam întuneric şi mirosea rău a igrasie. Nu exista decât o singură încăpere, al cărei tavan înalt coincidea cu acoperişul din piatră; într-un colţ, o scară de lemn ducea la un chepeng prin care se putea ieşi afară, pe creneluri. În încăpere, se aflau câteva paturi de cazarmă rudimentare, unde se putea dormi, şi nenumărate cufere şi boccele. Mai era şi o vatră, care arăta ca şi cum nu s-ar mai fi făcut focul în ea de o grămadă de ani.

— N-ar fi mai bine, mai întâi şi mai întâi, să ieşim afară şi să strângem nişte lemne pentru foc? îşi dădu Jill cu părerea.

— Nu cred, îi răspunse Tirian. Nu voia cu nici un chip să fie prinşi cumva neînarmaţi, aşa că se apucă să scotocească prin cufere, amintindu-şi cu satisfacţie că avusese întotdeauna grijă ca aceste turnuri de garnizoană să fie inspectate o dată pe an, pentru a se asigura că erau înzestrate cu toate cele trebuincioase. Arcurile erau la locul lor, în husele de muşama, săbiile şi suliţele erau unse cu grăsime, să nu ruginească, iar armura strălucea ca nouă sub învelitoarea protectoare. Dar asta nu era nimic.

— Ia uitaţi-vă! le zise Tirian, scoţând afară o cămaşă de zale lungă, pe care o flutură sub ochii copiilor.

— Ce platoşă caraghioasă, Sire, remarcă Eustace.

— Aşa-i, băiete, îi dădu dreptate Tirian. Asta nu-i bătută de piticii din Narnia. E platoşă din Calormen, marfă din străinătăţuri. Am păstrat câteva platoşe pregătite, la gândul că s-ar putea ca la un moment dat eu sau prietenii mei să trebuiască să intrăm nevăzuţi în ţinutul Tisroc. Şi ia uitaţi şi la sticla asta din piatră. Înăuntru e un lichid, cu care dacă te freci pe mâini şi pe faţa, ţi se face pielea neagră ca la calormeni.

— Ohoho! Uraaa! a exclamat Jill. Abia aştept să ne deghizăm!

Tirian le arătă cum să-şi toarne în palme un pic din lichidul acela şi să se frece bine cu el pe faţă şi pe gât, până la umeri, şi pe urmă pe mâini, până la coate. Apoi făcu şi el acelaşi lucru.

— După ce chestia asta se întăreşte pe noi, le spuse el, putem să ne spălăm cu apă, că nu se duce. Nu ne mai facem la loc albi, ca narnienii, decât dacă ne dăm cu ulei şi cenuşă. Ei, şi-acum, scumpă Jill, hai să vedem cum îţi vine platoşa asta. E cam lungă, ce-i drept, dar nu chiar foarte lungă, cum mă temeam eu. Pesemne că a fost a vreunui paj din alaiul tarkaanilor lor.

După ce s-au gătit cu platoşele, şi-au pus pe cap coifuri calormene, care sunt mici şi rotunde, se înfig strâns pe cap şi au un vârf un ţugui. Pe urmă Tirian a scos din cufăr nişte suluri lungi de material alb, pe care le-a înfăşurat peste coifuri, până s-au transformat în turbane, având însă grijă ca, în mijloc, să rămână afară micul ţugui din metal. El şi Eustace şi-au luat săbii calormene arcuite şi nişte scuturi mici şi rotunde. N-a găsit o sabie suficient de uşoară pentru Jill, dar i-a dat în schimb un cuţit de vânătoare, lung şi drept, care împungea ca o sabie.

— Te pricepi să tragi cu arcul, domniţă? întrebă Tirian.

— Nu prea, îi răspunse Jill, înroşindu-se. Scrubb, în schimb, e destul de îndemânatic.

— Nu-i da crezare, Sire, spuse Eustace. De când ne-am întors ultima oară din Narnia, am luat amândoi lecţii de tras cu arcul, aşa că acum e cam la fel de bună ca mine. Ceea ce nu înseamnă însă mare lucru.

Atunci, Tirian îi dădu lui Jill un arc şi o tolbă plină cu săgeţi. În continuare, trebuiau neapărat să aprindă focul, întrucât în turnul acela era precum într-o peşteră în care dârdâi ca o piftie. S-au încălzit, însă, strângând lemne — soarele era acum sus pe cer — iar când flăcările s-au înălţat jucăuşe în vatră, încăperea a început să pară mult mai veselă. Cina a fost, totuşi, cam amărâtă, întrucât neavând de ales s-au resemnat să piseze câţiva pesmeţi tari, pe care i-au găsit într-un cufăr, vărsându-i apoi în apă fiartă, cu sare, din care au obţinut un fel de terci. Şi, fireşte, de băut nu exista decât apă chioară.

— Ce păcat că n-am adus vin pachet de ceai, zise Jill.

— Sau o cutie de cacao, completă Eustace.

— Dar ce, parcă un butoi cu vin bun, rătăcit pe-aici prin turn, credeţi că ne-ar fi stricat? mai adăugă şi Tirian.

6. CÂND NOAPTEA SE FACE TREABĂ BUNĂ

Cam după patru ceasuri, Tirian s-a trântit pe unul dintre priciuri să fure un pui de somn. Cei doi copii dormeau buştean; îi pusese să meargă la culcare înaintea lui, întrucât urmau să stea treji aproape toată noaptea şi ştia că, la vârsta lor, e cam greu să nu dormi când eşti mort de somn. În plus, îi mai şi obosise. Întâi, o pusese pe Jill la tras cu arcul şi constatase că, deşi fetiţa nu se ridica la standardele narniene, era totuşi destul de îndemânatică. Şi într-adevăr, Jill izbutise să împuşte un iepure (nu un iepure Vorbitor, desigur, există o mulţime de iepuri obişnuiţi în partea de vest a Narniei), pe care îl jupuiseră şi îl curăţaseră numaidecât, atârnându-l în cui. Descoperise că amândoi copiii ştiau perfect cum se face această treabă scârboasă şi urât mirositoare; învăţaseră când fuseseră în lunga lor călătorie pe Tărâmul Uriaşilor, în vremea Prinţului Rilian. Pe urmă, încercase să-l înveţe pe Eustace cum să folosească sabia şi scutul. Eustace deprinsese destul de bine lupta cu sabia în timpul primelor sale peripeţii, însă atunci avusese de-a face cu o sabie narniană, care avea lama dreaptă. Nu mânuise niciodată un iatagan arcuit calormen şi îi venea destul de greu acum, întrucât multe lovituri sunt complet diferite, fiind necesar să se dezveţe de deprinderile legate de folosirea unei săbii lungi. Dar Tirian a constatat că Eustace avea ochiul ager şi era foarte iute de picior. A rămas surprins de puterea pe care o aveau ambii copii; de fapt, amândoi i se păreau mult mai puternici, mai mari şi mai maturi decât fuseseră numai cu câteva ceasuri în urmă, când îi întâlnise pentru prima oară. Acesta este unul dintre efectele pe care aerul narnian îl are, adesea, asupra vizitatorilor din lumea noastră.

Toţi trei au căzut de acord că primul lucru pe care trebuiau să-l facă era să se întoarcă la Dealul cu Grajd şi să încerce să-l salveze pe Giuvaier Inorogul. După aceea, dacă izbuteau, urmau să încerce să plece spre est, unde să se întâlnească cu mica armată, pe care Roonwit Centaurul avea să o aducă din Cair Paravel.

Un războinic şi vânător destoinic, cum era Tirian, se trezeşte întotdeauna atunci când îşi propune. Aşadar, şi-a fixat în minte ora nouă seara, după care, lăsând deoparte toate grijile, a adormit numaidecât. Când s-a trezit, i s-a părut că abia

aţipise, însă, judecând după lumină şi conturul lucrurilor, a înţeles că dormise exact cât îşi propusese. S-a sculat, şi-a pus pe cap coifo-turbanul (dormise cu platoşa pe el), după care i-a zgâlţâit pe cei doi copii până s-au trezit. Ce-i drept, când s-au dat jos din pat, păreau tare buimaci şi bosumflaţi, căscând de le trosneau fălcile.

— Ei bine, şi-acum, le zise Tirian, ne pornim spre nord — norocul nostru că avem parte de o noapte înstelată. Călătoria va fi mult mai scurtă decât de dimineaţa, căci atunci am luat-o pe ocolite, iar acum vom merge pe calea cea mai dreaptă. Dacă sunteţi provocaţi, să vă ţineţi gura amândoi. Mă lăsaţi pe mine să vorbesc, ca un boier calormen fudul, crud şi afurisit. Dacă am să scot sabia, atunci tu, Eustace, să faci la fel, lăsând-o pe Jill să sară în spatele nostru, cu arcul pregătit de tras. Dar dacă am să strig: "Acasă!" s-o tuliţi amândoi la Turn. Nu care cumva să încercaţi să vă mai luptaţi — fie şi oricât de puţin — după ce am dat retragerea; în războaie, vitejii din astea fără rost au stricat nenumărate planuri excepţionale. Şi acum, prieteni, cu Aslan înainte.

Au ieşit afară, în noaptea rece. Toate stelele măreţe ale Nordului străluceau deasupra coroanei copacilor. Steaua Nordului din acea lume se numeşte Vârf-de-Suliţă; este mai luminoasă decât Steaua Polară de la noi.

O vreme, au putut s-o ţină tot drept spre Vârf-de-Suliţă, dar după aceea au ajuns la un desiş de nepătruns, aşa că a trebuit să se abată din drum ca să-l ocolească. Şi, pe urmă — umblând în continuare pe sub crengi şi fiind deci lipsiţi de vizibilitate — le-a fost greu să se orienteze şi să găsească poteca pe care merseseră iniţial. Jill a fost cea care i-a scos din impas; în Anglia, fusese un cercetaş destoinic. Şi, fireşte, cunoştea perfect stelele narniene, având în vedere cât de mult călătorise prin pustietăţile Nordului, încât putea să se orienteze foarte bine după celelalte stele, atunci când Vârf-de-Suliţă se pitea după nori. Când a văzut că Jill era cel mai bun pionier dintre ei trei, Tirian a pus-o în frunte. Iar apoi, a rămas uimit văzând-o cum se strecura tiptil înainte, aproape pe nesimţite.

— Pe coama lui Aslan! îi şopti el lui Eustace. Fata asta e o nimfă minunată a pădurilor. Sânge de Driadă să fi avut în ea, şi tot nu s-ar fi descurcat mai bine.

— Păi, micuţă cum e, nici nu-i greu pentru ea, şopti Eustace.

— Ssssât, lăsaţi gălăgia, făcu Jill din faţă. Jur-împrejurul lor, pădurea era cufundată în linişte.

O linişte mult prea adâncă. În mod normal, noaptea, în Narnia, se aud o sumedenie de zgomote — când şi când vreun "noapte bună" vesel rostit de un Arici, un ţipăt de Bufniţă deasupra, poate vreun flaut în depărtare, semn că faunii dănţuiesc, sau zgomote ritmice de ciocan de la Piticii care lucrează sub pământ. Dar totul amuţise; peste Narnia, se aşternuseră tristeţea şi teama.

După un timp, au început să urce pieptiş pe deal, printre copacii din ce în ce mai mari. Tirian desluşea vag binecunoscutul grajd din vârful colinei. Jill înainta acum cu tot mai multă prudenţă; le tot făcea semne cu mâna celorlalţi, să procedeze la fel. Pe urmă, a încremenit locului, iar Tirian a văzut-o cum se lasă binişor în iarbă, dispărând, fără nici un zgomot. După câteva clipe, s-a ridicat din nou, şi-a lipit buzele de urechea lui Tirian şi a spus într-o şoaptă stinsă: "Laza-te jos. Vezi mai bine". Spusese lasă în loc de lasă, nu fiindcă era sâsâită, ci fiindcă ştia ca sunetul "S" e mult mai uşor de perceput de către inamic, când vorbeşti în şoaptă. Tirian s-a lăsat numaidecât jos, nu chiar atât de neauzit ca Jill, având în vedere că era mai mare ca vârstă şi ca talie, fireşte. De îndată ce s-a ghemuit la pământ, a constatat că din acea poziţie se vedea mult mai bine conturul colinei, sub cerul înţesat de stele. Desluşea două forme negre profilate pe cer: grajdul, iar la câţiva metri de el, o santinelă calormeni. Omul nu se pricepea să facă de strajă: în loc să meargă de colo-colo sau măcar să stea în picioare, şedea jos, cu suliţa pe umăr şi cu bărbia înfundată în piept.

— Bravo, îi zise Tirian lui Jill. Îi arătase exact ce avea nevoie să ştie.

Se ridicară în picioare, Tirian mergând acum în faţă. Încetişor de tot, neîndrăznind aproape nici să mai respire, îşi croiră drum în sus până la un mic pâlc de copaci, aflat la nici zece metri de santinelă.

— Aşteptaţi aici până mă întorc, le şopti el celor doi copii. Dacă vedeţi că nu mai vin, tuliţi-o.

Pe urmă, fără pic de frică, ieşi la iveală drept sub ochii inamicului. Când îl văzu, soldatul tresări gata să sară în picioare; se temea ca nu cumva Tirian să fie vreun superior de-al lui, căci se ştia cu musca pe căciulă fiindcă stătea jos, când ar fi trebuit să fie în picioare, la datorie. Fără să mai apuce însă să se ridice, se trezi cu Tirian lângă el, cu genunchiul înfipt în pământ, spunându-i:

— Eşti războinic de-al lui Tisroc, fie-ţi dat să trăieşti veşnic? Inima îmi saltă-n piept de bucurie că te-am întâlnit printre atâtea lighioane şi afurisiţi de Narnieni. Dă-mi mâna, prietene.

Până să se dumirească ce i se întâmplă, soldatul Calormen se simţi înşfăcat zdravăn de mână. În clipa următoare, nişte genunchi puternici îi imobilizară picioarele, iar un pumnal i se lipi de ceafă.

— Dacă deschizi gura, eşti mort, îi susură Tirian la ureche. Spune-mi unde este Inorogul şi scapi cu viaţă.

— În... în spatele grajdului, mărite stăpâne, se bâlbâi amărâtul.

— Bun. Scoală în picioare şi du-mă la el.

Soldatul se ridică în picioare, cu vârful pumnalului lipit de ceafă. Poziţia lamei se schimbă puţin în clipa în care Tirian trecu în spatele omului, proptindu-i pumnalul mai bine sub ureche. Tremurând, santinela ocoli grajdul până în partea din spate.

În ciuda beznei de afară, Tirian desluşi numaidecât silueta albă a Inorogului.

— Sssât! făcu el. Nu, să nu nechezi. Da, Giuvaier, eu sunt. Cum de te-au legat aşa?

— Mi-au pus piedică la picioare şi m-au legat cu un căpăstru de un inel din peretele grajdului, se auzi glasul lui Giuvaier.

— Santinelă, stai aici, cu spatele la zid. Aşa. Hai, Giuvaier, propteşte-te cu cornul în pieptul Calormenului.

— Cu multă plăcere, Sire.

— Dacă se mişcă, spintecă-l până la inimă.

Pe urmă, în câteva secunde, Tirian tăie funiile. Cu resturile obţinute, îl legă fedeleş pe soldat. În final, îl făcu să deschidă gura, i-o înfundă cu iarbă, apoi îl legă strâns din vârful ţestei pe sub bărbie, ca să nu poată crâcni şi silindu-l să se lase jos, cu spatele la zid.

— Oşteanule, nu m-am purtat prea frumos cu tine, îi zise Tirian. Dar n-am avut încotro. Cu altă ocazie, dacă ne mai întâlnim, ţi-o coc şi mai rău. Giuvaier, hai s-o ştergem încetişor.

Punându-şi braţul stâng pe după gâtul animalului, îi trase capul în jos şi îl sărută pe nas, cu multă bucurie. Se întoarseră apoi amândoi, străduindu-se să nu facă zgomot, spre locul unde se aflau copiii. Cum sub copaci era şi mai întuneric, Tirian era cât pe ce să se pocnească de Eustace, pe care nu-l văzuse.

— Bravo, şopti Tirian. Noaptea asta am făcut treabă bună. Acum, haidem acasă.

Se întoarseră şi făcură câţiva paşi, când Eustace zise:

— Pole, unde eşti? Nici un răspuns. Jill e lângă tine, Sire? întrebă el.

— Cum? se miră Tirian. Păi, nu e lângă tine?

Cumplit moment! Nu îndrăzneau să strige în gura mare, dar îi rostiră numele în şoaptă, cât se putea de tare. Nici un răspuns.

— A plecat de lângă tine cât am lipsit eu? întrebă Tirian.

— Eu n-am văzut şi n-am auzit nimic, spuse Eustace. Dar poate a plecat fără să-mi dau eu seama. Cum ai văzut şi tu, umblă tiptil ca o pisicuţă.

În clipa aceea, în depărtare răsună un bubuit de tobă. Giuvaier ciuli urechile:

— Pitici, spuse el.

— Pitici trădători şi inamici, sunt absolut sigur, bombăni Tirian.

— Mai vine şi ceva pe copite, mult mai aproape, spuse Giuvaier.

Cei doi oameni şi Inorogul încremeniseră nemişcaţi. Îi frământau acum atâtea griji, încât nici nu ştiau ce să mai facă. Zgomotul de copite se apropia din ce în ce mai mult. Iar apoi, chiar lângă ei, un glas şopti:

— Hei! Unde sunteţi?

Slavă Domnului, era Jill.

— Unde naiba ai fost? susură Eustace furios, fiindcă mare spaimă mai trăsese din cauza ei.

— În grajd, spuse Jill gâfâind, dar era genul de gâfâit pe care îl scoţi când te abţii să nu pufneşti în râs.

— Aha, mârâi Eustace, şi ţi se pare nostim, nu-i aşa? Ei bine, tot ce am de spus e...

— L-ai găsit pe Giuvaier, Sire? întrebă Jill.

— Da, e-aici. Ce-i cu animalul ăla pe care l-ai adus?

— E el, spuse Jill. Dar hai să plecăm acasă, până nu se trezeşte careva.

Şi, din nou, mici explozii de râs.

Ceilalţi acceptară numaidecât, întrucât zăboviseră şi aşa prea mult în locul acela periculos, iar în plus, tobele Piticilor se auzeau acum tot mai aproape. Abia după ce merseseră câteva minute bune spre sud, Eustace zise:

— L-ai prins? Cum adică, mă rog?

— Da, pe falsul Aslan, răspunse Jill.

— Ceee?!? făcu Tirian. Unde ai fost? Ce-ai făcut?

— Ei bine, Sire, iată ce s-a întâmplat, începu Jill. Imediat ce am văzut că ai luat santinela de acolo şi că drumul era liber, mi-am zis că n-ar strica dacă aş da o raită prin grajd să văd şi eu ce e înăuntru! Aşa că m-am târât pe burtă până acolo. A fost o nimica toată să trag zăvorul. Bineînţeles că înăuntru era întuneric de-ţi băgai degetele în ochi şi puţea ca în oricare alt grajd. Am aprins atunci un chibrit şi, ce să vezi?! Nimic altceva decât măgarul ăsta bătrân, cu o bucată de piele de leu prinsă de spinare. Mi-am scos cuţitul şi i-am spus măgarului că trebuie să vină cu mine. De fapt, nici nu era nevoie să-l ameninţ cu cuţitul. Se săturase de grajdul ăla şi abia aştepta să plece de-acolo — nu-i aşa, Nedumirici, dragă?

— Mii de fulgere, extraordinar! exclamă Eustace. Să fiu al naibii! Eram foc de supărat pe tine adineauri şi tot mai cred că a fost o porcărie din partea ta să te furişezi aşa, de una singură, fără noi. Dar trebuie să recunosc — în fine, să spun — că ai făcut ceva nemaipomenit. Dacă era băiat, o făceam cavaler, aşa-i, Sire?

— Dacă era băiat, răspunse Tirian, o biciuiam bine fiindcă a nesocotit porunca mea.

Şi, fiind întuneric, nimeni nu izbuti să vadă dacă rostise aceste cuvinte încruntat sau zâmbind. În clipa următoare, se auzi un scrâşnet strident de metal.

— Ce faci, Sire? întrebă Giuvaier, tăios.

— Îmi scot sabia să-i retez capul blestematului de Măgar, spuse Tirian pe un ton cumplit. Dă-te la o parte, fetiţo.

— Oh, nu, te rog, nu face asta, se rugă Jill. Crede-mă, nu trebuie să faci aşa ceva. N-a fost vina lui. Totul vine de la Maimuţoi. El nu şi-a dat seama ce face. Şi îi pare groaznic de

rău. E un măgar tare drăguţ, îl cheamă Nedumirici. Uite, l-am luat de gât.

— Jill, spuse Tirian, printre toţi supuşii mei nu există persoană mai curajoasă şi mai înţeleaptă decât tine, dar nici mai obraznică şi mai neascultătoare. Bun, deci: Măgarul scapă cu viaţă. Ce-ai de zis, ca să te aperi, Măgarule?

— Eu, Sire? se auzi glasul Măgarului. Regret nespus, dacă am făcut rele. Maimuţoiul a zis că Aslan vrea să mă deghizez aşa. Şi m-am gândit că nu vorbeşte aiurea. Eu nu sunt isteţ ca el. N-am făcut decât ce mi s-a spus. N-a fost deloc amuzant pentru mine să stau în grajdul ăla. Nu ştiam nici măcar ce se petrecea afară. Nu mă lăsa să ies decât vreun minut-două, pe întuneric. Erau zile când uitau să mă şi adape.

— Sire, zise Giuvaier. Piticii aceia se apropie din ce în ce mai mult. Vrei să le ies eu în întâmpinare?

Tirian se gândi câteva clipe, după care izbucni într-un râs zgomotos. Apoi, fără să mai vorbească în şoaptă, rosti:

— Cinstit fie numele Leului! zise el. Am devenit greu de cap! Să le ieşim în întâmpinare? Păi, sigur că da. Acum, putem întâmpina pe oricine. Li-l putem arăta pe Măgarul ăsta. Să-l vadă pe cel de care s-au temut cel mai mult şi în faţa căruia frunţile li s-au plecat până la pământ. Le vom dezvălui adevărul despre josnica uneltire ticluită de Maimuţoi. Secretul lui a ieşit în vileag. S-a întors foaia. Mâine, îl vom spânzura pe Maimuţoiul ăla de cel mai înalt copac din Narnia. S-a terminat cu şuşotitul, cu furişatul tiptil şi cu deghizările. Unde sunt Piticii cei de treabă? Avem veşti bune pentru ei.

După ce ore în şir n-ai vorbit decât în şoaptă, simţi că te înviorezi şi ţi se ridica moralul, auzind un glas răsunător. Tot grupul începu să sporovăiască şi să râdă; până şi Nedumirici, ridicând capul, scoase un "iha-iha-iha" zgomotos, ceea ce Maimuţoiul nu-i mai dăduse voie să facă de zile întregi. După care, porniră hotărâţi în direcţia de unde se auzea bătaia tobelor. Zgomotul se auzea din ce în ce mai tare, iar în scurt timp zăriră şi lumina făcliilor. Ajunseră la unul dintre drumurile pietroase şi accidentate (ceea ce, de fapt, în Anglia cu greu s-ar putea numi drumuri) care brăzdau Pustiul Pleşuv. Iar acolo, păşeau viguros cam treizeci de Pitici, toţi cu cazmalele şi săpăligile proptite pe umăr. În fruntea coloanei se aflau doi Calormeni înarmaţi, iar în spate alţi doi.

— Pe loc! răcni Tirian, păşind pe drum. Pe loc, soldaţi! încotro îi duceţi pe aceşti Pitici narnieni şi din ordinul cui?

7. DESPRE PITICI ÎNDEOSEBI

Cei doi ostaşi calormeni din capul coloanei, văzând ceea ce ei credeau că era un tarkaan sau mare nobil cu doi paji înarmaţi, încremeniră locului şi ridicară suliţele, în semn de salut.

— Oh, preamărite stăpâne, zise unul dintre ei, îi ducem pe aceşti mormoloci în Calormen să lucreze în minele lui Tisroc, fie-i dat veşnic să trăiască.

— Slăvit fie marele zeu Tash, dar sunt foarte ascultători, spuse Tirian.

După care, se întoarse brusc spre Pitici. Cam unul din şase avea o făclie şi la pâlpâirea flăcării observă că feţele lor bărboase îl priveau cu expresii sinistre şi îndârjite.

— Piticilor, a ieşit Tisroc biruitor şi v-a cucerit ţara, de vă duceţi atât de resemnaţi să pieriţi în salinele din Pugrahan?

Surprinşi, cei doi soldaţi îl priviră furioşi, însă Piticii răspunseră în cor:

— E porunca lui Aslan! E porunca lui Aslan! El ne-a vândut! Cum să ne împotrivim lui?

— Ha, Tisroc biruitor, asta-i bună! adăugă unul, scuipând înciudat. Cum să fie ăsta în stare de aşa ceva?!

— Gura, javrelor! spuse soldatul care comanda micul pluton.

— Priviţi! zise Tirian, trăgându-l pe Nedumirici în faţă, la lumină. Totul a fost o minciună. Aslan nu a venit nicidecum în Narnia. V-a tras pe sfoară Maimuţoiul. Poftim, asta e chestia pe care a scos-o din grajd sub ochii voştri. Uitaţi-vă bine!

Văzând acum de aproape toată înşelătoria, Piticii se întrebară cum de putuseră să se lase atât de groaznic păcăliţi. Pielea de leu se cam mototolise încă de pe când Nedumirici stătea închis în grajd, iar pe timpul călătoriei prin pădurea întunecată i se strâmbase de tot pe spinare. I se adunase, cocoloşită, pe greabăn. Partea dinspre cap a pielii de leu alunecase pieziş într-o parte, împinsă totodată cumva spre

ceafă, astfel încât, de sub coamă, se vedea acum mutra măgărească prostovană şi blajină. Din bot, îi ieşeau nişte fire de iarbă, căci pe drum mai ciugulise şi el, pe tăcute, câte un smoc de verdeaţă. Şi tot mormăia:

— Nu-i vina mea, eu nu sunt deştept. N-am spus niciodată că sunt.

O fracţiune de secundă, toţi Piticii se holbară la Nedumerici cu gurile căscate, după care unul dintre soldaţi zise tăios:

— Stăpâne, ti-ai pierdut minţile? Ce le faci sclavilor?

Iar celălalt interveni şi el:

— Şi cine eşti, de fapt?

Suliţele părăsiseră poziţia de salut, fiind acum jos, gata de acţiune.

— Spune parola! îi comandă căpetenia ostaşilor.

— Poftim parola mea! făcu Regele trăgând sabia. Lumina mijeşte, minciuna plesneşte. Fereşte din calea mea, secătură. Eu sunt Tirian, Regele Narniei.

Şi se năpusti ca fulgerul la căpetenia soldaţilor. Eustace, care, văzându-l pe Rege că scoate sabia, o trăsese şi el, tăbărî pe celălalt Calormen; era livid la faţă, dar nu i-aş face nici o vină din asta. Şi avu parte de norocul de care se bucură, uneori, orice novice. Uită pe loc tot ce încercase Tirian să-l înveţe în acea după-amiază, plesni cu sălbăticie (drept să spun nu ştiu dacă nu cumva cu ochii închişi) şi brusc, descoperi, spre marea lui uimire, că soldatul Calormen zăcea mort la picioarele lui. Şi, cu toate că asta însemna o mare uşurare, pe moment situaţia i se păru absolut înspăimântătoare. Regele se mai luptă încă vreo două secunde, după care îşi omorî şi el adversarul.

— Păzeşte-te de ceilalţi doi, îi strigă el lui Eustace.

Dar Piticii se răfuiseră deja cu ceilalţi doi Calormeni. Nu mai rămăsese nici un inamic.

— Bravo, Eustace, o lovitură pe cinste! îl lăudă Tirian, bătându-l pe umăr. Piticilor, sunteţi liberi acum. Mâine, vom porni să eliberăm Narnia. De trei ori "Ura" pentru Aslan!

Rezultatul se dovedi, însă, absolut catastrofal. Câţiva Pitici (cam cinci la număr) făcură o tentativă vagă de a ovaţiona, însă uralele se stinseră numaidecât; alţi câţiva mârâiră ursuzi. Cei mai mulţi, însă, nu spuseră nimic.

— Ce se întâmplă cu ei, n-au înţeles? zise Jill, enervată. Ce-aţi păţit, Piticilor? N-aţi auzit ce-a zis Regele? S-a isprăvit.

Maimuţoiul nu va mai cârmui în Narnia. Toată lumea poate reveni la viaţa obişnuită. Vă puteţi distra din nou. Nu vă pare bine?

După o pauză de aproape un minut, un Pitic cam pocit, negru ca funinginea la păr şi la barbă, zise:

— Dar matale, domnişorică, cine mai eşti, mă rog?

— Sunt Jill, zise ea. Jill care l-a scăpat de vrajă pe Regele Rilian, iar el e Eustace, care a făcut acelaşi lucru. Ne-am întors din altă lume, după sute de ani. Aslan ne-a trimis aici.

Piticii se uitau unii la alţii, rânjind sarcastic.

— Ei bine, zise Piticul Negru (pe care îl chema Ponegruşcă), nu ştiu ce părere aveţi voi, băieţi, dar eu unul nu mai vreau să aud de Aslan în viaţa mea.

— Nici noi, nici noi, mormăiră ceilalţi Pitici. Totul e o gogoriţă! O gogoriţă umflată.

— Cum adică? întrebă Tirian. Nu pălise în timpul luptei, dar acum era livid. Crezuse că avea să trăiască un moment înălţător, dar se dovedea că se afla în plin coşmar.

— Crezi probabil că ne-am prostit de tot, zise Ponegruşcă. Ne-am lăsat traşi pe sfoară o dată, iar acum ai vrea să ne păcălim din nou. Ne-am săturat de poveştile astea cu Aslan! Uitaţi-vă la el! Un măgar hodorogit, cu urechi de-o palmă!

— Fir-ar să fie! Mă scoateţi din minţi! exclamă Tirian. Cine a zis că asta e Aslan? Asta e pocitania născocită de Maimuţoi ca să-l imite pe adevăratul Aslan. Nu pricepeţi?

— Aha, şi tu probabil că ai o imitaţie şi mai bună, nu? făcu Ponegruşcă. Nu, mersi. Am fost prostiţi odată, dar a doua oară nu se mai întâmplă.

— Eu nu v-am prostit, spuse Tirian, supărat. Eu sunt în slujba adevăratului Aslan.

— Dar unde e? Cine e? Arată-ni-l! spuseră câţiva Pitici.

— Doar nu vă închipuiţi că l-am ascuns în portofel, nătărăilor! le-o trânti Tirian. Cine sunt eu ca să-l pot face pe Aslan să apară când îmi vine mie cheful? El nu e un leu domesticit.

În clipa în care îi ieşiră pe gură aceste cuvinte, îşi dădu seama că făcuse o mişcare greşită. Piticii se apucară numaidecât să repete, îngânând zeflemitor: "Nu e leu domesticit, nu e leu domesticit".

— Asta ne ziceau şi ăilalţi, spuse unul dintre ei.

— Vreţi să spuneţi că nu credeţi în adevăratul Aslan? întrebă Jill. Dar eu l-am văzut. El ne-a trimis pe noi doi aici, din altă lume.

— Ha! făcu Ponegruşcă, zâmbind cu gura până la urechi. Asta zici tu. Ţi-ai învăţat bine lecţia, iar acum o turui pe de rost.

— Bădăranule! strigă Tirian. Cum îţi permiţi s-o faci mincinoasă pe o domniţă ca asta?

— Ia fă bine şi vorbeşte civilizat, conaşule, ripostă Piticul. Ne-am săturat de Regi — dacă oi fi într-adevăr Tirian, deşi nu semeni cu el — cum ne-am săturat şi de Aslani. De-acum înainte, ne vom purta singuri de grijă şi nu ne vom mai ploconi în faţa nimănui. Priceput?

— Exact, spuseră ceilalţi Pitici. Acum suntem propriii noştri stăpâni. Gata cu Aslan, gata cu Regii, gata cu poveştile despre alte lumi. Piticii luptă pentru Pitici.

Şi, ocupându-şi locurile în coloană, se pregătiră să mărşăluiască înapoi spre zona de unde veniseră.

— Nemernici pişpirii ce sunteţi! exclamă Eustace. N-aveţi de gând nici măcar să spuneţi mulţumesc pentru faptul că v-am scăpat de munca în ocnă?

— Oh, las' că ştim noi cum vine asta, i-o trânti Ponegruşcă, peste umăr. Voiaţi să ne puneţi la muncă, de-aia ne-aţi salvat. V-aţi urzit şi voi un plan. Haideţi, băieţi!

Şi, începând să cânte ciudatul marş asociat cu bătaia tobelor, Piticii dispărură în beznă.

Tirian şi prietenii săi se holbau după ei. După care, Regele rosti doar "Haidem" şi îşi continuară călătoria.

Mergeau în tăcere. Nedumirici se simţea tot în dizgraţie şi nici nu prea înţelegea ce se întâmplase. Jill, dezgustată de atitudinea Piticilor, era totodată foarte impresionată de victoria lui Eustace asupra Calormenilor, ceea ce îi dădea o senzaţie de timiditate. Cât despre Eustace, lui inima îi bătea în continuare nebuneşte. Tirian şi Giuvaier păşeau posomorâţi la urmă. Regele mergea cu braţul pe grumazul lui Giuvaier, iar Inorogul, când şi când, îşi lipea nasul catifelat de obrazul Regelui. Nu încercau să se consoleze unul pe celălalt cu vorbe goale. Era, de altminteri, şi foarte greu să găseşti acum ceva de spus prin care să poţi alina o asemenea durere. Lui Tirian nu-i venea să creadă că fusese posibil ca una dintre consecinţele matraplazlâcului cu falsul Aslan, pus la cale de Maimuţoi, să constea tocmai în

această stranie îndepărtare a lumii de credinţa în adevăratul Aslan. Fusese convins că Piticii aveau să treacă de partea lui, de îndată ce le demonstra cum fuseseră traşi pe sfoară. Avusese de gând ca seara să-i ducă la Dealul cu Grajd şi să-l arate pe Nedumirici tuturor făpturilor şi vietăţilor, astfel încât toată lumea să se răzvrătească împotriva Maimuţoiului, iar după o eventuală încăierare cu Calormenii, toată tărăşenia să se isprăvească. Acum însă se părea că nu mai putea conta pe nimic. Oare cât de mulţi narnieni urmau să reacţioneze, poate, la fel ca Piticii?

— Cred că ne urmăreşte cineva, zise brusc Nedumirici.

Se opriră să asculte. Într-adevăr, din spate se auzea un tropăit de picioruşe.

— Cine-i acolo? strigă Regele.

— Eu, Sire, se auzi un glas. Eu, Piticul Gogoneaţă. Abia am izbutit să mă furişez de lângă ceilalţi. Sunt de partea ta, Sire; şi de partea lui Aslan. Dacă îmi pui în mână o sabie piticească, bucuros mă voi lupta ca să se facă dreptate.

Toată lumea se strânse în jurul lui, urându-i bun venit, lăudându-l şi bătându-l prieteneşte pe spate. Fireşte, cum spune proverbul, cu o floare nu se face primăvară, dar era de bun augur să ai de partea ta fie şi un singur Piticuţ. Tot grupul se înveseli. Numai că la Jill şi Eustace euforia aceasta nu dură prea mult, căci acum căscau de li se rupeau fălcile şi, de oboseală, nu se mai gândeau decât la un pat bun şi confortabil în care să se culce.

Cu puţin înainte de revărsatul zorilor, când frigul nopţii se înteţeşte, ajunseră înapoi la Turn. Dacă i-ar fi aşteptat cineva cu masa pusă, s-ar fi înfruptat cu plăcere, dar aşa era exclus să se apuce acum să-şi facă de mâncare. Băură apă dintr-un izvor, se spălară un pic pe faţă, după care se prăvăliră în priciuri, cu excepţia lui Nedumirici şi a lui Giuvaier, care susţineau că se simt mai bine afară. Tot răul spre bine, cum se spune, căci cu un Inorog şi un Măgar dolofan în casă rişti să simţi că nu mai ai aer deloc.

Piticii narnieni, deşi ca înălţime nu măsoară mai mult de vreun metru şi jumătate, sunt totuşi, pentru talia lor, cam cele mai rezistente şi mai puternice făpturi din lume, aşa că Gogoneaţă, în ciuda faptului că avusese parte de o zi grea şi că se culcase foarte târziu, se trezi complet refăcut, cu mult

înaintea celorlalţi. Luă numaidecât arcul lui Jill, ieşi afară şi nimeri vreo doi guguştiuci. Pe urmă, se aşeză să-i jumulească de pene, pe pragul uşii, sporovăind cu Giuvaier şi cu Nedumirici. În dimineaţa aceasta, Nedumirici arăta şi se simţea mult mai bine. Giuvaier, fiind Inorog şi, prin urmare, unul dintre cele mai nobile şi mai delicate animale din lume, fusese foarte amabil cu el, punându-se la mintea lui şi vorbindu-i de lucruri simple cum ar fi iarba, zahărul sau copitele ce trebuie mereu îngrijite. Când, la aproape zece şi jumătate, Jill şi Eustace ieşiră din Turn, căscând şi frecându-se la ochi, Piticul le arătă de unde să culeagă din belşug nişte ierburi narniene numite Wild Fresney, care seamănă destul de mult cu măcrişul nostru, dar au un gust mult mai bun în mâncare. (Pentru ca totul să iasă delicios, e nevoie de nişte unt şi piper, dar toate acestea le lipseau acolo.) Ca să nu mai lungim vorba degeaba, aveau tot ce le trebuia pentru a găti o tocană monumentală pentru micul dejun sau, în fine, dejun, cum vreţi să numiţi voi această masă a zilei. Tirian intră ceva mai adânc în pădure, cu un topor, şi aduse de-acolo nişte lemne de foc. În timp ce mâncarea fierbea — ceea ce li s-a părut a fi o veşnicie, căci pe măsură ce clocotea mai tare, mirosea din ce în ce mai delicios — Regele găsi o costumaţie completă pentru Gogoneaţă, special pe mărimea Piticilor: platoşă, coif, scut, sabie, centură şi pumnal. Pe urmă, cercetă sabia lui Eustace, constatând cu acest prilej că Eustace o pusese la loc în teacă murdară, după ce îl omorâse pe Calormen. Îl mustră aspru şi îl puse s-o cureţe şi s-o lustruiască.

În tot acest răstimp, Jill s-a foit de colo-colo, ba mestecând prin oală, ba uitându-se cu invidie la Măgar şi la Inorog, care păşteau fericiţi. De câte ori nu regretase în dimineaţa aceea că nu putea mânca şi ea iarbă!

Când mâncarea a fost gata şi s-au aşezat, în fine, la masă, au constatat că meritase din plin toată aşteptarea de până atunci, fiecare servindu-se şi a doua oară. După ce s-au înfruptat pe săturate, cei trei Oameni şi Piticul s-au aşezat pe pragul uşii, cu cele două patrupede lungite în faţa lor, iar Piticul (cu permisiunea lui Jill şi a lui Tirian) şi-a aprins pipa.

— Ei, prietene Gogoneaţă, presupun că ai mai multe veşti despre inamic, decât noi. Spune-ne tot ce ştii. Dar mai întâi, ce-au scornit despre felul cum am reuşit să scap?

— Păi, au scornit o minciună vicleană, cum nu s-a ticluit niciodată pe lume, spuse Gogoneaţă. Motanul roşcovan a povestit-o şi, foarte probabil, tot el a şi inventat-o. Roşcovanul ăsta, Sire — oh, rar mi-a fost dat să văd un motan mai coţcar şi mai perfid — zicea că trecea pe lângă copacul de care te legaseră nemernicii ăia. Şi a spus (dacă-mi este îngăduit) că urlai, înjurai şi-l blestemai pe Aslan; "un limbaj pe care n-aş vrea să-l repet", a rostit perfidul ăla de motan, făcând pe preţiosul nevinovat. Şi pe urmă, zicea Roşcovanul, Aslan a apărut ca un fulger orbitor şi a înghiţit-o pe Maiestatea ta dintr-o singură îmbucătură. Toate Animalele s-au cutremurat auzind această poveste, unele leşinând de-a binelea. Şi, fireşte, Maimuţoiul i-a dat apă la moară. "Vedeţi, le-a zis el, uite ce păţeşte cine nu-l respectă pe Aslan! Să fie o pildă pentru toţi." Iar bietele făpturi au scâncit şi s-au văitat, zicând "da, da". Aşadar, în final, felul cum ai scăpat nu i-a dus cu gândul la faptul că mai ai încă prieteni credincioşi care să-i ajute, ci i-a băgat şi mai mult în sperieţi, făcându-i şi mai supuşi faţă de Maimuţoi.

— Ce şiretlic diabolic! exclamă Tirian. Înseamnă că Roşcovanul ăsta e unul dintre sfetnicii apropiaţi ai Maimuţoiului.

— Acum, situaţia s-a cam schimbat, Sire, şi se pune întrebarea dacă Maimuţoiul se numără printre sfetnicii lui, replică Piticul. Maimuţoiul s-a apucat de băut. Convingerea mea e că uneltirea e acum urzită în special de Roşcovan şi de Rishda — ăsta e căpitanul Calormenilor. Şi cred că otrava picurată de Roşcovan în urechile Piticilor nu e străină de josnica figură pe care ţi-au făcut-o. Şi am să-ţi spun şi de ce. Alaltăieri noapte, când s-a isprăvit una dintre acele întâlniri oribile de la miezul nopţii, am plecat spre casă, dar după o bucată de drum mi-am dat seama că îmi uitasem pipa. O aveam de multă vreme şi ţineam nespus la ea, aşa că m-am întors s-o caut. Dar, n-am apucat să ajung la locul unde stătusem jos (se făcuse o beznă de să-ţi vârî degetele în ochi), că, pe drum, am auzit un mieunat şi un glas de Calormen spunând: "Aşa... vorbeşte în şoaptă" — la care am încremenit nemişcat. Cei doi erau Roşcovanul şi Rishda Tarkaan, cum i se spune. "Nobile tarkaan, rosti motanul cu glasul lui mieros, voiam doar să ştiu exact la ce ne-am gândit amândoi astăzi, când am zis că Aslan nu este altceva decât Tash.

— Nu încape îndoială, isteţule motan, spuse celălalt, că ai sesizat perfect sensul.

— Adică, interveni Roşcovanul, că nu există nici unul, nici celălalt.

— Toţi cei luminaţi la minte ştiu asta, spuse Calormenul.

— Atunci, noi doi ne înţelegem de minune, începu să toarcă motanul.

— Nu cumva ai început şi tu, ca mine, să te cam saturi de Maimuţoi?

— O brută tâmpită şi nesăţioasă, zise celălalt, dar deocamdată trebuie să ne folosim de el. Noi doi vom ticlui totul în taină şi îl vom pune pe Maimuţoi să ne facă pe plac.

— Şi, n-ar strica, nu-i aşa, zise Roşcovanul, ca şi Narnienilor mai destupaţi la minte să le împărtăşim câte ceva din părerile noastre: unul câte unul, pe măsură ce-i găsim pregătiţi să priceapă. Căci s-ar putea ca Animalele care cred cu adevărat în Aslan să se revolte din clipă în clipă: şi chiar o vor face dacă, tâmpit cum e, Maimuţoiul îşi va da în vileag secretul, însă cei care nu cred nici în Tash, şi nici în Aslan, ci se gândesc doar la folosul lor şi la avantajele pe care le pot căpăta drept răsplată, când Narnia va deveni o provincie calormenă, vor rămâne fermi pe poziţie.

— Excelent, Motanule, spuse căpitanul. Dar ai grijă cum îi alegi!"

În timp ce Piticul vorbea, vremea se cam schimbase. Fusese soare când se aşezaseră jos. Acum, pe Nedumirici îl treceau fiori reci. Giuvaier mişcă din cap, agitat. Jill ridică privirea.

— Se înnorează, zise ea.

— Şi ce frig s-a făcut! adăugă Nedumirici.

— Al naibii de frig, zău aşa! spuse Tirian, suflându-şi în palme. Şi, ptiu! Ce pute aşa?

— Pfui! exclamă Eustace, tăindu-i-se răsuflarea. Parcă ar fi o mortăciune. O fi murit vreo pasăre pe-aici? Cum de n-am simţit duhoarea asta până acum?

Ţâşnind în picioare, Giuvaier arătă cu cornul:

— Priviţi! strigă el. Uitaţi-vă acolo! Priviţi, priviţi!

Şi atunci văzură toţi şase; iar pe chipurile lor se aşternu o expresie de totală consternare.

8. VEŞTILE ADUSE DE VULTUR

La umbra copacilor, în cealaltă parte a poieniţei, ceva se mişca. Plutea foarte încet spre nord. La prima vedere, puteai crede că e vorba de o dâră groasă de fum, căci era ceva cenuşiu şi destul de transparent, însă miasma cea puturoasă nu era miros de fum. De asemenea, chestia aceea îşi păstra aceeaşi formă, în loc să se umfle şi să se încolăcească, aşa cum se întâmplă cu fumul. Oarecum, avea formă de om, dar cap de pasăre; o pasăre de pradă, cu ciocul încovoiat şi sinistru. Avea patru braţe pe care şi le ţinea sus, deasupra capului, alungite spre nord, ca şi cum ar fi vrut să înhaţe toată Narnia; iar degetele — toate douăzeci — erau încovoiate aidoma ciocului şi, în loc de unghii, aveau nişte gheare lungi şi ascuţite, ca la pasări. Plutea pe iarbă, în loc să meargă, iar iarba de dedesubt parcă se ofilea.

Văzând pocitania, Nedumirici trase un răget ascuţit şi o zbughi drept în Turn. Iar Jill (care nu era nicidecum laşă, aşa cum bine ştiţi) îşi ascunse faţa în palme să nu mai vadă urâţenia pământului. Ceilalţi se mai uitară poate cam un minut, până ce dihania se afundă în desişul din dreapta lor, făcându-se nevăzută. Pe urmă, soarele răsări din nou, iar păsărelele începură să ciripească.

Toată lumea îşi recăpătă suflul şi se puse în mişcare. Cât avuseseră sub ochi pocitania aceea, stătuseră neclintiţi, ca nişte stane de piatră.

— Ce-a mai fost şi asta? şopti Eustace.

— Eu am mai văzut-o şi înainte, spuse Tirian. Dar atunci era cioplită în piatră şi acoperită cu aur, iar în loc de ochi avea nişte diamante mari. Eram cam de vârsta ta şi mă dusesem în vizită la curtea lui Tisroc, în Tashbaan. M-a dus atunci în marele templu al lui Tash. Acolo am văzut dihania asta, sculptată deasupra altarului.

— Asta înseamnă că arătarea aia era Tash? întrebă Eustace.

Dar, în loc să-i răspundă, Tirian o lua pe Jill de după umeri, spunând:

— Cum te mai simţi, domniţa?

— B-b-bine, spuse Jill, luându-şi mâinile de pe obrajii îngălbeniţi de frică şi încercând să zâmbească. Sunt bine. Doar că la un moment dat am simţit că mi se face rău de la stomac.

— Se pare, atunci, interveni Inorogul, că a fost într-adevăr chiar Tash.

— Da, confirmă şi Piticul. Cretinul ăla de Maimuţoi, care nu crede în Tash, o să se înveţe minte! L-a invocat pe Tash şi Tash a venit.

— Dar unde s-a dus el — vreau să spun chestia aia? întrebă Jill.

— Spre nord, în inima Narniei, zise Tirian. A venit să trăiască în mijlocul nostru. L-au chemat şi a venit.

— Ho-ho-ho! chicoti Piticul, frecându-şi mâinile păroase. Ce surpriză pentru Maimuţoi. Vorbeşti de dracu' şi dracu-i la uşă, cum s-ar zice.

— Cine ştie dacă Tash i se va arata Maimuţoiului? făcu Giuvaier.

— Dar unde s-a dus Nedumirici? întrebă Eustace.

Îl strigară toţi pe nume, iar Jill ocoli Turnul pe cealaltă parte, să vadă dacă nu era acolo.

Obosiseră de când îl tot căutau în zadar, când, în cele din urmă, căpăţâna lui mare şi cenuşie se ivi, cu precauţie, prin cadrul uşii, spunând:

— A plecat?

Şi, când au izbutit să-l convingă să iasă totuşi afară, tremura din toate mădularele, ca un câine înainte de furtună.

— Abia acum îmi dau seama ce măgar rău am fost, spuse Nedumirici. Nu trebuia să-l ascult pe Marafet. Nu mi-am închipuit niciodată că se poate întâmpla un asemenea pocinog.

— Dacă n-ai fi pierdut atâta timp îndrugând la nesfârşit că tu eşti prost şi ai fi încercat, în schimb, să fii cât poţi tu de deştept..., începu Eustace, dar Jill îl întrerupse:

— Oh, ia mai lăsaţi-l în pace pe bietul Nedumirici, zise ea. A fost o greşeală; nu-i aşa, Nedumirici dragă? Şi îl sărută pe nas.

Deşi destul de zdruncinaţi de cele văzute, se aşezară cu toţii din nou jos şi continuară conversaţia.

Giuvaier nu prea avea ce să le spună. Pe timpul prizonieratului, îşi petrecuse mai tot timpul legat în spatele grajdului, neauzind, desigur, nimic din planurile inamicilor. Fusese lovit cu picioarele (şi, la rândul lui, zvârlise şi el din picioare, pocnind unde nimerea), bătut şi ameninţat cu moartea, dacă nu voia să spună că Aslan cel pe care îl scoteau afară şi îl arătau mulţimii, noaptea, la lumina focului, era adevăratul

Aslan. De fapt, urma să fie executat în acea dimineaţă, dacă prietenii lui n-ar fi venit să-l salveze. Nu ştia ce se întâmplase cu Mielul.

Dilema pe care trebuiau s-o rezolve necesita un răspuns la una dintre următoarele variante: ori se întorceau în seara aceea iarăşi la Dealul cu Grajd, unde urmau să li-l arate Namienilor pe Nedumirici, făcându-i astfel să priceapă că au fost traşi pe sfoară; ori se furişau tiptil spre est, pentru a se întâlni cu forţele de ajutor aduse de Roonwit, Centaurul, de la Cair Paravel, urmând ca apoi să revină în asalt împotriva Maimuţoiului şi a Calormenilor. Lui Tirian i-ar fi plăcut tare mult să adopte primul plan; se îngrozea la gândul că trebuia să mai lase un timp poporul său pe mâna afurisitului de Maimuţoi. Pe de altă parte, felul în care Piticii reacţionaseră cu o seară în urmă constituia un avertisment. Nu puteai şti cu certitudine cum urma să reacţioneze lumea la vederea lui Nedumirici. Şi, mai trebuiau să ţină seama şi de soldaţii Calormeni. Gogoneaţă aprecia numărul lor cam la treizeci. Tirian era convins că, dacă toţi Narnienii treceau de partea lui, el, Giuvaier, copiii şi Gogoneaţă (pe Nedumirici nu prea putea conta) ar avea toate şansele să-i zvânte în bătaie. Dar cum să izbutească aşa ceva, dacă jumătate din narnieni — incluzându-i pe toţi Piticii — stăteau pur şi simplu şi căscau gura? ba chiar, mai ştii, se apucau să lupte împotriva lui?! Riscul era prea mare. Şi mai era, bineînţeles, şi arătarea de Tash. Ce se putea întâmpla?

Pe de altă parte, cum le-a atras atenţia Gogoneaţă, de ce să nu-l lase pe Maimuţoi să dea şi el de greu vreo zi-două?! Nu mai avea acum nici un Nedumirici pe care să-l scoată afară şi să-l arate lumii. Nu era greu să-şi imagineze ce poveste puteau născoci — el sau Roşcovanul — ca să explice noua situaţie. Dacă Animalele cereau noapte de noapte să-l vadă pe Aslan, şi nu li se arata nici un Aslan, era clar că până şi cele mai sărace cu duhul aveau să intre la bănuieli.

Până la urmă, au convenit cu toţii că lucrul cel mai bun era să plece şi să încerce să se întâlnească cu Roonwit.

De îndată ce au luat această hotărâre, toată lumea s-a înveselit ca prin minune. Sincer vorbind, nu cred că acest lucru s-a datorat faptului că s-ar fi temut cumva de lupta (în afară, poate, de Jill şi Eustace). Nu neg însă ca în sinea lui fiecare se bucura că nu trebuia să se mai apropie — oricum, nu

deocamdată — de bâzdâgania aceea oribilă cu cap de pasăre care, la vedere sau nu, dădea acum probabil târcoale pe Dealul cu Grajd. În fine, oricine se simte mai bine, o dată ce a luat o hotărâre.

Tirian le-a spus că e preferabil să renunţe la travestire, căci altminteri riscau să fie luaţi drept Calormeni şi să se trezească atacaţi de orice Narnian cinstit şi leal cu care se puteau întâlni. Piticul a făcut un fel de alifie scârboasă, cu cenuşa din vatră şi grăsimea din borcanul cu grăsime folosit pentru ungerea săbiilor şi a suliţelor. Pe urmă, şi-au scos armurile calormene şi s-au dus la pârâu. Pomăda aceea greţoasă făcea clăbuci ca săpunul; ce plăcut şi liniştitor să-i vezi pe Tirian şi pe cei doi copii îngenuncheaţi lângă apă şi frecându-şi cefele, pufăind sau scuipând, în timp ce încercau să scape de spuma alifiei, stropindu-se cu apă. După aceea, s-au întors la Turn, cu obrajii roşii şi lucioşi, ca atunci când te-ai ferchezuit bine înainte de a merge la o petrecere. S-au înarmat iar, de data asta în stil narnian tradiţional, cu săbii drepte şi scuturi în trei colţuri.

— Fir-ar să fie, zise Tirian. Ce bine e! Mă simt alt om.

Nedumirici îi implora să-i scoată pielea de leu. Zicea că murea de cald şi că îl jena, aşa ghemotocită cum îi stătea în spinare; pe deasupra, îl făcea să arate ca un nătăfleţ. I-au spus, însă, că trebuie să o mai poarte încă un pic, întrucât nu renunţaseră la ideea de a-l arăta celorlalte animale, chiar dacă deocamdată urmau să se întâlnească doar cu Roonwit. Nu merita să mai ia cu ei resturile din mâncarea de porumbel şi de iepure, dar se gândiră, totuşi, să nu plece la drum fără nişte pesmeţi de ronţăit. Pe urmă, Tirian a încuiat uşa Turnului, în felul acesta încheindu-se şi şederea lor acolo.

Au plecat la prânz, puţin după ora două, în prima zi cu adevărat caldă din acea primăvară. Copacii înmuguriseră mai mult decât în ziua precedentă; ghioceii se trecuseră, însă au văzut câteva primule. Razele soarelui se strecurau pieziş printre copaci, păsărelele ciripeau şi neîncetat (deşi de obicei ascuns vederii) se auzea un susur de apă curgătoare. Greu să te mai gândeşti la lucruri oribile cum era Tash. Copiii îşi ziceau: "în sfârşit, asta e Narnia". Până şi Tirian simţea ca i se luase o piatră de pe inimă şi, păşind în fruntea cetei, fredona un marş narnian, care avea următorul refren:

Hei, bum-bum, bum-bum
Tobele bat ca un tun!

După Rege, urmau Eustace şi Piticul Gogoneaţă. Acesta îi spuse lui Eustace cum se numesc copacii, păsările şi plantele din Narnia, al căror nume băiatul nu-l aflase până atunci. Când şi când, Eustace îi mai povestea şi el cum se numesc copacii, păsările şi plantele din Anglia.

În urma lor, venea Nedumirici, iar în spatele lui Jill şi Giuvaier, care mergeau unul lângă celălalt. Cum s-ar spune, Jill practic se îndrăgostise de Inorog. După părerea ei — şi nu era departe de adevăr — Giuvaier era cel mai splendid, cel mai delicat şi cel mai graţios animal pe care îl văzuse vreodată; şi era atât de bun şi de blajin, judecând după vorbă, încât, dacă nu l-ai fi cunoscut, greu ţi-ai fi putut închipui cât de feroce şi de cumplit putea fi când se lupta.

— Oh, ce frumos! spuse Jill. Cât de mult îmi place să mergem aşa. Ce bine ar fi ca aventura asta să nu se sfârşească prea repede! Mare păcat că în Narnia faptele se precipită întotdeauna.

Inorogul îi explică însă că nu avea dreptate, îi spuse că Fiii şi Fiicele lui Adam şi Eva erau aduşi din lumea lor stranie în Narnia doar când aici erau vremuri de restrişte, ceea ce nu însemna că acestea durau la nesfârşit. Între vizitele lor, se scurgeau sute şi mii de ani de pace, cu regi mulţi, al căror nume şi număr nimeni nu-l mai ştia, şi domnii ce aduceau bunăstare tuturor, astfel încât nici n-aveai, de fapt, ce să consemnezi în Cărţile de Istorie. Şi aşa i-a povestit în continuare despre regine de odinioară şi eroi dârji, de care ea nu auzise niciodată. I-a vorbit despre Regina Albă-ca-Zăpada care trăise înainte de vremea Vrăjitoarei Albe şi a Iernii Cumplite; regina aceasta era atât de frumoasă, încât atunci când se privea în orice iaz din pădure, chipul ei oglindit în apă strălucea acolo ca o stea noaptea, timp de un an şi o zi după aceea. I-a mai vorbit şi despre Iepurele Moonwood, care avea nişte urechi atât de mari, încât, când stătea lângă imensa cascadă de la Lacul Învolburat, unde zgomotul apelor era asurzitor, putea auzi ce vorbeau în şoaptă cei din Cair Paravel. I-a povestit şi cum Regele Gale, al nouălea descendent al lui Frank, cel dintâi dintre Regi, pornise cu corabia departe spre mările răsăritene, eliberându-i pe

locuitorii Insulelor Părăsite de balaurul cel groaznic şi cum, drept răsplată, aceştia îi dăruiseră pe veci Insulele Părăsite, ca parte a domeniilor regale ale Narniei. I-a pomenit de veacuri întregi în care Narnia fusese atât de fericită, încât singurele evenimente demne de reţinut erau dansurile, petrecerile şi, cel mult, turnirurile, fiecare zi, fiecare săptămână fiind mai frumoase decât cele dinainte. Şi, în timp ce el îi tot istorisea despre toate aceste lucruri minunate, imaginile acelor mii de ani fericiţi s-au îngrămădit şi s-au suprapus în mintea lui Jill, până ce fetiţa a ajuns să aibă senzaţia că privea parcă de pe un deal înalt în jos spre un platou mănos şi frumos plin de păduri, nuri şi câmpuri de grâu, ce se întindeau departe, pierzându-se în zări neguroase.

— Oh, sper din tot sufletul să scăpăm odată de Maimuţoiul ăsta şi să ne întoarcem la vremurile bune şi fericite dintotdeauna. Şi sper ca acestea să dăinuiască veşnic. Într-o bună zi, lumea noastră va avea un sfârşit. Poate că lumea asta, nu. Oh, Giuvaier — n-ar fi frumos ca Narnia să rămână aşa pe veci — cum ai zis tu că a fost?!

— Ei, surioară, nu-i aşa, îi răspunse Giuvaier. Toate lumile au un sfârşit, în afară de ţara lui Aslan.

— Of, măcar dacă sfârşitul acestei lumi ar veni peste milioane şi milioane şi milioane de ani — hei, dar de ce ne oprim?

Regele, Eustace şi Piticul se holbau în sus, la cer. Jill se înfioră, amintindu-şi de ororile pe care le văzuseră într-o situaţie asemănătoare. Nimic însă din ce se întâmplase atunci. Nu era vorba decât de ceva mic şi negru, în contrast cu azurul cerului.

— Aş jura, zise Inorogul, după felul cum zboară, că e o Pasăre Vorbitoare.

— Aşa cred şi eu, remarcă Regele. Dar întrebarea se pune: e un prieten sau o iscoadă trimisă de Maimuţoi?

— Eu unul zic că seamănă cu Vulturul Ochi Ager.

— N-ar fi bine să ne ascundem sub copaci? zise Eustace.

— Noo, răspunse Tirian, mai bine să stăm ca nişte stane de piatră. Dacă ne mişcăm ne vede sigur.

— Uite! Dă roată pe deasupra. Ne-a şi văzut, zise Giuvaier. Coboară în cercuri largi.

— Pregăteşte săgeata în arc, domniţa mea, îi spuse Tirian lui Jill. Dar nu care cumva să tragi până ce nu-ţi spun eu. Se poate să fie vorba de un prieten.

Dacă n-ar fi existat starea de încordare pricinuită de ceea ce li s-ar fi putut întâmpla în continuare, cu câtă delectare ar fi privit ei graţia şi dezinvoltura cu care măreaţa pasăre plutea în jos. Ateriză pe un colţ de stâncă, la nici un metru de Tirian şi, plecându-şi capul moţat, rosti cu glasul lui straniu de vultur:

— Salutare, Rege!

— Salutare, Ochi Ager, spuse Tirian. După felul cum vorbeşti, n-aş zice că eşti vreun adept al Maimuţoiului şi al falsului Aslan născocit de el. Mă bucur că ai venit.

— Sire, începu Vulturul, veştile pe care ţi le aduc eu ţi se vor părea mai cumplite decât cea mai oribilă nenorocire ce te-ar putea năpăstui vreodată.

La auzul acestor cuvinte, lui Tirian i se puse o gheară în piept, însă, încleştându-şi dinţii, zise:

— Dă-i drumul, te ascult.

— Două lucruri mi-a fost dat să văd, spuse Ochi Ager. Cair Paravel plin de Narnieni morţi şi de Calormeni vii; stindardul Tisroc fluturând pe meterezele regale; supuşii tăi fugind care încotro din oraş, în păduri. Oraşul Cair Paravel a fost atacat dinspre mare. Acum două seri, pe întuneric, au acostat în port douăzeci de corăbii calormene uriaşe.

Amuţiră cu toţii.

— Al doilea lucru: cam la cinci leghe mai încoace, l-am văzut pe Roonwit Centaurul zăcând mort cu o săgeată calormenă înfiptă între coaste. Am fost lângă el înainte să-şi dea sufletul şi-a rostit următorul mesaj pentru Maiestatea ta: să nu uiţi că toate lumile au un sfârşit şi că o moarte nobilă e o comoară al cărei preţ nu-i niciodată prea mare.

— Prin urmare, spuse Regele după o lungă tăcere, Narnia nu mai există.

9. MAREA ÎNTRUNIRE DE PE DEALUL CU GRAJD

Multă vreme n-au fost în stare să vorbească şi nici măcar să verse vreo lacrimă. După care, izbind cu copita în pământ şi scuturându-şi coama, Inorogul spuse:

— Sire, n-are nici un rost acum să ne mai consultăm. E limpede că planurile Maimuţoiului au avut rădăcini mult mai adânci decât ne-am închipuit noi. Nu încape nici o îndoială că legăturile lui tainice cu Tisroc datează de multă vreme şi că, de îndată ce a găsit pielea de leu, i-a trimis vorbă să-şi pregătească marina de război pentru cucerirea oraşului Cair Paravel şi a întregii Narnii. Nouă, grupului de şapte, nu ne mai rămâne decât să ne întoarcem la Dealul cu Grajd, să proclamăm adevărul în faţa tuturor şi să ne acceptăm soarta pe care ne-a hărăzit-o Aslan. Şi dacă, prin cine ştie ce miracol, îi biruim pe cei treizeci de Calormeni care sunt cu Maimuţoiul, ne vom întoarce spre capitală şi vom muri în luptă cu armata Calormenilor, care în curând va porni în marş din Cair Paravel.

Tirian încuviinţă din cap. Dar întorcându-se spre copii, le spuse:

— Ei bine, prieteni, a venit vremea să vă întoarceţi în lumea voastră. V-aţi îndeplinit misiunea pentru care aţi fost trimişi aici.

— D-dar n-am făcut nimic, îngăimă Jill înfiorată, nu neapărat de spaimă, cât mai ales fiindcă totul era atât de oribil.

— Ba nu-i chiar aşa, o contrazise Regele. Aţi uitat cum m-aţi dezlegat de pomul unde eram pironit? Mai ştii cum te-ai furişat azi-noapte în pădure şi l-ai adus pe Nedumirici? Iar tu, Eustace, ai ucis un duşman în luptă dreaptă. Dar sunteţi prea tineri şi e păcat să aveţi parte de acest sfârşit sângeros pe care noi, Narnienii aici de faţă, ne pregătim să-l înfruntăm diseară sau, cine ştie, peste trei zile poate. Vă implor — ba nu, vă poruncesc — să vă duceţi acasă. M-aş umple de ruşine dacă aş accepta ca nişte tineri războinici ca voi să cadă în luptă de partea mea.

— Nu, nu, nu, zise Jill (foarte albă la faţă când începu să vorbească şi pe urmă, brusc, foarte roşie, după care se albi din nou). Nu ne ducem acasă, orice ai spune tu. Vom rămâne alături de tine, indiferent ce s-ar întâmpla. Nu-i aşa, Eustace?

— Da, dar nu-i nevoie să te ambalezi aşa, zise Eustace, care îşi vârâse mâinile în buzunar (uitând cât de ciudat arăta când îşi vâra mâinile în buzunare şi era îmbrăcat în platoşă). Fiindcă,

vedeţi voi, de fapt n-avem încotro. Ce rost are să tot vorbim de întoarcerea acasă, când, în realitate, habar n-avem care e vraja prin care am putea realiza aşa ceva?!

Era foarte logic ce spune el, însă, pe moment, Jill avu ciudă pe Eustace pentru cuvintele pe care le rostise. Băiatului îi plăcea întotdeauna să rămână groaznic de impasibil şi raţional, când ceilalţi se înfierbântau.

Înţelegând şi el că cei doi străini nu aveau cum pleca acasă (decât dacă Aslan se hotăra brusc să-i expedieze în lumea lor), Tirian găsi soluţia să-i trimită în Archenland, peste munţii sudici, unde exista şansa să nu mai fie în pericol. Numai că Eustace şi Jill nu ştiau drumul şi nu exista nimeni care să-i călăuzească. În plus, cum spunea Gogoneaţă, soluţia nu era prea grozavă, având în vedere că de îndată ce aveau să cucerească toată Narnia, Calormenii urmau să pună mâna şi pe Archenland, în cel mult o săptămână; Tisroc îşi dorise dintotdeauna să aibă în stăpânire aceste ţinuturi nordice. În cele din urmă, copiii se rugară atât de mult, încât Tirian se învoi să-i lase să vină cu el, acceptându-şi astfel soarta — sau cum spunea el mult mai potrivit "aventura pe care avea să le-o trimită Aslan".

Prima idee a Regelui a fost să nu se întoarcă la Dealul cu Grajd — până şi numele acesta le provoca acum greaţă — decât după ce se însera. Piticul le spuse însă că dacă ajungeau acolo pe lumină exista şansa, probabil, să găsească locul pustiu, în afară poate de vreo santinelă calormenă. Animalele erau mult prea înspăimântate de ceea ce le spuseseră Maimuţoiul şi Roşcovanul despre acest nou Aslan furios — sau Tashlan — ca să nu se mai încumete să se apropie de el în afara acelor oribile întruniri nocturne. Iar Calormenii n-au fost niciodată buni cercetaşi. Gogoneaţă era de părere că puteau ajunge în spatele grajdului fără să fie văzuţi, chiar şi pe lumina zilei. Lucrul acesta ar fi însă mult mai greu de realizat pe întuneric, când era posibil ca Maimuţoiul să adune Animalele laolaltă şi când existau toate şansele ca inamicii Calormeni să fie la post. Când începea întrunirea, puteau să-l lase pe Nedumirici în spatele grajdului, complet ascuns, până în momentul când aveau de gând să-l scoată la vedere. Ceea ce era un mare avantaj, căci singura lor şansă era să-i şocheze pe narnieni.

Toată lumea căzu de acord, aşa că grupul porni într-o nouă direcţie — nord-vest — spre dealul nesuferit. Vulturul ba zbura

încolo şi încoace deasupra lor, ba se cocoţa liniştit în spinarea lui Nedumirici. Nimeni — nici măcar însuşi Regele, în afara unor cazuri de extremă urgenţă — n-ar fi îndrăznit să călărească pe un Inorog.

De data asta, Jill şi Eustace păşeau alături. Se simţiseră tare curajoşi când se milogiseră de Tirian să-i ia cu el, însă acum le pierise tot curajul.

— Pole, o strigă Eustace în şoaptă. Recunosc că mor de frică.

— Oh, Scrubb, tu n-ai de ce, îi spuse Jill. Ştii să te lupţi. Dar dacă vrei să ştii adevărul — eu, una, tremur ca o piftie.

— Oh, cu tremuratul mai e cum mai e, zise Eustace. Dar mie îmi vine să vomit.

— Nu mai pomeni de asta, te implor, spuse Jill.

Mai merseră o bucată de drum, fără să-şi vorbească.

— Pole, o strigă Eustace din nou.

— Ce e? îi răspunse ea.

— Ce-o să se întâmple dacă murim acolo?

— Păi, o să fim morţi şi gata.

— Nu, vreau să zic ce-o să se întâmple în lumea noastră? O să ne trezim din somn şi o să constatăm că suntem în tren? Sau pur şi simplu o să ne evaporăm fără urmă? Sau o să fim morţi şi în Anglia?

— Ei drăcia dracului! La asta nu m-am gândit până acum.

— Îţi dai seama ce ciudat o să fie pentru Peter şi ceilalţi când or să mă vadă făcându-le semn cu mâna pe fereastră, ca după aceea, când vine trenul, să nu ne mai găsească în vagon! Sau să găsească în vagon două — adică, să ne găsească morţi acolo, în Anglia!

— Ptiu! făcu Jill. Ce idee oribilă!

— Pentru noi n-ar fi oribil, spuse Eustace. Noi n-am fi acolo.

— Tare aş vrea — ba nu, totuşi, nu, zise Jill.

— Ce-ai vrea? o întrebă Eustace.

— Voiam să spun că mai bine nu veneam. Dar nu, nu-i aşa. Nu contează nici dacă murim. Mai bine mor luptând pentru Narnia, decât să îmbătrânesc şi să mă ramolesc acasă, să umblu în fotoliu cu rotile, ca până la urmă tot să dau ortul popii.

— Sau să te calce trenul!

— Ce ţi-a venit cu asta?

— Păi, când s-a produs smucitura aia groaznică — prin care am nimerit în Narnia — am crezut la început că e un accident de tren. Aşa că m-am bucurat teribil când am văzut că am ajuns aici şi n-am murit striviţi în vagon.

În timp ce Jill şi Eustace îşi spuneau toate astea, ceilalţi discutau despre planurile lor, alungându-şi astfel tristeţea. Ameliorarea stării lor de spirit se datora faptului că acum se gândeau la ce trebuie făcut în acea seară, iar soarta nefericită a Narniei — ideea că pentru ea toate gloriile şi bucuriile luaseră sfârşit — trecea undeva pe planul doi, într-un cotlon tainic al minţii. În clipa în care încetau conversaţia, toată durerea ascunsă ieşea la suprafaţă, chinuindu-i nemilos; aşa că preferau să vorbească. Gogoneaţă era foarte optimist în privinţa celor ce trebuiau făcute în acea noapte. Era sigur că Mistreţul, Ursul şi probabil toţi Câinii aveau să treacă de partea lor.

În plus, nu-i venea să creadă că toţi Piticii puteau rămâne fideli lui Ponegruşcă. De asemenea, lupta la lumina focului, printre copaci, era un avantaj pentru partea mai slabă numericeşte. Şi atunci, dacă puteau învinge în seara asta, mai merita oare să-şi rişte viaţa înfruntând armata calormenă peste câteva zile?

Nu era oare mai bine să se ascundă în codru sau chiar prin hăţişurile Deşertului de Apus, dincolo de marea cascadă, unde să trăiască aidoma haiducilor? În felul ăsta, numărul lor putea să sporească zi de zi, căci lor li se vor alătura treptat Animalele Vorbitoare şi locuitorii din Archenland. Şi, în cele din urmă, vor ieşi din ascunzătoare şi îi vor izgoni din ţară pe Calormeni (care până atunci vor deveni foarte indolenţi), iar Narnia va reînvia. De fapt, ceva foarte asemănător se întâmplase pe vremea Regelui Miraz!

Auzind toate astea, Tirian se gândea: "Dar ce va fi cu Tash?", simţind în adâncul sufletului că lucrurile nu puteau rămâne aşa şi că visurile lui Gogoneaţă erau irealizabile. Dar nu spuse nimic.

Desigur, când s-au apropiat de Dealul cu Grajd, toată lumea a tăcut. Atunci a început adevărata aventură prin pădure. Două ceasuri au trecut de când au zărit prima oară Dealul şi până au ajuns în spatele grajdului. Aşa ceva nu poate fi zugrăvit decât în zeci şi zeci de pagini. Drumul de la o ascunzătoare la alta s-a dovedit plin de peripeţii, cu lungi popasuri şi aşteptări, precum

şi cu câteva alarme false. Orice bun cercetaş sau orice călăuză destoinică ştie perfect ce înseamnă aşa ceva. Pe la asfinţit, au ajuns cu bine într-un crâng, cam la cincisprezece metri în spatele grajdului. S-au aşezat jos şi au ronţăit nişte pesmeţi.

Acum venea partea cea mai grea: aşteptarea. Copiii au avut norocul să doarmă vreo două ceasuri, dar s-au trezit, fireşte, când s-a făcut frig şi întuneric, cel mai grav fiind faptul că le era o sete cumplită, dar neexistând nici o şansă să poată bea vreo înghiţitură de apă. Nedumirici stătea în picioare, tremurând un pic de frică, dar fără să spună nimic. Tirian însă, cu capul rezemat de pântecele lui Giuvaer, a dormit buştean, de parcă ar fi fost în patul lui regesc de la Cair Paravel, până ce s-a trezit, auzind o bătaie de gong; s-a ridicat în capul oaselor şi, văzând un foc aprins lângă grajd, a înţeles că venise momentul mult aşteptat.

— Sărută-mă, Giuvaier, spuse el. Aceasta este cu siguranţă ultima noastră noapte pe pământ. Iar dacă vreodată te-am supărat cu ceva, iartă-mă.

— Dragul meu Rege, spuse Inorogul. Aproape că-mi pare rău că nu m-ai supărat, ca să te pot ierta. Adio! Am avut parte de mari bucurii împreună. Dacă Aslan m-ar fi pus să aleg, n-aş fi ales altă viaţă decât cea pe care am avut-o, şi nici altă moarte decât cea spre care ne îndreptăm.

După aceea l-au trezit pe Ochi Ager, care dormea cu capul sub aripă (ghemuit de parcă nici nu avea cap), şi au pornit târâş spre grajd. L-au lăsat pe Nedumirici acolo (nu înainte de a-i spune o vorbă bună, căci nimeni nu era supărat pe el acum), zicându-i să nu se mişte din loc până ce nu venea careva să-l ia, şi s-au postat într-un capăt al grajdului.

Focul nu fusese aprins de multă vreme, aşa că vâlvătaia flăcărilor abia începea să strălucească. Rugul de lemne era doar la vreun metru de ei, iar marea mulţime de făpturi narniene se afla de cealaltă parte a focului, aşa că la început Tirian nu le-a putut desluşi chipurile prea bine, deşi vedea, desigur, zeci de ochi sclipind la lumina flăcărilor, cum vezi noaptea ochii unui iepure sau ai vreunei pisici în bătaia farurilor de la maşină. Exact când Tirian se instala la locul său, gongul încetă să bată, iar de undeva din dreapta lui se iviră trei siluete. Prima era Rishda Tarkaan, Căpitanul calormen. A doua era Maimuţoiul. Se ţinea cu o labă de mâna tarkaanului, scâncind şi bolborosind:

— Nu mai merge aşa de repede, nu mă simt deloc bine. Oh, capul meu, săracul! Întâlnirile astea nocturne m-au dat gata. Maimuţele nu sunt făcute să stea noaptea până târziu, ca şobolanii şi liliecii — oh, capul meu, săracul.

De cealaltă parte a Maimuţoiului, păşind foarte calm şi maiestuos, cu coada ridicată în aer, venea Motanul Roşcovan. Se îndreptau spre foc şi erau atât de aproape de Tirian, încât, dacă s-ar fi uitat în direcţia lui, l-ar fi observat numaidecât. Noroc că nu s-au uitat. Tirian însă îl auzi pe Rishda şoptindu-i Roşcovanului:

— Hei, Motanule, treci la datorie. Ai grijă să-ţi joci bine rolul.

— Miau, miau! Contează pe mine! spuse Roşcovanul. După care, trecând dincolo de foc, se aşeză printre Animalele din primul rând, adică în mijlocul auditoriului, cum s-ar spune.

Într-adevăr, aşa cum arăta totul parcă erau la teatru. Mulţimea de Narnieni era aidoma spectatorilor aşezaţi pe scaune; micul spaţiu acoperit de iarbă din faţa grajdului, unde ardea focul şi unde se postaseră Maimuţoiul şi Căpitanul pentru a se adresa mulţimii, parcă era scena; grajdul ţinea loc de decor în spatele scenei; iar Tirian şi prietenii lui erau ca oamenii din culise, care trag cu ochiul spre sală. Poziţia era splendidă. Dacă vreunul dintre ei ar fi păşit în faţă la lumina flăcărilor, toţi ochii s-ar fi fixat pe el numaidecât; pe de altă parte, atâta timp cât rămâneau în umbra zidului, şansele de a fi văzuţi erau minime.

Rishda Tarkaan îl târî pe Maimuţoi până lângă foc. Se întoarseră amândoi cu faţa spre mulţime, ceea ce însemna, fireşte că erau cu spatele spre Tirian şi prietenii lui.

— Hai, Maimuţo, rosti Rishda Tarkaan cu voce joasă. Spune vorbele pe care minţi mult mai deştepte decât a ta ţi le-au pus în gură. Şi ţine capul sus, mai adăugă el, împungându-l sau lovindu-l pe la spate pe Maimuţoi cu vârful degetelor de la picior.

— Lasă-mă în pace, bombăni Marafet.

Dar, îndreptându-se de spate, începu cu glas răsunător:

— Ascultaţi bine, cu toţii. S-a întâmplat ceva cumplit. O mare mârşăvie. Cea mai mare mârşăvie care s-a săvârşit vreodată în Narnia. Aslan...

— Tashlan, dobitocule, îi şopti Rishda Tarkaan.

— Adică, Tashlan, spuse Maimuţoiul, e foarte supărat.

Se aşternu o tăcere apăsătoare, în timp ce Animalele aşteptau să audă ce nouă nenorocire le mai păştea acum. Şi grupul din colţul grajdului îşi ţinea răsuflarea. Ce naiba avea să se întâmple?

— Da, spuse Maimuţoiul. Chiar în acest moment, când Cel Groaznic este printre noi — acolo în grajdul din spatele meu — o Lighioană afurisită s-a gândit să facă ce nici nu v-aţi închipui că ar putea face câteva, chiar dacă El ar fi la mii de mile depărtare. Jivina s-a îmbrăcat într-o piele de leu şi bântuie prin pădure, dându-se drept Aslan.

Jill se întrebă o clipă dacă nu cumva Maimuţoiul îşi pierduse minţile. Chiar avea de gând să dea tot adevărul în vileag?

Din rândul Animalelor, se ridică un urlet de groază şi de furie.

— Grrr! Mrrr! Cine e neisprăvitul? Unde e? Păi, nu-l sfâşii eu în bucăţi, dacă pun mân pe el?

— A fost văzut azi-noapte, urlă Maimuţoiul, dar a scăpat. E un măgar! Un pârlit de măgar nemernic! Dacă îl veţi vedea cumva...

— Grrr! mârâiră Animalele. Da, da. Să nu îndrăznească să ne iasă în cale că vede el ce păţeşte!

Jill se uită la Rege; îngrozit la faţă, Tirian rămăsese cu gura căscată. Şi atunci fetiţa înţelese viclenia diabolică a planului ticluit de duşmani. Amestecând un pic de adevăr în urzeala scornită, minciuna devenise mult mai puternică. La ce bun, acum, să le mai spună Animalelor că un măgar fusese travestit în leu ca să-i păcălească? Maimuţoiul n-ar avea decât să spună: "Păi, exact asta am zis şi eu". La ce bun să li-l mai arate pe Nedumirici în pielea de leu? N-ar face decât să-l sfâşie în bucăţi.

— E ca şi cum am avea toate pânzele desfăcute, dar nici o adiere de vânt, şopti Eustace.

— Ne fuge pământul de sub picioare, comentă şi Tirian.

— Ce isteţime afurisită! exclamă Gogoneaţa. Pun pariu că minciuna asta nouă e scorneala Roşcovanului.

10. CINE VA INTRA ÎN GRAJD?

Jill simţi că o gâdilă ceva la ureche. Era Giuvaier Inorogul, care îi şoptea ceva, cu botul lui de cal. Auzind ce-i spune, fetiţa încuviinţă din cap şi plecă în vârful picioarelor spre locul unde se afla Nedumirici. Cu mişcări rapide, fără să facă nici un zgomot, tăie şi ultimele sfori care ţineau legată de spinarea acestuia oribila piele de leu. Ar fi fost groaznic să fie prins cu chestia aia pe el, după tot ce spusese Maimuţoiul! Jill ar fi vrut să ascundă undeva departe pielea de leu, dar era prea grea şi n-o putea căra. Se mulţumi, aşadar, să-i dea un picior, zvârlind-o cât colo în tufişurile dese. Pe urmă, îi făcu semn lui Nedumirici să vină după ea, pornind împreuna spre locul unde se aflau ceilalţi. Maimuţoiul vorbea din nou.

— Şi, după o asemenea faptă groaznică, Aslan — Tashlan — e mai furios decât oricând. Zice că a fost mult prea bun cu voi, arătându-se în fiecare seară, ca să fie văzut! Ei bine, acum nu va mai ieşi afară.

Urlete, mieunături, schelălăituri şi mârâieli — iată reacţia Animalelor la acest anunţ. Dar brusc, un glas cu totul diferit pufni într-un hohot de râs zgomotos.

— I-auziţi ce zice Maimuţa, strigă vocea. Las' că ştim noi de ce n-o să-l mai scoată afară pe preţiosul Aslan. Vă spun eu de ce: fiindcă falsul Aslan nu e aici şi nici n-a fost. Tot ce ne-a arătat până acum a fost un hodorog de măgar cu o piele de leu în spinare. Acum, nu-l mai are nici pe ăsta şi dă din colţ în colţ, neştiind ce să facă.

Tirian nu desluşea prea bine chipurile celor plasaţi de cealaltă parte a focului, insă intui că acesta fusese Ponegruşcă, Piticul-şef. Bănuiala i se confirmă în clipa următoare, când toate glasurile Piticilor se ridicară în cor, cântând:

— Dă din colţ în colţ! Dă din colţ în colţ! Dă din colţ în co-o-o-lţ!

— Linişte! tună Rishda Tarkaan. Linişte, viermi de pământ ce sunteţi! Ascultaţi la mine ce vă spun, voi, Narnienilor, căci altminteri le voi porunci războinicilor mei să tabere pe voi cu tăişul săbiilor. Domnul Marafet v-a spus despre păcătosul ăla de măgar. Cum de v-a putut trece prin minte că, din cauza lui, în grajd nu există adevăratul Tashlan?! Spuneţi, cum? Nu vă este frică de ce-o să păţiţi? Aveţi grijă!

— Ba da! strigă cea mai mare parte a mulţimii, însă Piticii spuseră:

— Bună idee, Negriciosule, bravo ţie! Haide, Maimuţoiule, arată-ne ce e în grajd, ca să ne convingem cu ochii noştri!

Profitând de un moment de tăcere, Marafet zise:

— Ce-i cu voi, Piticilor, vi s-a suit la cap ca sunteţi deştepţi? Ia luaţi-o mai cu binişorul. N-am spus că nu-l puteţi vedea pe Aslan. Oricine doreşte îl poate vedea.

Toată lumea adunată acolo amuţi ca prin farmec. Pe urmă, după aproape un minut, Ursul începu tacticos şi foarte nedumerit:

— Eu nu prea înţeleg cum vine asta, mormăi el. Parcă ai zis că...

— Ia mai slăbeşte-ne cu parcă ăsta! i-o reteză Maimuţoiul. Ca şi cum cineva ar putea pune vreo bază pe părerile tale. Ia ascultaţi cu toţii! Oricine îl poate vedea pe Tashlan. N-aveţi decât să intraţi înăuntru şi o să-l vedeţi.

— Oh, mulţumim, mulţumim, mulţumim, rostiră zeci de glasuri. Asta şi voiam! Să intram înăuntru şi să-l vedem de aproape. Iar el se va arăta milostiv şi total va fi ca înainte.

Păsărelele sporovăiau ciripind, iar câinii lătrau entuziasmaţi. După care, brusc, se auzi o foială imensă, urmată de vânzoleala care se produce când zeci de făpturi se ridică în picioare, nemairămânând decât ca toată gloata să se năpustească spre grajd, încercând să dea buzna înăuntru. Numai că în acea clipă Maimuţoiul zbieră:

— Pe loc! Linişte! Nu vă grăbiţi!

Animalele se opriră, multe cu o labă în aer, altele dând din coadă, dar toate cu capul înclinat într-o parte.

— Dar, parcă ai spus..., începu iarăşi Ursul, însă Marafet îl întrerupse:

— Înăuntru poate intra oricine, zise el. Dar fiecare pe rând, câte o singură persoană. Cine intră primul? N-a spus că e în toane bune. S-a tot lins pe buze de când l-a hăpăit pe afurisitul ăla de Rege, acum două seri. A mârâit neîncetat toată dimineaţa asta. Eu, unul, nu prea m-aş încumeta să intru în grajd în seara asta. Dar, treaba voastră. Cine vrea să meargă primul? Să nu daţi însă vina pe mine, dacă vă înghite cu totul sau vă face scrum doar cu privirea lui cruntă! Vă priveşte, riscul vă aparţine. Haideţi, hotărâţi-vă! Cine e primul? Poate se oferă vreunul dintre Pitici!

— Ce mai pregeţi, vino-ncoa'! Moartea nu te va ierta, rânji Ponegruşcă, zeflemitor. De unde ştim noi ce-ai băgat tu acolo înăuntru?

— Ohoho! strigă Maimuţoiul. Prin urmare, aţi început să credeţi că e ceva înăuntru? Ce v-a apucat dintr-o dată? Adineaori, voi toate Animalele strânse aici făceaţi un tărăboi fără seamăn. Ce-i cu voi de-aţi amuţit aşa? Cine intră primul?

Animalele însă se priveau unele pe altele, dându-se înapoi din faţa grajdului. Cozile se pleoştiseră. Maimuţoiul se foia ameţit de colo-colo, ocărându-le şi batjocorindu-le.

— Ho-ho-ho! chicotea el. Şi eu care credeam că muriţi de nerăbdare să-l vedeţi pe Tashlan faţă în faţă! Ce v-a apucat? V-aţi răzgândit?

Tirian lăsă capul în jos, încercând să audă ce-i şoptea Jill la ureche.

— Tu ce crezi c-o fi, de fapt, în grajd? zise ea.

— Habar n-am, îi răspunse Tirian. Doi Calormeni cu sabia scoasă, pesemne, postaţi de o parte şi de cealaltă a uşii.

— Să fie oare... ştii tu... pocitania aia oribilă pe care am văzut-o noi?

— Adică Tash în carne şi oase? şopti Tirian. N-avem de unde şti. Dar curaj, domniţă; suntem toţi între labele adevăratului Aslan.

Pe urmă, se întâmplă ceva absolut surprinzător. Motanul Roşcovan rosti cu un glas rece şi limpede, de parcă puţin i-ar fi păsat de ce se putea întâmpla:

— Dacă vreţi, mă duc eu primul.

Toate Animalele se întoarseră, pironindu-şi ochii pe Motan.

— Observă câtă şiretenie, Sire, îi spuse Gogoneaţă Regelui. Blestematul ăsta de cotoi e implicat în complot până peste urechi. Pun pariu că n-o să păţească nimic în grajd, indiferent ce-o fi acolo. Pe urmă, Roşcovanul va ieşi afară şi va spune că a văzut o minune.

Tirian nu mai avu însă timp să-i răspundă. Maimuţoiul îl chema pe Motan în faţă.

— Aha! făcea Maimuţoiul. Aşa, vasăzică, te-ai trezit tu, o mâţă neobrăzată, să vrei să-l vezi de-a-aproape pe El. Ei, hai, dacă ăsta ţi-e cheful! Am să-ţi deschid uşa! Să nu dai vina pe mine, dacă ai să ieşi de acolo cu mustăţile zbârlite de frică! Asta e treaba ta.

Şi, ridicându-se în picioare, Motanul ieşi din mulţime şi porni, păşind ţanţoş şi afectat, cu coada în aer, fără să i se zbârlească nici un fir de păr de pe blana lucioasă şi mătăsoasă. Înaintă aşa, până ce trecu de foc, apropiindu-se de Tirian care, din locul unde stătea rezemat cu umărul de zid, putea să-l privească drept în faţă. Motanul nici nu clipea din ochii lui verzi şi sfredelitori. ("Cât sânge rece, murmură Eustace. Ştie că nu are de ce se teme.") Chicotind şi schimonosindu-se în toate felurile, Maimuţoiul mergea târându-şi picioarele pe lângă Motan; ridică laba, trase zăvorul şi deschise uşa. Lui Tirian i se păru că Motanul torcea când trecu pragul întunecat al grajdului.

— Aii-aii-au-uiiii!

Toţi săriră ca arşi, auzindu-i cumplita miorlăitură. Ştiţi şi voi cum e sunetul ăsta, căci nu se poate să nu vă fi trezit noaptea, măcar o dată, din cauza mâţelor care se iau la harţă sau îşi fac curte.

Ei, bine, sunetul de acum era şi mai groaznic. Ieşind glonţ din grajd, Roşcovanul îl trânti la pământ pe Maimuţoi cu picioarele în sus. Dacă n-ai fi ştiut ca era o biată pisică, ţi-ai fi imaginat că pe sub ochii tăi trece o fâşie de fulger colorat în roşu-aprins. O zbughi pe pajişte, drept înapoi în mulţime. Mai bine să n-ai de-a face cu un cotoi apucat de streche. Animalele se dădeau la o parte din calea lui, trăgându-se în stânga şi în dreapta. Se cocoţă iute într-un copac şi se încolăci de-o creangă, atârnat cu capul în jos. Coada i se înfoiase spectaculos, ajungând aproape la fel de groasă ca şi trupul; ochii îi erau ca două farfurii de foc verde; părul i se zburlise tot pe şira spinării.

— Mi-aş da şi barba, şopti Gogoneaţă, numai să aflu dacă bruta naibii se preface sau chiar a dat peste ceva cu adevărat înspăimântător în grajdul ăla!

— Taci, prietene, spuse Tirian, căci Căpitanul şi Maimuţoiul şuşoteau şi ei, şi voia să audă ce ziceau. Nu desluşi nimic, decât scâncetele Maimuţoiului care se vaită: "Ah, capul meu! Vai, ce mă doare capul". Deduse, însă, că cei doi erau şi ei foarte contrariaţi de comportamentul motanului.

— Gata, Roşcovanule, zise Căpitanul. Lasă gălăgia. Spune-le ce-ai văzut!

— Aii-aii-aaou-auăh, urlă Motanul.

— Parcă erai un Animal Vorbitor, nu-i aşa? spuse Căpitanul. Isprăveşte atunci cu văicăreala asta infernală şi vorbeşte limpede!

Ce a urmat a fost oribil. Tirian era absolut sigur (la fel ca şi ceilalţi, de altfel) că Motanul încerca să spună ceva; numai că nu-i ieşea nimic din gură, decât miorlăiturile acelea banale şi urâte pe care le scoate orice cotoi furios sau speriat, în ogrăzile de la ţară. Şi tot miorlăind aşa, semăna din ce în ce mai puţin cu un Animal Vorbitor. Neplăcut impresionate, celelalte Animale începură să scâncească şi să schelălăie.

— Uitaţi-vă! Uitaţi-vă! zise glasul Ursului. Nu mai poate vorbi. Nu mai ştie să vorbească! A redevenit un animal mut şi prost. Uitaţi-vă la mutra lui.

Observară cu toţii că Ursul avea dreptate. Iar atunci cea mai cumplită teroare îi cuprinse pe toţi Narnienii. Căci fiecare învăţase — când era pui mic — că la începutul lumii Aslan transformase toate animalele din Narnia în Animale Vorbitoare, avertizându-le că, dacă nu se purtau frumos, era posibil ca într-o bună zi să fie preschimbate la loc în animale proaste şi neroade, cum întâlneşti prin alte ţări.

— Iar acum se va răzbuna pe noi! se văicăreau ele.

— Îndurare! Îndurare! se jeleau Animalele. Mărite Marafet, cruţă-ne, ia-ne apărarea în faţa lui Aslan, intră în grajd şi pledează pentru binele nostru. Noi nu ne încumetăm!

Roşcovanul dispăru prin frunzişul copacului. Nimeni nu l-a mai văzut de atunci.

Tirian stătea cu mâna pe plăselele sabiei şi cu capul plecat. Era uluit de grozăveniile petrecute în acea seară. Se gândi de câteva ori că nu strica poate să tragă sabia numaidecât şi să se năpustească asupra Calormenilor; după care, se gândea de fiecare dată că era mai bine să aştepte şi să vadă ce întorsătură aveau să ia lucrurile. Iar acum, apăru o nouă necunoscută.

— Părinte, răsună limpede un glas din stânga mulţimii.

Tirian îşi dădu seama numaidecât că era vorba un Calormen, căci în armata lui Tisroc soldaţii de rând le spun ofiţerilor "Stăpâne", iar ofiţerii li se adresează superiorilor cu reverenţiosul "Părinte". Jill şi Eustace habar n-aveau de toate astea, însă după ce se uitară încoace şi încolo, îl zăriră pe vorbitor, căci era într-adevăr mai uşor să vezi pe cineva aflat la marginea mulţimii decât pe cei îngrămădiţi în mijloc, unde

strălucirea orbitoare a flăcărilor îi făcea pe toţi să pară negricioşi la faţă. Omul era tânăr, înalt şi zvelt, ba chiar, în felul lui, se putea spune că era un Calormen chipeş şi semeţ.

— Părinte, îi spuse el Căpitanului. Vreau şi eu să intru acolo.

— Potoleşte-te, Emeth, spuse Căpitanul. Cine ţi-a cerut părerea? Crezi că-i frumos ca un flăcău ca tine să se bage aşa în vorbă?

— Părinte, zise Emeth. Cu adevărat, sunt mai tânăr decât tine, dar totodată am sânge de tarkaan ca şi tine şi sunt şi eu slujitorul lui Tash. Prin urmare...

— Linişte, zise Rishda Tarkaan. Nu sunt eu Căpitanul tău? N-ai ce căuta în grajdul ăsta. E doar pentru Narnieni.

— Ba nu, Părinte, răspunse Emeth. Tot tu ai spus că Aslan al lor şi Tash al nostru sunt una şi aceeaşi persoană. Or, dacă e adevărat, înseamnă că însuşi Tash se află acolo. Şi cum poţi spune atunci că n-am ce căuta înăuntru?! Căci bucuros aş fi gata oricând să mor, numai o singură dată măcar să-mi fie dat a-l privi în faţă pe Tash!

— Eşti un prost care habar n-are de nimic, spuse Rishda Tarkaan. E vorba de chestiuni foarte importante.

— Prin urmare, nu-i adevărat că Tash şi Aslan sunt una şi aceeaşi persoană? întrebă Emeth, încruntându-se. Înseamnă că Maimuţoiul ne-a minţit?

— Sigur că sunt una şi aceeaşi persoană, zise Maimuţoiul.

— Jură, Maimuţoiule, făcu Emeth.

— Oh, Doamne, de ce nu m-o lăsa lumea în pace, se văicări Marafet. Mă doare groaznic capul. Da, da, jur!

— Atunci, Părinte, spuse Emeth, rămân neclintit în hotărârea mea de a intra acolo.

— Nătărăule, îngăimă Rishda Tarkaan, dar numaidecât Piticii începură să zbiere:

— Haide, Negriciosule, de ce nu-l laşi să intre? De ce pe Narnieni îi pui să intre acolo, dar pe cei din neamul tău îi împiedici? Ce ai băgat în grajdul ăla, de nu vrei ca oamenii tăi să vadă?

Tirian şi prietenii lui nu-l vedeau pe Rishda Tarkaan decât de la spate, aşa că habar n-aveau cum arăta la faţă când, ridicând din umeri, rosti:

— Fiţi martori cu toţii că nu sunt vinovat de sângele vărsat al acestui tânăr nătărău. Haide, intră odată, pripitule, ce mai aştepţi?!

Pe urmă, exact cum făcuse şi Roşcovanul, Emeth păşi în faţă pe pajiştea acoperită cu iarbă dintre rugul de lemne şi grajd. Ochii îi străluceau, chipul lui avea o expresie solemnă. Mergea cu capul sus şi mâna pe plăselele săbiei. Pe Jill o podidi plânsul, văzându-i chipul. Iar Giuvaier îi şopti Regelui la ureche:

— Pe coama lui Aslan, tare mi-a mai plăcut acest tânăr războinic, fie el şi Calormen. Merită un zeu mai bun decât Tash.

— Ce-am mai vrea să ştim şi noi cum e, de fapt, înăuntru, zise Eustace.

Emeth deschise uşa şi păşi în deschizătura neagra a grajdului. Închise uşa după el. Nu trecură decât câteva momente — deşi tuturor li se păru mult mai mult — şi uşa se deschise din nou. O siluetă în armură calormenă ieşi clătinându-se, căzu pe spate, încremenind pe jos; uşa se închise singură. Căpitanul sări spre omul care zăcea nemişcat şi se aplecă să-i privească faţa. Tresări uimit. Pe urmă, venindu-şi în fire, se întoarse spre mulţime şi strigă în gura mare:

— Băiatul, în nesăbuinţa lui, şi-a meritat soarta. L-a văzut pe Tash şi a murit. Să vă fie tuturor învăţătură de minte!

— Aşa să fie, aşa să fie, ziseră bietele Animale.

Tirian însă şi prietenii lui se holbau lung la Calormenul mort şi, pe urmă, unul la altul. Căci, fiind atât de aproape, ei puteau să vadă ceea ce mulţimea, plasată ceva mai încolo, n-avea cum vedea; mortul nu era Emeth. Era o persoană cu totul diferită: un bătrân, mai scund şi mai gras, cu o barbă mare.

— Ho-ho-ho, chicotea Maimuţoiul. Mai vrea careva? Cine mai doreşte să intre? Bun, vă văd tare sfioşi, aşa că îl voi alege eu pe următorul. Hei, tu, Mistreţule! Vino încoace. Aduceţi-l cu forţa, Calormenilor. Îl va vedea pe Tash de aproape.

— H-o-o-mp, mormăi Mistreţul, ridicându-se greoi în picioare. Haideţi încoace! Să vedeţi ce colţi am!

Când îl văzu pe dârzul Animal gata să piară în luptă pentru o cauză dreaptă — şi pe soldaţii calormeni începând să-l încolţească cu iataganele scoase din teacă — fără ca nimeni să-i sară în ajutor — Tirian simţi că ceva explodează înlăuntrul lui. Nu-i păsa dacă acesta era sau nu cel mai bun moment pentru a interveni.

— Scoateţi săbiile, le şopti el celorlalţi. Săgeata în arc. Haideţi după mine!

În clipa următoare, Narnienii consternaţi văzură şapte siluete ţâşnind în faţa grajdului, patru dintre ele purtând platoşe strălucitoare. Sabia Regelui sclipea la lumina flăcărilor, în timp ce o flutura deasupra capului, strigând cu un glas răsunător:

— Sunt Tirian, Regele Narniei, şi în numele lui Aslan voi dovedi cu trupul meu că Tash e însuşi necuratul, că Maimuţoiul e un trădător nemernic, precum şi că aceşti Calormeni nu merită decât să moară. Toţi Narnienii adevăraţi să treacă de partea mea. Doar nu vreţi să aşteptaţi ca noii voştri stăpâni să vă ucidă pe toţi, unul câte unul?!

11. TOTUL SE PRECIPITĂ

Iute ca fulgerul, Rishda Tarkaan făcu un salt înapoi, scăpând de sabia Regelui. Nu era laş şi la nevoie s-ar fi luptat cu mâna goala împotriva lui Tirian şi a Piticului. Numai că nu-i putea înfrunta în acelaşi timp şi pe ceilalţi doi: Vulturul şi Inorogul. Ştia prea bine că Vulturii fâlfâie, orbindu-te, din aripi, şi se reped să-ţi smulgă ochii din cap. Şi auzise de la tatăl său (care avusese de-a face în luptă cu Narnienii) că nici un om pe lumea asta, decât poate doar înarmat cu săgeţi sau cu o suliţă lungă, nu poate ţine piept unui Inorog, căci năpustindu-se asupra ta se ridică pe picioarele din spate, aşa că te trezeşti deodată copleşit de copitele, de cornul şi de dinţii lui, nemaiavând practic scăpare. De aceea, preferă să se năpustească în mulţime, strigând în gura mare:

— Veniţi la mine, veniţi la mine, războinici ai lui Tisroc, fie-i viaţa veşnică! Veniţi la mine, voi Narnieni leali, căci altminteri veţi fi seceraţi de furia lui Tashlan!

În acest răstimp, se mai petrecură alte două lucruri. Maimuţoiul nu realizase la fel de repede ca Tarkaanul în ce primejdie se afla. Câteva secunde rămase ghemuit lângă foc, holbându-se la nou-veniţi. Pe urmă, Tirian se repezi la hidoasa creatură, o înşfăcă de ceafă şi, cărând-o aşa, glonţ la grajd, strigă:

— Deschide uşa!

Şi Gogoneaţă o deschise.

— Treci înăuntru şi bea-ţi singur leacul, Marafet! zise Tirian, zvârlindu-l pe Maimuţoi în întuneric. Dar, când Piticul trânti uşa la loc, din grajd se văzu o lumină orbitoare, verde-albăstruie, pământul se cutremură şi se auzi un zgomot ciudat — un fel de cloncănit şi de urlet, de parcă ar fi fost glasul răguşit al unei păsări monstruoase. Animalele gemură, zbierând şi strigând: "Tashlan! Să ne ascundem!" Şi multe făpturi căzură la pământ, iar multe altele îşi ascunseră feţele între aripi sau sub labe. Nimeni, în afară de Vulturul Ochi Ager, care dintre toate vietăţile vedea cel mai bine, nu remarcă expresia lui Rishda Tarkaan din acel moment. Şi, după ceea ce văzu atunci, Ochi Ager îşi dădu seama numaidecât că Rishda era la fel de surprins şi aproape la fel de înspăimântat ca toată lumea. "Uite pe unul, se gândea Vulturul, care a invocat nişte zei în care nu crede. Ce se va întâmpla cu el, daca zeii aceştia vin cu adevărat?"

Cel de-al treilea lucru — care s-a petrecut, de asemenea, în acelaşi timp, — a fost singurul lucru efectiv frumos din acea seară. Toţi Câinii Vorbitori prezenţi acolo (şi erau vreo cincisprezece) au venit lângă Rege, sărind şi lătrând veseli. Majoritatea erau dulăi mari şi grozavi, cu greabănul lat şi cu fălci puternice. Apariţia lor a fost vijelioasă, aidoma unui val imens care, spărgându-se la mal, te doboară din picioare. Căci, deşi erau Câini Vorbitori, tot ca nişte căţeluşi iubitori se comportau; ridicându-se pe picioarele din spate, s-au proptit cu labele din faţă pe umerii oamenilor, lingându-i pe faţă şi spunând în cor:

— Bine aţi venit! Bine aţi venit! Noi vă ajutăm, noi vă ajutăm, noi vă ajutăm. Ham-ham! Spuneţi-ne cum! Hau-hau!

Era atât de frumos, încât îţi venea să plângi. Cât speraseră ei ca aşa ceva să se întâmple! Şi iată că aşteptările li se împlineau. Iar când, după câteva momente, nişte animale micuţe (şoareci, cârtiţe şi vreo două veveriţe) au venit tropăind din lăbuţe şi schelălăind de bucurie ("Uite, uite! Am sosit şi noi acum!"), urmate apoi de Urs şi de Mistreţ, Eustace a început să simtă că poate, în fond, totul avea sa se rezolve cu bine. Privind însă în jur, Tirian observă că doar foarte puţine Animale se urniseră din loc.

— Haideţi la mine! Haideţi la mine! le striga el. Ce-i cu voi? V-aţi făcut toţi nişte laşi?

— N-avem curajul, scânciră zeci de glasuri. Se supără Tashlan pe noi. Apără-ne de Tashlan.

— Unde sunt toţi Caii Vorbitori? îl întrebă Tirian pe Mistreţ.

— Noi ştim, noi ştim, chiţcăiră Şoarecii. Maimuţoiul i-a pus la muncă. Sunt toţi legaţi la poalele dealului.

— Hei, voi, mogâldeţelor, zise Tirian, ciugulitoare, rozătoare şi ronţăitoare, ia daţi fuga cât vă ţin picioruşele de iute, şi vedeţi dacă şi Caii sunt de partea noastră. Iar dacă da, înhăţaţi frânghiile între dinţi şi roadeţi-le până îi dezlegaţi pe Cai şi veniţi cu ei încoace.

— Cu dragă inimă, Sire, răspunseră glăscioarele. Şi, dând din codiţe, ceata de animăluţe cu ochi ageri şi dinţi ascuţiţi se puse în mişcare. Privind în urma lor, Tirian zâmbea afectuos. Dar era timpul să se gândească la alte lucruri. Rishda Tarkaan dădea ordine.

— Înainte, striga el. Prindeţi-i de vii şi dacă puteţi azvârliţi-i sau împingeţi-i în grajd. După ce îi băgăm pe toţi înăuntru, dăm foc grajdului şi îi aducem pe toţi ofrandă măreţului zeu Tash.

"Ha! îşi zise Ochi Ager în sinea lui. Vasăzică aşa speră el să dobândească iertarea lui Tash pentru necredinţa de care a dat dovadă."

Inamicul — cam jumătate din forţele lui Rishda — se mişca acum înainte, aşa că Tirian se grăbi să dea şi el ordinele cuvenite:

— Treci mult în stânga, Jill, şi încearcă să nimereşti pe cât mai mulţi, ca să n-apuce să răzbească până la noi. Mistreţul şi Ursul să se posteze lângă ea. Gogoneaţă, în stânga mea, iar Eustace în dreapta. Giuvaier, tu ai să aperi flancul drept, Nedumirici, stai lângă el şi foloseşte-ţi copitele. Tu, Ochi Ager, da târcoale pe deasupra şi loveşte când trebuie. Câinii, imediat în spatele nostru. Vă repeziţi la ei, după ce începe distracţia cu săbiile. Cu Aslan înainte! Curaj!

Eustace, căruia inima îi bătea cumplit, spera din tot sufletul să se poarte vitejeşte. În viaţa lui nu mai văzuse (deşi dăduse cu ochii de ditamai balaurul şi de un şarpe mare) ceva care să-i îngheţe sângele în vine atât de rău, cum se întâmpla acum, din cauza aliniamentului de vlăjgani cu feţe smede şi ochi strălucitori, care se năpusteau spre ei. Linia de bătaie a inamicului era formată din cincisprezece Calormeni, un Taur Vorbitor din Narnia, Vulpea Slinkey şi Satirul Wraggle. Pe urmă, auzi "zbâm-şfichi" în stânga lui şi un Calormen se prăbuşi la

pământ; după aceea, iarăşi "zbârn-şfichi" şi Satirul căzu peste el.

— Bravo, fetiţo, exclamă Tirian.

În clipa următoare, duşmanii tăbărâră pe ei.

Eustace nu şi-a putut aminti niciodată ce s-a întâmplat în cele două minute care au urmat. Totul a fost ca un vis greu (cum ţi se întâmplă când faci febră peste 40°), până când l-a auzit pe Rishda Tarkaan zbierând de la distanţă:

— Retrageţi-vă! Veniţi aici înapoi şi regrupaţi-vă în formaţie de luptă.

În acel moment, Eustace se dezmetici şi văzu cum Calormenii fugeau mâncând pământul înapoi, la prietenii lor. Dar nu toţi. Doi dintre ei zăceau morţi, unul sfredelit de cornul lui Giuvaier, iar celălalt de sabia lui Tirian. Vulpea zăcea moartă chiar la picioarele lui, ceea ce îl făcu să se întrebe dacă nu cumva chiar el o omorâse. Şi Taurul era la pământ, străpuns în ochi de o săgeată trasă de Jill şi sfârtecat la coaste de colţii Mistreţului. Dar şi de partea noastră erau pierderi. Trei câini fuseseră ucişi, iar un al patrulea, în spatele frontului, şchiopăta în trei picioare şi schelălăia de durere. Ursul zăcea la pământ, aproape nemişcat. Pe urmă, mormăind cu glasul lui gutural, nedumerit până în ultima clipă:

"Nu — nu pot — înţelege", îşi lăsă capul mare pe iarbă, cuminte ca un copilaş care se culcă somnoros, şi nu se mai mişcă niciodată.

De fapt, primul atac eşuase. Eustace nu prea era în stare să se bucure; îi era teribil de sete şi îl mai durea şi braţul.

În clipa în care Calormenii învinşi se retraseră lângă comandantul lor, Piticii începură să-i ironizeze.

— V-aţi săturat, Negricioşilor? zbierau ei. Ce, cumva nu v-a plăcut? De ce măreţul vostru tarkaan nu vine să se lupte şi vă trimite pe voi la moarte? Vai de capul vostru, Negricioşilor!

— Piticilor! le strigă Tirian. Ia treceţi aici şi folosiţi-vă mai curând săbiile, decât limbile. Mai avem timp destul. Ascultaţi cu atenţie, Pitici din Narnia! Ştiu că puteţi lupta bine. Respectaţi-vă îndatoririle.

— Ne-ne-ne! se răţoiră Piticii, zeflemitori. Nici gând. Halal de voi! Tot nişte mincinoşi, ca şi cei din cealaltă tabără. Nu ne trebuie nouă Regi. Piticii sunt pentru Pitici. Uhuhu!

Şi atunci, începu toba: nu o toba de Pitici, ci o tobă mare, din piele de taur, cum folosesc Calormenii. De la bun început, copiii au urât acest zgomot nesuferit. Buum — buum — ba-ba-buum, făcea toba. Dar le-ar fi displăcut şi mai mult dacă ar fi ştiut ce înseamnă. Tirian ştia. Însemna că prin apropiere se aflau alte trupe calormene, iar în felul acesta Rishda Tarkaan le chema în ajutor. Tirian şi Giuvaier se priviră cu tristeţe. Nădăjduiseră până atunci să poată câştiga în acea seară; dar apăreau noi trupe inamice, nu mai aveau nici o şansă de scăpare.

Tirian privea în jur cu deznădejde. Câţiva Narnieni rămăseseră în picioare alături de Calormeni, fie din trădare, fie fiindcă se temeau efectiv de "Tashlan". Alţii stăteau pe jos liniştiţi, privind în gol, fără să aibă de gând să se implice de o parte sau de cealaltă. Animalele nu mai erau atât de numeroase acum; mulţimea se împuţinase. Era limpede că mulţi se furişaseră făcându-se nevăzuţi, în timpul luptei.

Buum — buum — ba-ba-buum, bubuia toba aceea sinistră. Pe urmă, mai apăru un zgomot, interferându-se cu celălalt.

— Ascultaţi! zise Giuvaier.

— Priviţi! făcu Ochi Ager.

După câteva clipe n-a mai existat nici o îndoială. Cu un tropot asurzitor de copite, zvârlind din cap, fremătând din nări şi scuturându-şi coamele, urcau dealul în galop peste douăzeci de Cai Vorbitori din Narnia. Rozătoarele şi ronţăitoarele îşi făcuseră datoria.

Piticul Gogoneaţă şi copiii deschiseră gura să strige "Ura", dar din gâtlej nu le ieşi nici un sunet. Căci brusc văzduhul răsună de zbârnâitul arcurilor şi de şuieratul săgeţilor. Trăgeau Piticii — iar pentru o clipă lui Jill nu-i venea să-şi creadă ochilor — şi trăgeau cu arcurile tocmai în Cai. Piticii sunt nişte arcaşi extraordinari. Caii se rostogoliră la pământ, unul după altul. Nobilele animale n-au mai ajuns niciodată la Rege.

— Porcilor! se revoltă Eustace, cu glasul piţigăiat, ţopăind de furie. Brute nenorocite, împuţite şi nemernice ce sunteţi!

Până şi Giuvaier, nemaiputându-se abţine, spuse:

— Să mă iau după Piticii ăia şi să-mi înfig cornul în zece deodată?

Tirian, însă, împietrit la faţă spuse:

— Stai locului, Giuvaier. Scumpete (asta era Jill), dacă îţi vine să plângi, întoarce capul într-o parte şi ai grijă să nu uzi coarda arcului. Eustace, potoleşte-te. Nu mai înjura ca o precupeaţă. Soldaţii nu înjură. Oşteanul destoinic se exprimă cuviincios şi loveşte amarnic.

Piticii însă îl luau peste picior pe Eustace, strigându-i zeflemitor:

— A cam fost o surpriză pentru tine, băieţica, aşa-i? Credeai că suntem de partea voastră, nu? Ba să vă puneţi pofta-n cui. Nu ne trebuie nouă Cai Vorbitori. Nu ne interesează să câştigaţi nici voi, nici ceilalţi. Pe noi nu ne puteţi păcăli. Piticii sunt pentru Pitici.

Rishda Tarkaan continua să stea de vorbă cu oamenii lui, punând desigur la punct detaliile următorului atac şi regretând, probabil, că nu trimisese toate forţele armate de care dispunea în primul asalt. Toba bubuia necontenit. Pe urmă, spre marea lor groază, Tirian şi prietenii lui auziră, undeva, în depărtare, un alt bubuit de tobă. Calormenilor le soseau forţe proaspete. După expresia întipărită pe chipul lui Tirian, n-aveai de unde ghici că Regele îşi pierduse orice speranţă.

— Atenţie, şopti el pe un ton indiferent. Trebuie să atacăm acum, până ce ticăloşii ăştia nu primesc întăriri.

— Nu uita, Sire, spuse Gogoneaţă, că aici avem spatele protejat de peretele de lemn al grajdului. Dacă înaintăm, nu ne vom trezi oare încercuiţi şi cu sabia inamicului între umeri?

— Se prea poate să ai dreptate, Piticule, spuse Tirian. Dar nu cumva planul lor este să ne forţeze să intram în grajd? Cu cât ne îndepărtăm mai mult de uşa asta nenorocită, cu atât mai bine pentru noi.

— Regele are dreptate, spuse Ochi Ager. Cel mai important este să plecăm cât mai departe de grajdul ăsta blestemat cu dihania aia pocită care o fi înăuntru!

— Da, aşa-i. Haidem! zise Eustace. Nu mai suport nici să-l văd în ochi.

— Bine, încuviinţă Tirian. Acum, priviţi mai încolo, spre stânga. Vedeţi o stâncă mare şi albă, care străluceşte ca marmura la lumina focului. În primul rând, o să tăbărâm pe Calormenii ăia. Tu, domniţă, o să te deplasezi în stânga şi ai să tragi în ei cât poţi de iute; iar tu, Vulturule, le fâlfâi cu aripile pe la nas, venind din dreapta. Între timp, noi, câţi mai suntem, îi

vom ataca. Jill, când o să ajungem foarte aproape de ei şi n-ai să mai poţi trage, ca nu cumva să ne nimereşti pe noi din greşeală, du-te la stâncă albă şi aşteaptă acolo. Voi, ceilalţi, căscaţi bine urechile în timpul luptei. Dacă nu-i punem pe fugă în câteva minute, nu mai avem nici o şansă, întrucât sunt mult mai numeroşi decât noi. Când am strigat ÎNAPOI, toată lumea o ia la goană spre Jill, la stâncă albă, unde vom fi protejaţi din spate, ceea ce ne va lăsa răgazul să ne tragem sufletul. Şi acum, Jill, ia-o din loc!

Simţindu-se cumplit de singură, Jill alergă vreo şase metri, îşi propti piciorul drept în spate şi piciorul stâng în faţă, după care potrivi o săgeată în arc. Ce n-ar fi dat să nu-i mai tremure mâinile aşa! "Ce prost am tras!", exclamă ea, când prima săgeată porni spre Calormeni şi trecu, vâjâind, peste capetele lor. Dar numaidecât pregăti o altă săgeată: ştia că viteza conta cel mai mult acum. Văzu cum ceva mare şi negru se repede spre feţele calormenilor. Era Ochi Ager. Întâi un soldat, pe urmă altul scăpă sabia jos, ferindu-şi ochii cu mâinile. Pe urmă, una dintre săgeţile ei lovi un soldat inamic, iar o alta nimeri într-un lup narnian, care trecuse de partea duşmanului. De-abia dacă trăsese timp de câteva secunde, când se văzu nevoită să se oprească. Săbiile se învârteau fulgerător, colţii Mistreţului şi cornul Inorogului împungeau nemilos, câinii lătrau încolţindu-i-i pe duşmani: Tirian şi ceata lui tăbărâseră pe Calormeni cu o viteză uluitoare. Jill constată surprinsă cât de nepregătiţi erau Calormenii. Nu-şi dădea seama că aceasta se datora felului în care ea şi vulturul îi hărţuiseră. Nu cred să existe armată care să fie capabilă să privească drept în faţă, când oştenii se trezesc cu săgeţi în cap, iar un vultur se repede să le scoată ochii.

— Ohoho! Ce treabă bună! Nemaipomenit! strigă Jill.

Grupul lui Tirian îşi croia drum printre duşmani. Inorogul dădea de-a azvârlita cu Calormenii, cum răscoleşti fânul cu furca în şopron. Lui Jill (care nu prea ştia ce-nseamnă să te lupţi cu spada), i se părea că până şi Eustace era un spadasin strălucit. Câinii îşi înfipseseră colţii în beregata Calormenilor. Izbânda era pe-aproape! În sfârşit, o victorie.

Îngrozită, Jill remarcă ceva straniu. Deşi cădeau seceraţi la fiecare lovitură de sabie narniană, Calormenii totuşi parcă nu se împuţinau. De fapt, acum erau mai mulţi decât la începutul luptei. Cu fiecare secundă ce trecea, din ce în ce mai mulţi.

Veneau cu duiumul din toate părţile alţi Calormeni, înarmaţi cu suliţe. Erau atât de numeroşi, încât prietenii lor nici nu se mai zăreau. Atunci, răsună glasul lui Tirian:

— Înapoi! La stâncă!

Inamicul primise întăriri. Toba îşi făcuse efectul.

12. PRIN UŞA GRAJDULUI

Jill ar fi trebuit să fie acum la stâncă albă, însă furată de spectacolul luptei uitase care fusese ordinul. Acum, şi-l aminti. Se răsuci pe călcâie şi o luă la fugă spre locul indicat, ajungând acolo doar cu o secundă înaintea celorlalţi. S-a întâmplat astfel ca, pentru o clipă, să fie cu toţii cu spatele la inamic. Toţi se răsuciră în loc, în clipa în care ajunseră la stâncă. Ce privelişte cumplită le-a fost dat să vadă!

Un Calormen alerga spre uşa grajdului, cărând ceva ce dădea din picioare şi se zbătea. Când a ajuns pe porţiunea dintre ei şi foc, au putut vedea limpede silueta omului şi forma făpturii pe care o căra. Era Eustace.

Tirian şi Inorogul se năpustiră să-l salveze. Dar Calormenul era acum mult mai aproape de uşă decât ei. Nu străbătuseră nici jumătate de distanţă, când nemernicul îl azvârli pe Eustace înăuntru şi închise uşa la loc. Alţi şase Calormeni veniseră în fugă după el. Formară un şir pe pajiştea din faţa grajdului. Acum, nu mai aveau cum ajunge până acolo.

Chiar şi într-un asemenea moment dificil, Jill nu uită că era bine să ferească arcul.

— Dacă tot nu sunt în stare să nu mă smiorcăi, măcar să nu-mi ud arcul, zise ea.

— Atenţie la săgeţi, spuse Gogoneaţă dintr-o dată.

Fiecare îşi vârî capul între umeri, trăgându-şi coiful pe nas. Câinii se ghemuiră în spate. Deşi câteva săgeţi nimeriră într-adevăr în direcţia lor, înţeleseră numaidecât că nu ei erau ţinta vizată. Ponegruşcă şi Piticii lui făceau din nou pe arcaşii. De data asta, trăgeau cu sânge rece în Calormeni.

— Fiţi tari, băieţi! se auzi glasul lui Ponegruşcă. Haidem, toţi o dată. Aveţi grijă! Nouă nu ne trebuie Negricioşi din ăştia. Noi nu mai vrem Maimuţe, Lei sau Regi. Piticii sunt pentru Pitici.

Orice s-ar putea spune despre Pitici, dar nicidecum că n-ar fi viteji. Ar fi putut cu uşurinţă să se adăpostească undeva. Au preferat să rămână şi să omoare cât mai mulţi din ambele tabăre, cu excepţia situaţiilor când cele două tabere aveau amabilitatea de a-i scuti de efort, omorându-se una pe cealaltă. Voiau ca Narnia să fie a lor.

Ceea ce nu luaseră poate în calcul era faptul că Negricioşii purtau platoşe, pe când Caii nu avuseseră nici un mijloc de protecţie. În plus, Calormenii aveau şi un conducător. Glasul lui Rishda Tarkaan răsună ameninţător:

— Treizeci dintre voi să meargă să-i păzească pe nătărăii ăia de lângă stâncă. Restul, după mine, să-i învăţăm minte pe viermii ăştia de pământ.

Gâfâind încă de efortul luptei şi profitând de răgaz pentru a se odihni un pic, Tirian şi prietenii lui priveau cum Tarkaan îşi conducea oamenii împotriva Piticilor. Scena era destul de stranie, acum. Focul se mai domolise: flăcările nu mai luminau atât de intens, licărirea lor căpătând reflexe roşietice. Cât vedeai cu ochii, locul unde se ţinuse adunarea era acum pustiu, cu excepţia Piticilor şi a calormenilor. Din cauza luminii slabe, desluşeai greu ce se întâmpla. După zgomote, s-ar fi zis că Piticii se luptau bărbăteşte.

Tirian îl auzea pe Ponegruşcă înjurând oribil, iar când şi când pe Rishda Tarkaan strigând:

— Prindeţi-i de vii! Prindeţi-i de vii!

Lupta n-a durat prea mult. Vacarmul s-a stins. Jill îl văzu pe Rishda Tarkaan întorcându-se la grajd; în urma lui, veneau unsprezece Pitici legaţi fedeleş. (Nu s-a ştiut niciodată dacă toţi ceilalţi fuseseră ucişi, ori dacă vreunii dintre ei izbutiseră cumva să scape.)

— Aruncaţi-i în sanctuarul lui Tash, spuse Rishda Tarkaan.

Iar după ce, unul câte unul, cei unsprezece Pitici fură azvârliţi sau împinşi cu picioarele prin hăul întunecat al uşii, şi aceasta se închise în cele din urmă. Calormenul făcu o plecăciune adâncă în faţa grajdului, zicând:

— Şi pe aceştia ţi-i aducem ca jertfă, Stăpâne Tash.

La care toţi calormenii izbiră cu latul săbiei în scuturi, strigând:

— Tash! Tash! Marele zeu Tash! Tash neînduplecatul!

("Tashlan" nu mai avea nici un sens acum.) Cei adunaţi lângă stânca albă urmăreau spectacolul, şuşotind între ei. Găsiră un firicel de apă curgătoare, care se prelingea în jos pe stâncă şi îşi astâmpăraseră setea cu toţii — Jill, Gogoneaţă şi Regele bând din palmele făcute căuş, iar patrupezii lipăind din mica băltoacă formată jos, lângă blocul de piatră. Le era atât de sete, încât li se păru că în viaţa lor nu băuseră ceva mai bun, iar în timp ce beau erau nespus de fericiţi, nemaigândindu-se la nimic altceva.

— Presimt, zise Gogoneaţă, că până mâine dimineaţă vom trece cu toţii, unul câte unul, pragul uşii aceleia întunecate. Orice moarte mi s-ar părea mai bună decât un asemenea calvar.

— Într-adevăr, uşa aia e sinistră, recunoscu Tirian. Parcă ar fi gură hidoasă.

— Oh, şi chiar nu putem face nimic ca să împiedicăm nenorocirea asta? întrebă Jill cu o voce tremurată.

— Nu, frumoasă domniţă, zise Giuvaier, dezmierdând-o gingaş cu nasul. Poate că pentru noi asta e poarta spre ţara lui Aslan, iar în seara asta vom cina la masa lui.

Întorcându-se cu spatele la grajd, Rishda Tarkaan porni tacticos spre stânca albă.

— Atenţiune, zise el. Dacă Mistreţul, Câinii şi Inorogul vor trece de partea mea, cerând îndurare, vieţile lor vor fi cruţate. Mistreţul va fi pus într-o cuşcă în gradina lui Tisroc, Câinii vor fi băgaţi în coteţele lui Tisroc, iar Inorogul, după ce îi voi tăia cornul cu ferăstrăul, va fi înhămat la o căruţă. În schimb, Vulturul, copiii şi cel care a fost Rege îi vor fi oferiţi lui Tash în această seară.

Drept răspuns se auziră mârâieli furioase.

— Haideţi, soldaţi, îi îndemnă Tarkaan. Omorâţi animalele, dar pe bipezi prindeţi-i de vii.

Şi atunci a început ultima bătălie a ultimului Rege al Narniei.

Lupta era deznădăjduită, căci, pe lângă numărul mare al inamicului, mai erau şi suliţele. Calormenii care fuseseră cu Maimuţoiul aproape de la început nu avuseseră suliţe; şi asta datorită faptului că veniseră în Narnia fie câte unul, fie câte doi, dându-se drept negustori paşnici, motiv pentru care nu aveau suliţe cu ei, suliţa nefiind un lucru pe care să-l poţi ascunde. Grupul recent apărut pe câmpul de luptă venise, pesemne, ceva

mai târziu, când Maimuţoiul ajunsese puternic, şi ceea ce le permitea să nu se mai sinchisească de nimic şi să apară înarmaţi până în dinţi. Prezenţa suliţelor ca armă de luptă schimba complet situaţia. Dotat cu o suliţă lungă poţi omorî un mistreţ până să ai de-a face cu colţii lui şi poţi doborî un inorog fără să fii nevoit să vezi ce corn ascuţit are; asta dacă te mişti rapid şi nu-ţi pierzi cumpătul. Iar acum suliţele, ţinute orizontal, cu vârful în faţă, se apropiau ameninţător de Tirian şi de prietenii lui. N-a trecut nici un minut şi s-a încins o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Într-un fel, n-a fost chiar atât de rău pe cât v-aţi putea închipui. Când îţi foloseşti din plin toţi muşchii — vârându-te ici pe sub vârful suliţei, sărind dincolo peste alta, năpustindu-te în faţa, trăgându-te înapoi, răsucindu-te pe călcâie — nu prea mai ai timp să te gândeşti că ţi-e frică sau că eşti tare amărât. Tirian ştia că acum nu mai putea face nimic pentru ceilalţi: soarta le era tuturor pecetluită. Îl zări, vag, pe Mistreţ, căzând undeva lângă el, îl văzu pe Giuvaier luptându-se cu furie ceva mai încolo. Cu coada ochiului văzu din zbor cum o matahală de Calormen o târa pe Jill de păr. Dar aproape ca nici nu-l mai interesa ce se întâmplă. Singurul lui gând era, acum, să-şi vândă viaţa cât mai scump. Partea cea mai proastă era că nu putea rămâne pe poziţia în care începuse lupta, sub stânca albă. Un bărbat care se războieşte cu zece duşmani deodată trebuie să nu rateze nici o ocazie; trebuie să ţâşnească şi să lovească în pieptul sau în ceafa duşmanului ori de câte ori îl poate lua prin surprindere. Şi doar din câteva lovituri de acest fel ajungi să te îndepărtezi destul de mult de locul unde erai iniţial. Tirian sesiză în scurt timp că, tot deplasându-se aşa spre dreapta, se apropia de grajd. Undeva, într-un cotlon al minţii, percepea vag ideea că avea toate motivele să stea departe de grajd. Numai că nu era în stare să-şi mai amintească, acum, care erau aceste motive. Şi, oricum, nici n-avea încotro.

Dar, dintr-o dată, totul se limpezi. Constată că se lupta chiar cu Rishda Tarkaan. Focul (ce mai rămăsese din el) se afla drept în faţa lui. De fapt, se lupta chiar pe pragul grajdului, căci doi Calormeni deschiseseră uşa şi o ţineau lipită de perete, gata s-o trântească la loc în clipa în care Tirian nimerea înăuntru. Îşi aminti acum totul şi înţelese că încă de la începutul luptei,

inamicul îl împinsese înadins spre grajd. Şi, în timp ce-i treceau prin minte toate astea, se lupta crâncen cu Rishda Tarkaan.

Lui Tirian îi veni o idee. Lăsă să-i scape sabia din mână, ţâşni în faţă, pe sub iataganul fluturat de Tarkaan şi, înşfăcându-l pe duşman de cingătoare cu amândouă mâinile, sări în grajd, urlând:

— Hai înăuntru, să-l cunoşti şi tu pe Tash!

Se auzi un zgomot asurzitor. Exact ca atunci când Maimuţoiul fusese azvârlit înăuntru, pământul se cutremură, apărând o lumină orbitoare.

Afară, soldaţii Calormeni zbierau:

— Tash! Tash!

După care, trântiră uşa la loc. Dacă Tash îl voia pe Căpitanul lor, n-avea decât să-l aibă. Ei, în schimb, nu doreau sub nici un chip să-l întâlnească pe Tash.

Câteva clipe, Tirian n-a mai ştiut unde era şi nici măcar cine era. Pe urmă, venindu-şi în fire, clipi din ochi şi privi în jur. În grajd nu era beznă, cum se aştepta se el. Dimpotrivă, înăuntru era o lumină puternică; de aceea şi clipea aşa din ochi.

Se întoarse să se uite la Rishda Tarkaan, numai că acesta privea în altă parte. Rishda scoase un geamăt prelung, arătând cu mâna spre ceva; pe urmă, acoperindu-şi faţa cu palmele, se prăbuşi la pământ, cu fruntea în jos. Tirian privi în direcţia spre care arătase Tarkaan. Şi atunci înţelese.

O arătare cumplită venea spre ei. Era mult mai mică decât dihania pe care o văzuseră ei din Turn, totuşi mai mare decât un om; aceeaşi lighioană: cu cap de vultur şi patru braţe. Ţinea ciocul deschis şi ochii îi scăpărau. Din pliscul pocitaniei ieşi o voce croncănită:

— M-ai chemat în Narnia, Rishda Tarkaan. Iată-mă. Ce ai de spus?

Tarkaan însă stătea cu fruntea lipită de pământ, fără să scoată un cuvânt. Tremura ca un om scuturat de un sughiţ rebel. În luptă, era destul de viteaz; îşi cam pierduse, însă, curajul ceva mai devreme în seara aceea, când începuse să intuiască prima oară că Tash există, probabil, cu adevărat. Iar acum rămăsese moale ca o cârpă.

Cu o zvâcnitură bruscă, aidoma unei găini care se apleacă să ciugulească o râma, Tash se năpusti asupra nefericitului Rishda şi îl vârî la subsuoară, sub cele două braţe drepte. Pe

urmă, sucind capul lateral, îl pironi pe Tirian cu o privire cumplită; căci, fireşte, având cap de pasăre nu se putea uita drept în ochii cuiva.

Dar imediat, din spatele lui Tash se auzi un glas puternic şi calm, ca marea în miez de vară:

— Piei de-aici, Monstrule, şi du-ţi prada în bârlogul tău; pentru numele lui Aslan şi al măreţului Tată al lui Aslan, împăratul Mărilor.

Pocitania hidoasă dispăru, ţinându-l pe Tarkaan sub braţ. Iar Tirian se întoarse să vadă cine vorbise. Şi văzând acea imagine, inima începu să-i bată cum nu-i mai bătuse niciodată în vreo luptă.

În picioare, în faţa lui, stăteau şapte Regi şi Regine, toţi cu coroane pe cap şi cu veşminte aurii, numai că Regii purtau şi paloşe şi ţineau sabia în mână. Tirian făcu o plecăciune curtenitoare, pregătindu-se să spună ceva, când cea mai tânără dintre Regine începu să râdă. Se holbă lung la ea, după care rămase uluit, căci îşi dădu seama că o cunoaşte. Era Jill; dar nu Jill, aşa cum o văzuse ultima oară, murdară pe faţă, cu obrajii mânjiţi de lacrimi şi îmbrăcată cu o zdreanţă de rochie, care îi aluneca de pe umăr. Acum era stăpână pe sine şi primenită, de parcă tocmai ar fi ieşit din baie. La început, i se păru că arată mai matură, după care impresia i se schimbă, fără însă să fie absolut convins care variantă era cea corectă. Pe urmă, observă că Regele cel tânăr era Eustace; numai că, la fel ca Jill, şi el era altfel acum.

Brusc, Tirian se simţi jenat că apăruse în faţa acestor oameni direct din luptă, prăfuit, năduşit şi plin de sânge. Dar, în clipa următoare, îşi dădu seama că nu era nicidecum aşa. Era curat, primenit şi elegant, îmbrăcat cu straie alese, cum purta la marile ospeţe din Cair Paravel. (Dar în Narnia, hainele pe care le ţii de bune nu sunt niciodată cele în care te simţi de obicei prost. Acolo, se pricepeau să croiască şi să coasă veşminte în care te simţeai în largul tău şi cu care erai mândru să te arăţi în lume; în toată ţara, nu găseai haine apretate, aspre sau cu elastic, care să te strângă şi să te jeneze.)

— Sire, spuse Jill, păşind în faţă şi făcând o frumoasă reverenţă, permite-mi să te prezint lui Peter, Marele Rege între toţi Regii din Narnia.

N-a fost nevoie ca Tirian să mai întrebe care era Marele Rege, căci îşi amintea chipul lui (deşi i se părea cu mult mai nobil) din vis. Păşi în faţă, îşi lăsă un genunchi în pământ şi sărută mâna lui Peter.

— Fii binecuvântat, Mare Rege! îi ură el.

Iar Marele Rege îl ridică în picioare şi îl sărută pe amândoi obrajii, cum se cuvine să facă orice Mare Rege. Pe urmă, îl conduse la Regina cea mai vârstnică — deşi nu era deloc bătrână, nu avea fire de păr alb şi nici zbârcituri pe obraji şi zise:

— Aceasta este Lady Polly care a venit în Narnia în Prima Zi, când Aslan a făcut să crească pomii şi să vorbească Animalele.

După aceea, l-a dus la un bărbat cu o barbă aurie ce-i flutura pe piept şi cu multă înţelepciune în priviri.

— Iar acesta, zise, este Lordul Digory, care a însoţit-o în acea zi. Iar el este fratele meu, Regele Edmund; şi ea este sora mea, Regina Lucy.

— Maiestate, spuse Tirian, după ce-i salută pe toţi. Dacă nu mă înşală memoria, parcă în cronici scria că ar mai trebui să fie cineva. Nu cumva Maiestatea ta are două surori? Unde e regina Susan?

— Sora mea Susan, răspunse Peter, sec şi grav, nu mai e prietenă a Narniei.

— Da, zise Eustace. Dacă încerci să o convingi să discute despre Narnia sau să facă ceva pentru Narnia, ţi-o trânteşte dur: "Măi, ce memorie nemaipomenită aveţi! Cum de vă mai gândiţi încă la jocurile alea caraghioase de când eram mici?!"

— Oh, Susan! exclamă şi Jill. N-o mai interesează decât lenjeria de nailon, rujurile de buze şi petrecerile. De când era o mogâldeaţă, abia aştepta să se facă mare şi să aibă voie să se poarte ca un adult.

— Hm, ea şi adult, ce să zic! interveni Lady Polly. Mi-ar fi plăcut enorm să crească şi să-i vină mintea la cap. Şi-a irosit toată copilăria tânjind să se maturizeze, iar acum îşi iroseşte restul vieţii străduindu-se să nu îmbătrânească. Idealul, după mintea ei, ar fi să treacă anii fulgerător şi să ajungi numaidecât la vârsta dorită, după care totul să încremenească aşa.

— În fine, hai să nu mai vorbim despre asta acum, zise Peter. Ia uitaţi ce pomi fructiferi! Hai să mâncăm nişte fructe!

Şi atunci, pentru prima oară, Tirian privi în jurul lui, înţelegând cât de stranie este toată această aventură.

13. CUM AU REFUZAT PITICII SĂ SE LASE PĂCĂLIŢI

Tirian crezuse — sau s-ar fi gândit daca ar fi avut timp — că se aflau în interiorul unui mic grajd cu acoperiş din piele, lung cam de cinci metri şi lat cam de doi. În realitate, stăteau pe pajişte, cu cerul albastru deasupra capului, iar pe obraji le adia o boare caldă de vară. Nu departe de ei, se afla un crâng cu frunziş bogat, însă de sub fiecare frunză răsăreau fructe aurii, galbene, trandafirii şi roşietice, cum nu vezi nicăieri în lumea noastră. După aspectul roadelor, te puteai gândi că era toamnă, dar ceva în văzduh îţi spunea că nu era decât iunie. Se îndreptară cu toţii spre pomi.

Fiecare ridică mâna să culeagă fructul care i se părea cel mai frumos, oprindu-se apoi câteva clipe. Fructul ales era atât de splendid, încât fiecăruia i se părea că nu putea fi pentru el... şi că nu avea voie să-l rupă din pom.

— E-n regulă, zise Peter. Ştiu ce gândim cu toţii. Dar sunt sigur, absolut sigur, că nu trebuie să ne frământăm atât. Am sentimentul că am ajuns în ţara unde totul este îngăduit.

— Hei să-i dăm drumul, atunci! spuse Eustace.

Şi începură cu toţii să mănânce.

Ce gust aveau fructele? Din păcate, e greu de povestit. Tot ce pot eu spune e că în comparaţie cu ele, cel mai proaspăt grapefruit e fad, iar cea mai zemoasă portocală pare seacă; para cea mai mălăiaţă e tare şi aţoasă, iar zmeura cea mai dulce pare groaznic de acră. Şi fructele astea n-aveau seminţe sau sâmburi, şi nici viespi care să roiască în jurul lor. După ce mâncai asemenea fructe cele mai gustoase bunătăţi din lume ţi se păreau ca nişte doctorii scârboase. Dar n-am cum să vă povestesc. N-aveţi cum afla ce gust au fructele de-acolo, decât dacă vă duceţi în ţara aceea şi mâncaţi din ele.

După ce s-au înfruptat pe săturate, Eustace i-a spus Regelui Peter.

— Nu ne-ai povestit cum aţi ajuns aici. Tocmai te pregăteai, când a apărut Regele Tirian.

— Nu prea am ce povesti, zise Peter. Stăteam cu Edmund pe peron şi am văzut venind trenul vostru. Mi-aduc aminte că mi-am zis că parcă ia curba prea repede. Şi, de asemenea,

mi-amintesc că mi s-a părut limpede că ai noştri erau în acelaşi tren, deşi Lucy habar n-avea...

— Ai voştri? Cum adică, Mare Rege? se miră Tirian.

— Adică mama şi tata — părinţii lui Edmund, ai lui Lucy şi ai mei.

— Dar de ce erau acolo? întrebă Jill. Doar nu vrei să spui că ştiu şi ei despre Narnia?

— Oh, nu, n-are nimic de-a face cu Narnia. Ei se duceau la Bristol. N-am aflat că pleacă decât în acea dimineaţă. Şi Edmund a zis că în mod cert se duceau cu trenul. (Edmund e genul de persoană care se pricepe la trenuri.)

— Şi ce s-a întâmplat atunci? zise Jill.

— Păi, nu-i prea simplu de descris, nu-i aşa, Edmund? spuse Marele Rege.

— Nu prea, răspunse Edmund. N-a fost deloc la fel ca data trecută, când am fost smulşi din lumea noastră prin Vrajă. S-a produs un vuiet înspăimântător şi m-a pocnit ceva, dar nu m-a durut. Nici nu prea mi-a fost frică; mai degrabă eram emoţionat. Oh, şi mai e ceva ciudat. Mă cam durea un genunchi, la care mă lovisem la rugby. Am remarcat atunci că brusc durerea mă lăsase. Simţeam că parcă pluteam. Şi pe urmă — iată-ne aici.

— Cam aşa a fost şi cu noi în vagonul de tren, spuse Lordul Digory, ştergându-şi ultimele dâre de fructe din barba aurie. Doar că noi doi, Polly şi cu mine, am simţit că ne desţepenim. Voi, ăştia mai tineri, n-aveţi cum pricepe. Dar noi nu ne-am mai simţit bătrâni.

— Hm, ăştia mai tineri, ce să zic! exclamă Jill. Aici, nu cred că sunteţi cu mult mai în vârstă decât noi.

— În fine, chiar dacă nu mai suntem bătrâni, nu uitaţi că am fost înainte, zise Lady Polly.

— Şi ce s-a întâmplat de când aţi ajuns aici? întrebă Eustace.

— Ei bine, spuse Peter, multă vreme (cel puţin aşa mi s-a părut mie) nu s-a întâmplat nimic. Pe urmă, uşa s-a deschis...

— Uşa? se miră Tirian.

— Da, zise Peter. Uşa pe unde ai intrat — sau pe unde ai ieşit. Ai uitat?

— Dar unde e?

— Uite, zise Peter, arătându-i.

Tirian se uita şi văzu cel mai straniu şi mai caraghios lucru pe care ţi-l poţi imagina. La numai câţiva metri distanţă, sub razele soarelui, se afla, în picioare, o uşă de lemn grosolan, iar în jurul ei, cadrul gol; altceva nimic — nici ziduri, nici acoperiş. Porni într-acolo, nedumerit, iar ceilalţi îl urmară curioşi, să vadă ce avea să facă. Ocolind, trecu de cealaltă parte a uşii; era tot în aer liber, într-o dimineaţă de vară. Uşa stătea înfiptă în pământ, de parcă ar fi fost un copac cu rădăcini.

— Prealuminate domn, îi zise Tirian Marelui Rege, ce minune!

— E uşa pe unde ai venit acum cinci minute, cu Calormenul acela, îi spuse Peter, zâmbind.

— Dar n-am intrat din pădure în grajd? Or, uşa asta, se pare, duce de nicăieri spre nicăieri.

— Asta e impresia dacă o ocoleşti, fără să-i treci pragul, îi explică Peter. Dar ia încearcă să te uiţi prin crăpătura dintre cele două scânduri din ea.

Tirian îşi lipi ochiul de gaură. La început nu văzu decât întunericul. Pe urmă, când se mai obişnui cu întunecimea, desluşi strălucirea roşiatică a unui foc de lemne aproape stins, iar deasupra, pe cerul ca smoala, nenumărate stele. Zări apoi nişte siluete negricioase care se foiau de colo-colo sau stăteau în picioare între el şi foc; îi auzea vorbind şi, după voci, păreau a fi Calormeni. Înţelese, atunci, că privea prin uşa grajdului în bezna ce învăluia Pustiul Pleşuv, unde se dăduse ultima bătălie. Oamenii discutau, neştiind dacă să intre în grajd să-l caute pe Rishda Tarkaan (deşi nimănui nu-i ardea de aşa ceva) sau dacă să dea foc la şandramaua aceea.

Privi din nou în jur; nu-i venea să-şi creadă ochilor. Deasupra, cerul era albastru; pajiştea cu iarbă moale se întindea până departe în zare, iar noii lui prieteni îl înconjurau, râzând.

— Înseamnă, atunci, zise Tirian, zâmbind în sinea lui, că grajdul văzut dinăuntru şi grajdul văzut de afară sunt două locuri complet diferite.

— Da, spuse Lordul Digory. Interiorul e mai mare decât exteriorul.

— Da, rosti şi Regina Lucy. Şi la noi s-a întâmplat cândva ca un grajd să aibă înăuntru ceva mai mare decât toată lumea noastră.

Era prima oară când vorbea, iar după fiorul din vocea ei Tirian înţelese acum de ce. Absorbea cu nesaţ tot ceea ce se întâmpla, mult mai profund decât ceilalţi. De fericire, Regina Lucy nici nu putea vorbi. Cum voia s-o mai audă, Tirian zise:

— Rogu-te, Doamnă, povesteşte. Povesteşte-mi toate păţaniile voastre.

— După şocul şi zgomotul acela, începu Lucy, ne-am trezit aici. Şi am pornit spre uşă, ca şi tine. Pe urmă, uşa s-a deschis prima oară (am văzut atunci bezna, ca şi tine), iar prin cadru a păşit o namilă de om, cu sabia scoasă. Am văzut după braţe că era Calormen. S-a postat lângă uşă, cu sabia ridicată şi rezemată de umăr, gata să spintece pe oricine s-ar fi încumetat să treacă pragul uşii. Ne-am dus şi am încercat să vorbim cu el, dar am dedus că nu ne vedea şi nu ne auzea. N-a întors nici o clipă privirea spre cer, spre pajiştea verde sau spre văzduhul însorit; cred că nu vedea nimic în jur. Aşa că nu ne-a rămas decât să aşteptăm. A trecut o lungă bucată de vreme. Pe urmă, am auzit cum cineva trăgea zăvorul pe cealaltă parte a uşii. Omul nu s-a pregătit, însă, să izbească cu sabia, având, pesemne, ordinul ca pe unii să-i omoare, iar pe alţii să-i cruţe. În clipa, însă, când uşa s-a deschis, Tash a apărut ca din senin pe partea dinspre interior. Şi prin uşă s-a ivit un Motan mare; i-a fost de-ajuns să se uite doar la Tash, ca s-o ia la goană mâncând pământul; a scăpat la ţanc, dând buzna spre uşă, care, închizându-se, l-a pocnit pe Calormen drept în nas. Omul îl vedea pe Tash. S-a făcut alb ca varul, ploconindu-se în faţa Monstrului, care a dispărut fără urmă. După aceea, iarăşi am aşteptat multă vreme. În fine, uşa s-a deschis a treia oară şi înăuntru a apărut un Calormen tânăr. Mi-a plăcut de el. Santinela de la uşă a tresărit şi s-a mirat, văzându-l. Cred că se aştepta la cu totul altcineva...

— Aha, m-am prins, zise Eustace (avea prostul nărav de a-l întrerupe pe cel care povestea). Cotoiul trebuia să intre primul, iar soldatul avea ordin să nu-i facă nici un rău. Pe urmă, Cotoiul trebuia să iasă afară şi să spună că l-a văzut pe groaznicul Tashlan, prefăcându-se înfricoşat ca să le sperie pe celelalte Animale. Numai că Marafet nu luase în calcul posibilitatea ca adevăratul Tash să-şi facă apariţia; aşa că Roşcovanul a ieşit afară efectiv înspăimântat. Iar după aceea Marafet a fost gata

să-i trimită înăuntru pe toţi cei de care voia să se descotorosească, ştiind că santinela avea ordin să-i ucidă.

— Şi…

— Prietene, interveni Tirian cu blândeţe, n-o mai întrerupe pe Regină.

— Ei bine, zise Lucy, straja fusese luată prin surprindere, ceea ce i-a lăsat celuilalt om răgazul să se pună în gardă. Au început să se bată. L-a ucis pe soldatul pus de pază şi l-a azvârlit pe uşă afară. Pe urmă, a venit păşind agale spre locul unde ne aflam. Ne vedea; vedea totul în jur. Am încercat să vorbim cu el, dar parcă era în transă. Repeta la nesfârşit: "Tash, Tash, unde e Tash. Mă duc la Tash". Aşa că ne-am dat bătuţi şi l-am lăsat în pace; a plecat undeva, într-acolo. Mi-a plăcut de el. Şi, după aceea... ptiu! făcu Lucy, strâmbându-se.

— După aceea, zise Edmund, cineva a azvârlit o Maimuţă pe uşă. Şi iarăşi a apărut Tash. Sora mea e prea miloasă şi nu-i place să spună că, dintr-o înghiţitură, Tash l-a înfulecat pe Maimuţoi, de n-a mai rămas nimic din el!

— Lasă c-aşa i-a trebuit! zise Eustace. Oricum, sper ca şi lui Tash să-i cadă greu la stomac!

— Iar după aceea au apărut vreo zece Pitici; şi apoi Jill, Eustace şi, ultimul, tu.

— Sper că Tash i-a mâncat şi pe Pitici, zise Eustace. S-au purtat ca nişte porci!

— Nu, pe ei nu i-a mâncat, spuse Lucy. Nu mai fi aşa răutăcios. Piticii sunt tot aici. De fapt, chiar îi poţi vedea. Am tot încercat, în zadar, să mă împrietenesc cu ei.

— Ce idee! Cum să te împrieteneşti cu ei?! exclamă Eustace. Dacă ai şti ce oribil s-au purtat!

— Oh, Eustace, încetează odată, făcu Lucy. Hai mai bine să-i vezi. Rege Tirian, poate că tu vei putea face ceva cu ei.

— Nu prea-mi dă inima ghes să-i îndrăgesc astăzi pe Pitici, spuse Tirian. Totuşi, la rugămintea ta, Doamnă, sunt gata să fac orice.

Lucy o luă înainte, urmată de ceilalţi, iar în scurt timp îi zăriră cu toţii pe Pitici. Arătau tare straniu.

Nu se fâţâiau de colo-colo şi nici nu se amuzau (deşi funiile cu care fuseseră legaţi dispăruseră, parcă, de tot); nu stăteau lungiţi pe jos şi nici nu se odihneau. Şedeau înghesuiţi unul în altul, formând un mic cerc. N-au întors privirea şi nu i-au

remarcat pe oameni, până ce Lucy şi Tirian nu s-au apropiat suficient de mult, încât să-i poată atinge cu mâna. În acel moment, toţi Piticii şi-au înclinat capul pe umăr, ca şi cum ar fi vrut să audă mai bine şi să deducă, după zgomot, ce se întâmplă.

— Aveţi grijă pe unde mergeţi! strigă arţăgos unul dintre ei. Să nu călcaţi pe noi!

— Bine, bine, făcu Eustace, indignat. N-am chiorât, să ştii. Ne-au rămas ochii în orbite, fii pe pace.

— Păi, înseamnă că aveţi ochi ai naibii de buni, de puteţi vedea aici, înăuntru, spuse acelaşi Pitic, pe care îl chema Scormonică.

— Unde înăuntru? întrebă Edmund.

— Măi, cap sec, înăuntru, aici, bineînţeles, zise Scormonică. În chichineaţa asta de grajd împuţit şi întunecos!

— Ce-aţi orbit? făcu Tirian.

— Păi, dacă-i beznă, suntem ca şi orbi, zise Scormonică.

— Dar nu e beznă, Pitici nătăfleţi ce sunteţi, încercă să-i convingă Lucy. Nu vedeţi? Ridicaţi privirea! Uitaţi-vă în jur! Nu vedeţi cerul, pomii şi florile? Nu mă vedeţi pe nune?

— Cum dracu' să văd ceva care nu e? Şi cum să te văd pe tine sau tu să mă vezi pe mine, prin bezna asta neagră ca smoala?

— Dar eu te văd pe tine, spuse Lucy. Şi am să-ţi dovedesc. Ai o lulea în gură.

— Ha, i-auzi! Păi, dacă miroase a tutunaş, normal că fumez pipă, spuse Scormonică.

— Oh, amărâţii de voi! E groaznic, zise Lucy. Pe urmă, îi veni o idee. Se opri şi culese nişte albăstrele. Fii atent, Piticule! spuse ea. Poate că ai probleme cu ochii, dar sunt convinsă că mirosul ţi-a rămas; ei, cum miroase asta?

Aplecându-se, îi vâri lui Scormonică sub nasul urât şi borcănat buchetelul de flori proaspete. Numai că trebui să sară iute înapoi, ca să evite lovitura pumnişorului încrâncenat îndreptat spre faţa ei.

— Lasă-mă în pace cu prostiile astea! zbieră el. Nu ţi-e ruşine?! Ce ţi-a venit să-mi bagi sub nas paiele astea împuţite de pe duşumeaua grajdului? Mai m-ai şi înţepat cu un scaiete! N-am pomenit atâta obrăznicie, zău aşa. Dar cine naiba eşti, de fapt?

— Omule-de-pământ, spuse Tirian, ea e Regina Lucy, trimisă aici de Aslan, din străfundurile vremurilor de odinioară. Şi află că doar de dragul ei eu, Tirian, Regele vostru legitim, nu vă retez la toţi capul de pe umeri, trădători nemernici ce sunteţi!

— Ei bravo, asta chiar e culmea! exclamă Scormonică. Tot n-ai isprăvit cu prostiile astea? Leul tău minunat n-a venit să te ajute, aşa-i sau nu? Şi acum — chiar şi acum — după ce ai fost înfrânt şi azvârlit în gaura asta neagră, la fel ca noi toţi, tot nu ţi-au ieşit gărgăunii din cap. O iei de la capăt cu minciuna! Vrei să ne păcăleşti şi să ne faci să credem că nu suntem, de fapt, închişi aici, în beznă, fără nici o speranţă!

— Nu e nici o beznă, nătărăule, strigă Tirian. Ieşi afară şi convinge-te.

Şi, aplecându-se în faţă, îl prinse pe Scormonică de cingătoare şi de glugă, smulgându-l din cercul Piticilor. Însă în clipa în când Tirian îl puse jos, Scormonică o tuli înapoi la locul lui, între Pitici, frecându-şi nasul şi zbierând ca apucat:

— Au! Au! Aoleu! Ce ţi-a venit? De ce m-ai dat cu faţa de perete? Era să-mi rupi nasul.

— Oh, Doamne! exclama Lucy. Ce ne facem cu ei?

— Îi lăsăm în pace, spuse Eustace; însă, exact când rostea aceste cuvinte, pământul s-a cutremurat. Aerul dulceag s-a făcut brusc şi mai dulce. I-a învăluit o strălucire puternică. Toţi s-au întors. Tirian s-a întors ultimul, fiindcă îi era teamă. În faţa ochilor, i se ivise întruchipată aievea dorinţa inimii lui: Aslan însuşi, Leul auriu, imens şi magnific. Toţi ceilalţi îngenuncheaseră în cerc, între labele lui din faţă, îngropându-şi mâinile şi obrajii în coama lui, în timp ce el îi dezmierda cu limba. Pe urmă, Aslan şi-a pironit privirea asupra lui Tirian, iar acesta s-a apropiat tremurând şi s-a aruncat la picioarele Leului, care l-a sărutat şi i-a spus:

— Meriţi toate laudele, tu, ultim Rege al Narniei, care te-ai purtat cu dârzenie în ceasul cel mai negru!

— Aslan, zise Lucy, printre lacrimi, n-ai putea — n-ai vrea — să faci ceva pentru amărâţii ăştia de Pitici?

— Scumpa mea, spuse Aslan, am să vă arăt atât ceea ce pot face, cât şi ceea ce nu pot face.

S-a apropiat de Pitici mârâind răguşit, de tot văzduhul a vibrat în jur. Dar Piticii şi-au zis unul altuia: "Ai auzit? Asta-i

ceata din cealaltă parte a grajdului, încearcă să ne sperie. Au un fel de maşinărie. Nu-i băgaţi în seamă. Nu ne mai păcălesc ei pe noi!"

Aslan a ridicat capul, scuturându-şi coama. Instantaneu, pe genunchii Piticilor a apărut un ospăţ ca-n basme: plăcinte, porumbei fripţi, şarlote şi îngheţată. Fiecare Pitic avea în mâna dreaptă un pocal de vin. Dar tot degeaba. S-au apucat să mănânce şi să bea cu lăcomie, însă se vedea limpede că nu prea simţeau gustul bucatelor şi al vinului. Li se părea că mâncau şi beau doar ceea ce se găseşte îndeobşte într-un grajd. Unul zicea că încerca să mănânce fin, altul că găsise o bucată de nap putregăit, iar un al treilea se bucura că dăduse peste o frunză de varză. Şi ridicau la buze pocale aurii cu vin roşu, văitându-se: "Ptiu! Ce mizerie să bei apă împuţită din jgheabul de unde s-a adăpat un măgar! N-am crezut vreodată că o să ajungem în halul ăsta". În foarte scurt timp însă Piticii au început să se ia la harţă, socotind fiecare că vecinul a găsit ceva mai gustos de mâncare, aşa că toate bunătăţile au fost călcate în picioare, smulse de la unul la altul, zdrobite pe faţă sau întinse pe haine, într-o încăierare pe cinste. Când, însă, în cele din urmă, s-au aşezat jos să-şi oblojească nasurile sparte şi ochii învineţiţi, au spus cu toţii:

— Ei bine, măcar nu ne-a mai păcălit nimeni. Piticii sunt pentru Pitici.

— Vedeţi, zise Aslan, nu ne lasă să-i ajutăm. Au ales viclenia, în loc de credinţă. Temniţa este doar în mintea lor, totuşi se simt ca şi cum ar fi în acea temniţă; şi le e atât de teamă să nu fie păcăliţi, încât nu se lasă scoşi afară de-acolo. Dar haideţi, copii. Mai am şi alte treburi.

Se duse la uşă, urmat de toţi. Ridicând capul, trase un răget: "A venit timpul!", pe urmă mai tare "Timpul!"; iar apoi atât de tare, încât le zbârnâiră urechile: "TIMPUL".

Şi uşa se deschise.

14. SE LASĂ NOAPTEA PESTE NARNIA

Stăteau toţi în picioare, în dreapta lui Aslan, privind prin uşa deschisă. Focul se stinsese. Peste pământ se aşternuse întunericul; de fapt, nici nu ţi-ai fi dat seama că erai într-o

pădure, dacă n-ai fi văzut unde se termina, sus, silueta negricioasă a copacilor şi unde începeau stelele, însă când Aslan mai trase un răget, în stânga lor apăru o altă formă neagra. Adică, mai zăriră un petic de pământ unde nu era nici o stea. Iar peticul acela se ridică, mai sus, tot mai sus, până ce căpătă formă de om — un uriaş fără asemănare. Cu toţii cunoşteau Narnia destul de bine, aşa că ştiau perfect unde stătea, pesemne, colosul. Era probabil pe podişul înalt care se întinde hăt, departe spre nord, dincolo de râul Shribble. Şi atunci Jill şi Eustace îşi amintiră cum, cândva demult, în peşterile adânci de sub acel podiş, văzuseră un uriaş dormind şi li se spusese că era Moş Timpul, care avea să se trezească în ziua în care lumea urma să ia sfârşit.

— Da, spuse Aslan, deşi nimeni nu vorbise. Câtă vreme a dormit acolo şi a visat, numele lui a fost Timpul. Acum, când s-a deşteptat, îl va chema altfel.

Pe urmă, uriaşul duse o goarnă la gură. Îşi dădură seama de asta după felul cum silueta neagră, proiectată pe cerul înţesat de stele, îşi schimbă forma. După aceea, deşi ceva mai târziu, întrucât sunetul se propagă mai încet, auziră muzica goarnei: stridentă şi înfricoşătoare, totuşi de o frumuseţe stranie şi grandioasă.

Imediat, cerul se umplu de stele căzătoare. E frumos şi când ţi-e dat să vezi măcar una, darămite să ai parte să contempli zeci, apoi sute de stele, până ce totul pare o ploaie argintie, ce durează la nesfârşit. După o vreme, câtorva dintre ei începu să li se pară că, proiectată pe cer, mai apăruse o siluetă, în afară de cea a uriaşului. Aceasta era în altă parte, exact deasupra, cum s-ar spune chiar pe acoperişul cerului. "O fi vreun nor", se gândi Edmund. Oricum, acolo nu era nici o stea; doar întunericul, însă, de jur-împrejur, continua să plouă cu stele. Şi pe urmă peticul fără de stele începu să crească, lăţindu-se tot mai mult, pornind din centrul cerului. În scurt timp, un sfert din tot cerul deveni negru, apoi o jumătate, iar în cele din urmă ploaia de stele, acum răzleţe, se mai vedea doar undeva la capătul orizontului.

Înfioraţi de acel miracol (care, desigur, îi cam speria), înţeleseră cu toţii ce se întâmpla. Întunericul care se tot întindea nu era nicidecum un nor; era pur şi simplu neantul. Partea

neagră a cerului era partea unde nu mai rămăseseră deja stelele. Toate stelele cădeau; Aslan le chemase acasă.

Ultimele câteva secunde, înainte ca ploaia de stele să înceteze cu totul, au fost foarte palpitante. Stelele începură să cadă de jur-împrejurul lor. Numai că stelele, în lumea aceea, nu sunt nişte globuri mari şi foarte luminoase, ca la noi. Sunt oameni (Edmund şi Lucy întâlniseră, cândva, un asemenea om-stea). Aşa că acum vedeau o ploaie torenţială de oameni strălucitori, toţi cu plete lungi argintii şi suliţe ca metalul incandescent, năpustindu-se în jos spre ei din văzduhul negru, mai iute decât nişte pietre în cădere. Aterizând, pârjoleau iarba cu un fel de fâsâit prelung.

Şi toate aceste stele rămâneau să sclipească undeva în spate, ceva mai la dreapta.

Mare noroc, căci altminteri, acum când nu mai erau stele pe cer, totul ar fi fost cufundat în beznă şi n-ai mai fi văzut nimic. Aşa, însă, mulţimea de stele din spate arunca o lumină albă şi curată peste umerii lor. Vedeau mile întregi de păduri narniene, luminate parcă de reflectoare. Nu era tufiş şi nici măcar fir de iarbă care să nu-şi aibă propria umbră. Marginile frunzelor păreau atât de ascuţite, încât aveai impresia că puteai să te tai la deget, dacă te atingeai cumva de ele.

Pe iarbă, în faţă, se aşterneau umbrele lor. Măreaţă era însă umbra lui Aslan. Se prelingea parcă spre stânga, enormă şi foarte înfricoşătoare. Şi toate astea sub un cer care avea să rămână veşnic fără stele.

Lumina din spatele lor (undeva oarecum în dreapta) era atât de puternică, încât aprindea parcă văile din jurul podişului nordic. Acolo, se mişca ceva. Nişte animale enorme se târau, alunecând în jos spre Narnia: balauri uriaşi, şopârle gigantice, păsări fără pene cu aripi ca de lilieci. Se făcură nevăzute în pădure, câteva minute domnind liniştea. Pe urmă se auziră — la început foarte departe) — scâncete, iar apoi, din toate direcţiile, foşnete, tropăieli, fâlfâit de aripi.

Mai aproape. Din ce în ce mai aproape. Nu după mult timp, puteai deja deosebi paşii mărunţi ai animalelor mici, de umbletul apăsat al celor cu labe mari; clip-clop-ul copitelor mărunte, de bubuitul copitelor mari. Iar apoi, apărură sclipitori mii de ochi şi ochişori. Şi, în cele din urmă, ieşind de sub umbra copacilor, urcând dealul în goana mare, de parcă ar fi vrut să

scape cu viaţă, apărură mii şi milioane de făpturi de tot felul — Animale Vorbitoare, Pitici, Satiri, Fauni, Uriaşi, Calormeni, oameni din Archenland, monopozi şi creaturi stranii şi ireale din îndepărtatele insule ale tărâmurilor din vestul necunoscut. Şi toţi alergau spre uşa unde se afla Aslan.

Această parte a aventurii a fost singura care, la vremea respectivă, li s-a părut mai degrabă un vis, fiindu-le şi destul de greu după aceea să-şi amintească exact ce se întâmplase atunci. Mai cu seamă, era dificil de spus cât durase. Uneori, li se părea ca doar câteva minute, alteori aveau senzaţia că ani şi ani de zile. Oricum, un lucru era cert: o asemenea mulţime de animale n-ar fi putut niciodată trece pragul unei uşi atât de mici, decât poate doar să se fi preschimbat toate în ţânţari. Numai că nimeni nu s-a gândit atunci la aşa ceva.

Vietăţile veneau năpustindu-se înainte, iar ochii le străluceau tot mai puternic, pe măsură ce se apropiau de stelele de pe pământ. Însă, când ajungeau în dreptul lui Aslan, păţeau, după caz, ceva. Se uitau toate drept la el; de altfel, nici nu cred că ar fi avut de ales. Iar în acea clipă, expresia de pe chipul lor se schimba teribil — frică şi ură; doar că în cazul Animalelor Vorbitoare, frica şi ura durau doar o fracţiune de secundă. Vedeai că, brusc, nu mai erau Animale Vorbitoare. Deveniseră nişte animale obişnuite. Şi toate făpturile care se uitau aşa la Aslan virau spre dreapta, adică spre stânga lui, dispărând în uriaşa lui umbră neagră, care (aşa cum v-am mai spus) se întindea departe spre stânga uşii. Copiii nu le-au mai văzut niciodată. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu aceste creaturi. Alţii însă, priveau chipul lui Aslan şi îl adorau, deşi unii păreau destul de înspăimântaţi. Şi toate aceste făpturi ajungeau la Uşă, în dreapta lui Aslan. Existau unele specimene ciudate printre ele. Eustace a recunoscut chiar pe câţiva dintre Piticii care trăseseră în Cai. N-avea, însă, vreme să se frământe cu aşa ceva (nefiind, de altminteri, nici treaba lui), căci o mare bucurie, copleşindu-l, îi alungă orice altceva din minte. Printre făpturile fericite care se îngrămădeau acum în jurul lui Tirian şi al prietenilor lui, se aflau toate creaturile pe care le crezuseră moarte. Roonwit Centaurul, Giuvaier Inorogul, bunul Mistreţ, bunul Urs, Vulturul Ochi Ager, Câinii îndrăgiţi, Caii şi Gogoneaţă Piticul.

— Tot mai departe, înainte! strigă Roonwit, tropăind la galop, spre vest.

Şi, cu toate că n-au înţeles sensul acestor cuvinte, felul cum fuseseră rostite i-a făcut să palpite de emoţie. Mistreţul grohăi vesel spre ei. Ursul tocmai se pregătea să declare că el nu pricepe nimic, când a zărit pomii fructiferi din spatele lor. Şi-a pornit, lipa-lipa, tipa-tipa, cât putea el de repede, într-acolo, găsind, negreşit, ceva ce era pe înţelesul lui. Câinii, însă, au rămas, dând din coadă fericiţi. A rămas şi Gogoneaţă, care a dat mâna cu toată lumea, zâmbind cumsecade, cu gura până la urechi. Iar Giuvaier şi-a rezemat capul alb ca zăpada pe umărul Regelui şi Regele i-a vorbit în şoaptă la ureche. După care, toată lumea şi-a îndreptat din nou atenţia spre ceea ce se întâmpla la Uşă.

Balaurii şi Şopârlele Uriaşe puseseră acum stăpânire pe Narnia. Se foiau de colo-colo, smulgând copacii din rădăcini şi ronţăindu-i ca pe nişte crochete. Cu fiecare minut ce trecea, pădurile dispăreau, întregul ţinut se pustia şi rămânea golaş, încât puteai vedea acum tot felul de lucruri în legătură cu forma terenului — movile şi vâlcele, pe care înainte nu le remarcai. Iarba pălea. Tirian constată curând că lumea ce i se aşternea acum în faţa ochilor era făcută din stâncă goală şi pământ sterp. Greu de închipuit că în acele locuri fusese cândva viaţă. Monştrii înşişi îmbătrâneau, se prăbuşeau la pământ şi mureau. Li se zbârcea carnea pe oase, până ce din ei nu mai rămâneau decât nişte schelete uriaşe, împrăştiate ici şi colo pe stâncile neînsufleţite, de parcă ar fi murit cu mii de ani în urmă. Multă vreme, totul a rămas neclintit.

În cele din urmă, din capătul de răsărit al lumii a început să vină spre ei ceva alb — o fâşie lungă, lină şi albă, ce strălucea la lumina stelelor aflate în picioare. Un zgomot a împânzit văzduhul, rupând tăcerea: întâi un murmur, apoi un huruit, după aceea un vuiet. Acum, se vedea ce venea spre ei şi cât de repede. Era un perete de apă înspumat. Creştea marea. În lumea aceea fără de copaci, se vedea totul perfect. Vedeai cum toate râurile se lăţeau, cum lacurile se măreau, ajungând să se contopească unele cu altele; văile se preschimbau în iazuri, colinele deveneau insule, care apoi se făceau nevăzute. Iar podişurile înalte din stânga lor şi munţii semeţi din dreapta se fărâmiţară, prăvălindu-se vuind în apa din ce în ce mai învolburată şi mai tumultuoasă; necuprinsul apelor se revărsa tălăzuindu-se până la pragul Uşii (fără însă să treacă dincolo de

el), stropindu-l cu spumă pe Aslan pe labele din faţa. Totul, acum, devenise o nemărginire de ape, din locul unde se aflau ei până departe în zare, unde oceanul nesfârşit se contopea cu cerul.

Şi, acolo, în depărtări, se ivi o lumină. De-a lungul orizontului, o auroră funestă îşi răspândea licărirea mohorâtă, care creştea şi se lăţea, devenind tot mai strălucitoare, până ca, în final, lumina stelelor din spatele lor aproape păli în comparaţie cu revărsatul zorilor. În cele din urmă, răsări soarele. În acel moment, Lordul Digory şi Lady Polly se uitară unul la celălalt, dând din cap; în altă lume, cândva, mai văzuseră un soare muribund, aşa că înţeleseseră numaidecât că şi acest soare trăgea să moară. Era de trei ori — de douăzeci de ori — mai mare decât ar fi trebuit şi de un roşu-închis. Când razele lui căzură asupra uriaşului-Timp, şi acesta se făcu roşu; oglindindu-se în necuprinsul apelor, soarele stins însângera nemărginitul ocean.

Pe urmă a răsărit şi Luna, într-o poziţie nepotrivită, foarte aproape de soare şi tot teribil de roşie. Văzând-o, soarele începu să azvârle spre ea flăcări imense, ca nişte mustăţi sau şerpi de foc purpuriu. Parcă ar fi fost o caracatiţă, ce încerca să prindă Luna în tentacule. Ceea ce, poate, a şi reuşit. Căci, oricum, Luna a început să alunece spre soare, întâi domol, apoi din ce în ce mai repede, până ce flăcările lui lungi au ajuns să o îmbrăţişeze, cei doi aştri contopindu-se într-o imensă minge ca un cărbune aprins; în ocean, cădeau bucăţi mari de foc, făcând ca din apă să se ridice nori de abur gros.

Şi atunci Aslan zise:

— Acum, adu sfârşitul.

Uriaşul azvârli goarna în mare. Pe urmă, întinse braţul — negru ca smoala şi lung de mii de mile — peste cer, până ce atinse Soarele cu mâna. Prinse Soarele şi îl strânse în palma, ca pe o portocală. Şi, brusc, se făcu beznă.

Toată lumea, în afară de Aslan, se trase îndărăt din aerul rece ca gheaţa care sufla prin Uşa deschisă. Cadrul de lemn se umpluse de ţurţuri.

— Peter, Mare Rege al Narniei, zise Aslan. Închide Uşa.

Dârdâind de frig, Peter se aplecă în hăul întunecos şi trase Uşa spre el. Gheaţa frecată pe gheaţă scrâşni sinistru. Pe urmă, cu gesturi cam stângace (căci, chiar şi în aceste momente

mâinile îi amorţiseră şi i se învineţiseră) scoase o cheie de aur şi încuie Uşa.

Multe lucruri stranii văzuseră prin Uşa aceea. Dar şi mai straniu li se păru acum, când constatară că în jurul lor era lumină şi cald, cer albastru deasupra, flori pe pajişti verzi şi sclipiri de râs în ochii lui Aslan.

Măreţul Leu se răsuci rapid, ghemuindu-se şi mai jos şi, biciuindu-se cu coada, ţâşni din loc ca o săgeată aurie.

— Haideţi şi voi! Tot mai departe, înainte! le strigă el, peste umăr.

Dar cine putea ţine pasul cu el? Au pornit la pas, spre vest, în urma lui.

— Aşadar, spuse Peter, se lasă noaptea peste Narnia. Ce-i cu tine, Lucy?! Doar nu plângi? Aslan e în faţă şi suntem toţi împreună aici, aşa că de ce eşti necăjită?

— Lasă-mă, Peter, zise Lucy. Sunt sigură că Aslan m-ar înţelege. Ce e rău dacă plâng după Narnia? Gândeşte-te la tot ce a murit şi a îngheţat în spatele Uşii, acolo.

— Aşa e, interveni şi Jill. Am sperat tot timpul că va dura la nesfârşit. Ştim că lumea noastră trebuie să se sfârşească până la urmă. Dar nu mă gândeam că la fel se va întâmpla şi cu Narnia.

— Am văzut începuturile Narniei, zise Lordul Digory. Nu credeam că am să apuc să văd şi sfârşitul acestei lumi.

— Domnilor, zise Tirian. Plânsul doamnelor e întemeiat. Iată, şi eu plâng. Am văzut-o pe mama murind. Ce altă lume, în afară de Narnia, mi-a fost dat mie să cunosc? Nu virtute se cheamă să nu jeleşti, ci o mare lipsă de respect.

Se îndepărtară de Uşă şi de Piticii care continuau să şadă îngrămădiţi în grajdul lor imaginar. Mergând aşa, începură să discute despre războaiele de odinioară şi pacea ce le urma, despre Regii de altădată şi gloriile ce luminează istoria Narniei.

Câinii erau în continuare cu ei. Se mai băgau când şi când în conversaţie, dar nu prea mult, preferând să alerge ba în faţă, ba în spate, cu botul prin iarbă, amuşinând cu nesaţ, până ce începeau să strănute. Brusc, simţiră un miros, care le provocă o mare agitaţie. Se apucară să se contrazică: "Da, e... Ba nu, nu e... Exact asta am spus şi eu... Oricine îşi dă seama ce e, după miros... Ia mută-ţi nasul ăla mare de-acolo să mai miroasă şi altul".

— Ce e, fraţilor? întrebă Peter.

— Un Calormen, Sire, spuseră câţiva Câini, numaidecât.

— Păi, duceţi-ne spre el, atunci, zise Peter. E binevenit, fie că ne întâmpină cu pace ori război.

Câinii o zbughiră în faţă şi se întoarseră după câteva clipe, gonind cu disperare, într-o hărmălaie de lătrături ce voiau să spună că era vorba într-adevăr de un Calormen. (Câinii Vorbitori, aidoma câinilor obişnuiţi, se poartă de parcă ceea ce fac ei în acel moment e de o importanţă nemărginită.)

Urmându-i pe Câini, găsiră în cele din urmă un tânăr Calormen care şedea sub un castan, lângă un fir de apă limpede. Era Emeth. Acesta se ridică numaidecât, făcând o plecăciune solemnă.

— Domnule, îi spuse el lui Peter, nu ştiu dacă mi-eşti prieten sau duşman, dar oricare ţi-ar fi atitudinea sunt onorat să te cunosc. Zicea cândva poetul că nu e dar mai de preţ în viaţă decât un prieten nobil şi un duşman de rang!

— Domnule, răspunse Peter, nu văd de ce între tine şi noi ar trebui să existe război.

— Haide, mai bine povesteşte-ne cine eşti şi ce ai păţit, îl îndemnă Jill.

— Dacă ne punem la poveşti, lătrară Câinii, hai să bem ceva şi să stăm jos. Noi suntem frânţi de oboseală.

— Păi, cred şi eu, dacă v-aţi zbuciumat atâta tot drumul, remarcă Eustace.

Aşadar, oamenii se aşezară pe iarbă. Câinii sorbiră zgomotos din pârâu, după care se instalară pe jos, proptiţi pe labele din faţă, gâfâind cu limba scoasă şi cu capul înclinat lateral, să audă mai bine povestea. Giuvaier însă rămase în picioare, lustruindu-şi cornul de pântece.

15. TOT MAI DEPARTE, ÎNAINTE!

Aflaţi, o! Măreţilor Regi, începu Emeth, şi voi, o! preafrumoase doamne ce cu splendoarea voastră tot universul îl străluminaţi, că eu sunt Emeth al VII-lea, fiul lui Harpha Tarkaan din cetatea Tehishbaan, situată la vest, dincolo de deşert. Am venit nu demult în Narnia, cu alţi douăzeci şi nouă, sub comanda lui Rishda Tarkaan. Ei bine, când am aflat

dintru început că pornim să cucerim Narnia, m-am bucurat; căci auzisem multe despre ţara voastră şi ardeam de nerăbdare să vă întâlnesc în luptă. Dar când am auzit că trebuia să mergem deghizaţi în negustori (ceea ce e o ruşine pentru un războinic, fiu tarkaan) şi să uzăm de minciună şi înşelătorie, mi-a pierit toată bucuria. Dar cel mai rău m-am necăjit când am văzut că trebuia să slugărim o Maimuţă, care avea obrăznicia să mintă zicând că Tash şi Aslan sunt una şi aceeaşi persoană. Căci, de când eram mic, mi-am dorit să-l slujesc pe Tash, să aflu mai multe despre el, să-i văd chipul. Pe Aslan îl uram, însă, fie şi numai auzindu-i numele.

Aşa cum aţi văzut şi voi, seară de seară eram convocaţi laolaltă lângă şopronul cu acoperiş de paie; se aprindea focul, iar Maimuţoiul scotea din şandrama o chestie pe patru picioare, din care nu desluşeai mare lucru. Lumea de-acolo şi Animalele se ploconeau adânc, venerând arătarea. În gândul meu, mi-am zis însă că Tarkaan se lasă păcălit de Maimuţoi, întrucât chestia aia care ieşea din grajd nu e Tash, şi nici alt zeu. Văzând însă chipul lui Tarkaan şi luând seama la tot ce-i spunea Maimuţoiul, mi-am schimbat părerea, ajungând la concluzia că nici Tarkaan nu credea în arătarea aia. Ba mai mult: am înţeles că, de fapt, nu credea nici în Tash; căci, dacă ar fi crezut, nu s-ar fi încumetat să-şi bată joc de el.

Când am priceput toate astea, m-a cuprins o furie turbată şi m-am întrebat cum de adevăratul Tash nu-i trăsneşte cu foc din cer pe Maimuţoi şi pe Tarkaan.

Totuşi, mi-am ascuns mânia şi mi-am ţinut limba, aşteptând să văd cum avea să se sfârşească toată tărăşenia. Noaptea trecută însă, cum bine ştiţi unii dintre voi, Maimuţa n-a mai scos afară arătarea galbenă, zicând în schimb că aceia care doreau să-l vadă pe Tashlan — născociseră acest nume combinat, pentru a sugera că era vorba de una şi aceeaşi persoană — trebuiau să intre, unul câte unul, în grajd. Mi-am zis atunci în sinea mea: "Asta-i precis altă înşelătorie". Dar după ce Motanul a intrat în şandramaua aceea, ieşind apoi afară turbat de groază, mi-am zis iarăşi: "Precis că adevăratul Tash, pe care l-au invocat şi l-au chemat fără să creadă în el, se află acum printre noi şi se va răzbuna". Şi, deşi în piept inima mi se făcuse cât un purice, gândindu-mă la măreţia şi grozăvia lui Tash, dorinţa a învins până la urmă frica; mi-am întărit genunchii să nu-mi mai

tremure, mi-am încleştat dinţii să nu-mi mai clănţăne şi, făcându-mi curaj, m-am hotărât să dau ochii cu Tash, chiar dacă avea să mă ucidă. Aşa că m-am oferit să intru în grajd; iar Tarkaan, neavând încotro şi fără nici un fel de tragere de inimă, m-a lăsat să mă duc.

De cum am trecut pragul uşii, am avut parte de prima minune: eram în plin soare (cum suntem şi acum), deşi de afară părea că în grajd e beznă adâncă.

N-am avut însă vreme să mă mir mult, fiindcă a trebuit să dau piept cu unul dintre soldaţii noştri. De cum l-am văzut, am priceput că Maimuţa şi Tarkaan îl postaseră acolo pentru a omorî pe oricine intra în grajd şi nu era de partea lor; ceea ce însemna că, acceptând să facă aşa ceva, omul acela era tot un mincinos şi un păcătos, şi nicidecum un slujitor leal de-al lui Tash. Voiam din tot sufletul să mă lupt cu el; după ce l-am ucis pe nemernicul acela, l-am azvârlit prin uşă, afară.

Pe urmă, am privit în jur. Am văzut atunci cerul albastru şi pajiştile nesfârşite; am mirosit mireasma din aer. Şi mi-am zis: "Oh, zeilor, ce loc plăcut; pesemne că am ajuns în ţara lui Tash". Şi aşa am pornit prin acest ţinut straniu în căutarea lui Tash.

Am străbătut pajişti cu iarbă verde şi multe floricele, am trecut prin codri cu copaci falnici şi frumoşi, până când, ce să vezi? Într-un loc îngust, între două stânci, mi-a ieşit în cale un Leu măreţ. Iute de picior ca struţul şi mare ca un elefant, avea blana ca aurul pur, iar în ochi o strălucire aidoma lingourilor de aur topite în cuptor. Era mai groaznic decât Muntele cu Flăcări din Lagour, iar ca frumuseţe întrecea tot ce se află pe lume, aşa cum e trandafirul înflorit pe lângă colbul deşertului. Atunci, i-am căzut la picioare, gândindu-mă:"A venit ceasul morţii, căci Leul (demn de toată veneraţia) ştia, desigur, că i-am slujit toată viaţa lui Tash şi nu lui". Totuşi, mai bine să-l vezi pe Leu şi să mori, decât să fii Tisroc pe lumea asta, fără să ai parte să-l vezi vreodată. Dar Preamăritul şi-a plecat capul auriu şi m-a atins pe frunte cu limba, zicând: "Fiule, fii binevenit". Iar eu am spus: "Vai mie, Stăpâne, nu-ţi sunt ţie fiu, ci slujitor al lui Tash". Şi el mi-a răspuns: "Copile, în tot ce i-ai slujit lui Tash socot că mi-ai slujit mie". Şi atunci, folosindu-mi marea dorinţă de a ajunge la înţelepciune şi la înţelegerea lucrurilor, mi-am înfrânt teama şi l-am întrebat pe Preamăritul: "Stăpâne, e-adevărat atunci, cum zicea Maimuţoiul, că tu şi Tash sunteţi una şi aceeaşi persoană?"

Mârâind de s-a cutremurat pământul (dar nu de furie împotriva mea), Leul a zis: "Nu-i adevărat. Nu fiindcă el şi cu mine am fi una şi aceeaşi persoană, ci tocmai fiindcă suntem două contrarii preiau pentru mine tot ce i-ai slujit lui. Căci eu şi el ne deosebim atât de mult, încât mie nu mi se poate face nici un serviciu mârşav, iar lui nici un serviciu care să nu fie mârşav. Prin urmare, dacă un om crede în Tash şi îşi respectă jurământul de dragul jurământului, înseamnă că de fapt în mine crede, deşi el n-o ştie, iar eu sunt cel care îl răsplătesc. Şi dacă cineva săvârşeşte o cruzime în numele meu, atunci, deşi el rosteşte numele lui Aslan, Tash e cel pe care îl slujeşte şi tot Tash e cel care îi acceptă fapta. Acum ai priceput, Copile?" Şi eu i-am răspuns: "Stăpâne, ştii prea bine cât pot înţelege". Dar, cum adevărul mă obliga, am mai adăugat: Totuşi, toată viaţa mea am năzuit la Tash.

— Dragul meu, a rostit Preamăritul, faptul că năzuinţa şi căutarea ta au durat atât de mult şi au fost făcute din inimă dovedeşte că pe mine doreai să mă găseşti. Căci fiecare găseşte doar ceea ce caută cu adevărat.

Pe urmă, suflând peste mine, mi-a luat tremuratul din mădulare şi m-a făcut să mă ridic în picioare. Şi după aceea, n-a mai spus decât că va trebui să ne mai întâlnim, datoria mea fiind să merg tot mai departe, înainte. Apoi, rotindu-se într-un vârtej de aur învolburat, s-a făcut brusc nevăzut.

Şi de atunci, o, Regi şi Domniţe, am tot hoinărit căutându-l, iar fericirea ce-o simt e-atât de mare, încât mă sleieşte de puteri ca o rană. Iar minunea minunilor e că mi-a spus: "dragul meu", mie care nu sunt decât un biet câine...

— Hei! Ce-i chestia asta? zise unul dintre Câini.

— Domnule, îi răspunse Emeth, aşa se spune pe la noi, în Calormen.

— Mda, n-aş zice că sunt prea încântat, comentă Câinele.

— Dar n-a vrut să fie o jignire, îl potoli un Câine mai bătrân. Ce, parcă noi nu le zicem căţeluşilor noştri "băieţi", când sunt neascultători?!

— Ba da, spuse primul Câine. Sau "Fetiţe".

— Ssst! exclamă Câinele cel bătrân. Nu-i frumos să foloseşti cuvântul ăsta. Adu-ţi aminte unde suntem.

— Ia uitaţi-vă! striga Jill, dintr-o dată.

Cineva venea în întâmpinarea lor, cu paşi sfioşi: o făptură graţioasă, pe patru picioare, de culoare gri-argintie. Se holbară cu toţii la fiinţa aceea vreo zece secunde, după care cinci-şase voci exclamară numaidecât:

— Ei drăcie, dar ăsta e Nedumirici!

Nu-l văzuseră niciodată la lumina zilei, fără pielea de leu: or, diferenţa era extraordinară. Acum era el, cel dintotdeauna: un măgăruş frumos cu blăniţă moale şi cenuşie şi cu un cap atât de blajin şi de cumsecade, încât dacă l-aţi fi văzut aţi fi făcut şi voi ca Jill şi Lucy, care s-au repezit să-l ia de gât şi să-l sărute pe nas, mângâindu-l pe urechi.

Când l-au întrebat unde fusese, le-a zis că venise şi el la Uşă împreună cu celelalte creaturi, însă — în fine, ca să fim sinceri, nu voise să le stea în picioare şi nici să dea nas în nas cu Aslan. Căci văzându-l pe adevăratul Aslan, îl cuprinsese o asemenea ruşine pentru tâmpenia care o făcuse, lăsându-se adică împopoţonat cu pielea aceea de leu, încât nu mai îndrăznea să se uite în ochii nimănui. Dar, după ce a văzut că toţi prietenii lui se duceau spre vest, a înfulecat o gură de iarbă ("în viaţa mea n-am păscut o iarbă mai bună", zicea Nedumirici), şi-a luat inima în dinţi şi a pornit după ei.

— Nu ştiu însă ce-am să mă fac, dacă mă voi întâlni vreodată cu adevăratul Aslan, adăugă el.

— Ai să constaţi că totul e bine, zise Regina Lucy.

Pe urmă, porniră cu toţii împreună, mereu spre vest, căci aceasta părea direcţia la care Aslan se referise când strigase "Tot mai departe, înainte!" Multe alte făpturi şi vietăţi se deplasau agale în aceeaşi direcţie, dar cum pajiştea era largă, nu se făcea înghesuială.

Părea încă devreme, iar răcoarea dimineţii zăbovea în aer. Se tot opreau privind în jur şi privind în urmă, pe de o parte fiindcă era atât de frumos, iar pe de altă parte fiindcă nu izbuteau să priceapă ceva din tot ce vedeau.

— Peter, spuse Lucy, tu unde crezi că suntem aici?

— Nu prea ştiu, răspunse Marele Rege. Îmi aminteşte de un loc, dar n-aş putea spune cum se numeşte. N-o fi ţinutul unde am fost odată în vacanţă, când eram foarte mici?

— Ce vacanţă nemaipomenită trebuie să fi fost, zise Eustace. Nu cred să existe o regiune ca asta în lumea noastră.

Uitaţi-vă la culori! Unde ai mai pomenit un cer atât de albastru la munte, în lumea noastră?

— Dar nu e ţara lui Aslan? întrebă Tirian.

— Nu e ca ţara lui Aslan din vârful muntelui aflat dincolo de capătul de răsărit al lumii, spuse Jill. Eu am fost acolo şi ştiu.

— Dacă vreţi să ştiţi părerea mea, interveni şi Edmund, seamănă cu un loc din lumea narniană. Uitaţi-vă la munţii din faţă — şi la uriaşii munţi de gheaţă de dincolo de ei. Nu vi se pare ca seamănă cu munţii ăia pe care îi tot vedeam în Narnia, acolo lângă Cascadă, spre vest?

— Ba da, seamănă, spuse Peter. Doar ca ăştia sunt mai mari.

— Nu mi se pare ca ăştia seamănă cu ceva din Narnia, zise Lucy. Dar uitaţi-vă acolo.

Şi arată spre sud, în stânga lor, toată lumea oprindu-se şi întorcându-se să privească.

— Dealurile acelea, spuse Lucy, cele împădurite şi cele albastre din spate — nu seamănă leit cu graniţa sudică a Narniei?

— Dacă seamănă?! exclamă Edmund după câteva clipe de tăcere. Păi, sunt identice, efectiv. Priviţi! Muntele Pire cu fruntea bifurcată; trecătoarea spre Archenland, totul e la fel.

— Şi, totuşi, nu, spuse Lucy. Nu sunt la fel, diferă. Au un colorit mai bogat şi par mult mai departe decât ştiam eu; şi mai... mai... oh, nu ştiu...

— Mai adevărate, spuse Lordul Digory, încetişor.

Brusc, Vulturul Ochi Ager îşi întinse aripile, se înălţă în văzduh vreo zece metri, dădu roată în jurul lor şi pe urmă ateriză pe pământ.

— Regi şi Regine, strigă el. Am fost orbi cu toţii. Abia acum începem să vedem unde ne aflăm. De sus, de-acolo, am văzut totul — Ettinsmuir, Beaversdam, Marele Râu şi Cair Paravel, strălucind în continuare la malul Mării de Răsărit. Narnia n-a pierit. Aici e Narnia.

— Dar cum e posibil? se miră Peter. Aslan ne-a spus nouă, celor mai vârstnici, că n-avem voie să ne mai întoarcem niciodată în Narnia!

— Da, zise Eustace. Am văzut cum a fost totul nimicit şi cum soarele s-a stins.

— Şi totul e complet schimbat! spuse Lucy.

— Vulturul are dreptate, interveni Lordul Digory. Uite ce e, Peter. Când Aslan a spus că nu mai aveţi voie să vă întoarceţi niciodată în Narnia, s-a referit la Narnia la care vă gândeaţi voi. Dar aceea nu era adevărata Narnia. Avea un început şi un sfârşit. Era doar o umbră sau o copie a Narniei adevărate, care a existat întotdeauna aici şi va exista veşnic; la fel cum şi lumea noastră, Anglia şi toate celelalte, e doar o umbră sau o copie a ceva din lumea adevărată a lui Aslan. Nu trebuie să plângi pentru Narnia, Lucy. Tot ce conta în vechea Narnie, toate făpturile dragi, au fost absorbite în adevărata Narnie, prin Uşă. Desigur că acum e altfel; aşa cum un lucru real e altfel decât o umbră, iar trezia diferă de vis. Glasul lui răscolea ca o trompetă sufletul tuturor, rostind toate aceste cuvinte; dar când mai adăugă în şoaptă "Totul e în Platon, totul e în Platon; Doamne, iartă-mă, ce-i învaţă pe copiii ăştia la şcoală!", cei mai mari pufniră în râs. Tot la fel le vorbea şi în cealaltă lume, unde barba lui era căruntă, şi nu aurie. Ştia şi el de ce râdeau şi se puse şi el pe râs. Foarte repede redeveniră însă serioşi; căci, cum bine ştiţi, în faţa unei anumite fericiri şi încântări devii grav. E prea frumos ca să te mai ţii de glume.

A explica prin ce se deosebea acest tărâm însorit de veche Narnie ar fi o încercare la fel de dificilă ca aceea de a încerca să povesteşti ce gust au fructele din acea ţară. Străduindu-vă să vă imaginaţi ce spun eu, veţi reuşi cumva să vă faceţi o idee. Vi s-a întâmplat, poate, să vă aflaţi într-o odaie care avea o fereastră, ce dădea spre un golfuleţ maritim sau spre o vale înverzită ce se pierdea, şerpuind, printre munţi. Iar pe perete, în acea odaie, vizavi de fereastră, atârna o oglindă. Şi, când v-aţi întors cu spatele la fereastră, aţi zărit brusc imaginea mării sau a văii, din nou, în oglindă. Iar marea din oglindă sau valea din oglindă erau într-un fel aidoma celor reale; şi totuşi, în acelaşi timp se deosebeau de acestea — fiind mai profunde, mai minunate, mai asemănătoare cu locurile dintr-un basm; un basm pe care nu l-ai auzit niciodată, dar pe care ţi-ar plăcea mult să-l cunoşti. Deosebirea dintre vechea Narnie şi noua Narnie era la fel. Cea nouă era o ţară mai profundă; stâncile, florile, iarba dădeau de înţeles, prin înfăţişarea lor, că înseamnă mult mai mult decât par. Nu ştiu cum să descriu mai bine de-aşa; dacă ajungeţi vreodată acolo, veţi pricepe ce am vrut eu să spun.

Inorogul a fost cel care a rezumat ce simţea toată lumea.

Izbind în pământ cu piciorul drept din faţă, necheză prelung şi strigă:

— Am ajuns, în sfârşit, acasă! Aceasta este adevărata mea ţară! Locul meu e aici. Acesta e pământul pe care îl caut de-o viaţă şi pe care l-am găsit abia acum. Am iubit cu toţii vechea Narnie, pentru că uneori semăna un pic cu aceasta. Brii-hii-hii! Tot mai departe, înainte!

Scuturându-şi coama, ţâşni înainte la galop — aşa cum fac Inorogii, un galop care, în lumea noastră, ar fi făcut ca în câteva clipe să nu i se mai vadă nici urma. Acum, însă, se întâmplă ceva nespus de ciudat. Toată lumea începu să alerge, constatând fiecare, spre marea lui uimire, că putea ţine pasul cu Inorogul; nu numai Câinii şi oamenii, dar până şi durduliul Nedumirici, şi Gogoneaţă Piticul, care avea picioare scurte. Vântul le biciuia obrajii, ca şi cum ar fi condus cu viteză o maşină fără parbriz. Ţinutul li se perindă sub ochi, de parcă l-ar fi văzut de la geamul unui vagon de tren. Goneau din ce în ce mai repede, însă nici unul nu s-a încins, n-a obosit şi n-a început să gâfâie.

16. RĂMAS-BUN, TĂRÂM AL UMBRELOR!

Dacă am putea alerga fără să obosim, nu cred că ne-am dori prea des să facem altceva. Apar, însă, motive speciale de a te opri, exact ceea ce s-a întâmplat şi în cazul lui Eustace, care s-a trezit strigând:

— Hei! Pe loc! Ia uitaţi-vă unde am ajuns!

Şi bine a făcut. Căci acum vedeau în faţa lor Lacul Învolburat, iar dincolo de Lac, stâncile înalte, pe care era imposibil să te caţări, şi rostogolindu-se de pe stânci mii de tone de apă, în fiecare secundă, sclipind ca diamantele în unele porţiuni, şi cu nuanţe verzi, profunde, în altele — Marea Cascadă: şi deja vuietul tunător îţi răsuna în urechi.

— Nu vă opriţi! Tot mai departe, înainte, le strigă Ochi Ager, schimbându-şi zborul un pic în sus.

— Treaba lui, lăsaţi-l în pace, spuse Eustace, însă Giuvaier zbieră şi el:

— Nu vă opriţi! Tot mai departe, înainte! Măriţi pasul.

Din cauza vuietului cascadei, glasul lui abia se auzea, însă în clipa următoare îl văzură cu toţii aruncându-se în Lac. Şi, talmeş-balmeş, în urma lui, stropind şi împroşcând cu apă, toţi ceilalţi făcură la fel. Apa nu era rece ca gheaţa, cum se aşteptaseră toţi (dar, mai ales, Nedumirici), ci răcoroasă şi înspumată. Constatară că înotau cu toţii drept spre Cascadă.

— Asta-i nebunie curată, îi spuse Eustace lui Edmund.

— Ştiu. Totuşi..., începu Edmund.

— Nu-i aşa că e minunat? făcu Lucy. Aţi remarcat că ne-a pierit frica?

— Ei, pe naiba, nici vorbă, spuse Eustace, după ce se gândi bine.

Giuvaier ajunse primul la poalele Cascadei, urmat imediat de Tirian. Jill era ultima, aşa că putea vedea totul mai bine decât ceilalţi. Desluşea o siluetă albă mişcându-se hotărât spre Cascadă: era Inorogul. Nu-ţi dădeai seama dacă înota sau se căţăra, însă se mişca întruna, din ce în ce mai sus, tot mai sus. Vârful cornului spinteca apa drept deasupra capului, făcând-o să i se reverse pe umeri în două şuvoaie de culoarea curcubeului. Exact în spatele lui, venea Tirian. Dădea din picioare şi din braţe ca şi cum ar fi înotat, însă se mişca drept în sus, ca un om care ar înota în sus, pe zidul unei case.

Cei mai nostimi erau Câinii. Cât alergaseră la galop, nu scoseseră deloc limba, însă acum, înghesuindu-se şi zvârcolindu-se în sus, împroşcau şi strănutau de mama focului; asta fiindcă nu conteneau cu lătratul şi, la fiecare lătrătură, li se umpleau gura şi nasul de apă. Dar în timp ce vedea toate astea, Jill urca şi ea pe Cascadă. Lucru absolut imposibil în lumea noastră. Chiar dacă nu te-ai fi înecat, teribila greutate a apei te-ar fi împins ca pe un fir de pai, zdrobindu-te de nenumăratele colţuri de stâncă. Nu însă şi în această lume. Mergeai în sus, tot mai sus, prin apa cu mii de reflexe strălucitoare, iar în jurul tău, printre unde, sclipeau pietre multicolore, încât aveai senzaţia că urcai practic pe lumină, consistentă ca o materie — mereu mai sus, şi mai sus, unde înălţimea ameţitoare te-ar fi înspăimântat, dacă ai mai fi ştiut ce înseamnă spaima, însă după aceea totul ţi se părea minunat şi palpitant. Şi pe urmă ajungeai la arcul neted, verde şi frumos pe care îl forma apa revărsându-se peste vârf şi constatai că te afli pe râul lin de deasupra Cascadei. Curentul venea năvalnic, mânându-te din spate, însă fiind un

înotător desăvârşit treceai nestingherit mai departe. Curând, ajunseră cu toţii la mal, şiroind de apă, dar nespus de fericiţi.

În faţa lor, se aşternea o vale lungă; munţi semeţi, acoperiţi de zăpadă, se înălţau alături, sus până la cer.

— Tot mai departe, înainte, strigă Giuvaier, după care porniră numaidecât.

Ieşiseră acum din Narnia şi intraseră în Deşertul de Apus, pe care Tirian, Peter şi nici măcar Vulturul nu-l văzuseră niciodată. Lordul Digory şi Lady Polly mai fuseseră însă pe-acolo.

— Mai ţii minte? Mai ţii minte? ziceau ei — şi asta limpede şi răspicat, fără să gâfâie, deşi tot grupul alerga mai repede decât o săgeată în zbor.

— Cum adică, Stăpâne? se miră Tirian. E-adevărat, aşadar, cum spun cronicile, că voi doi aţi venit aici chiar în ziua în care a fost făcută lumea?

— Da, răspunse Digory. Pentru mine, parcă a fost ieri.

— Pe un cal zburător? întrebă Tirian. Şi asta e adevărat?

— Sigur că da, spuse Digory.

Însă Câinii lătrară:

— Mai repede, mai repede!

Aşa că începură să alerge din ce în ce mai repede, ajungând aproape să zboare, căci nici măcar Vulturul de deasupra lor nu mergea mai repede decât ei. Şi străbătură nenumărate văi şerpuite, urcară coasta abruptă a dealurilor mai repede decât oricine, coborând în fugă pe cealaltă parte, urmând cursul râului, uneori traversându-l, şi lunecând peste lacurile de munte ca nişte şalupe cu motor, până ce, în final, la marginea unui lac prelung, albastru ca turcoazele, văzură o colină verde şi netedă. Pantele abrupte o făceau să semene cu o piramidă, iar de jur împrejurul vârfului se afla un zid verde; deasupra zidului, se înălţau ramurile unor copaci cu frunze argintii şi cu fructe aurii.

— Tot mai departe, înainte! zbieră Inorogul, toată lumea ascultându-i îndemnul. La poalele colinei îşi luară avânt, începând apoi să urce coasta în fugă, aidoma valului care se sparge de o stâncă, învăluind-o în spuma lui. Deşi panta era abruptă şi piezişă ca acoperişul unei case, iar iarba netedă ca un gazon de bowling, nimeni nu aluneca. Nu încetiniră ritmul decât când ajunseră în vârf; şi asta doar fiindcă se treziră în faţă cu nişte porţi aurii. Iar câteva clipe, nici unul nu avu îndrăzneala să

vadă dacă le putea deschide. Aveau aceeaşi senzaţie ca în faţa fructelor.

— Se cuvine? E bine? Să fie oare pentru noi?

Însă în timp ce stăteau aşa în picioare, de undeva de dincolo de zidurile grădinii se auzi sunetul dulce şi melodios al unui corn, iar porţile se deschiseră larg.

Tirian, emoţionat, îşi ţinea respiraţia, întrebându-se cine avea să iasă de acolo. La orice s-ar fi aşteptat, dar nu la Şoricelul Vorbitor, mititel, ceremonios şi cu ochişori strălucitori, care avea o pană roşie înfiptă în cununa de pe cap şi laba stângă proptită pe o sabie lungă. Făptura făcu o plecăciune nespus de frumoasă, după care rosti cu un glăscior piţigăiat:

— În numele Leului, fiţi bineveniţi. Haideţi, tot mai departe, înainte!

Atunci, Tirian îi văzu pe Regele Peter, Regele Edmund şi pe Regina Lucy repezindu-se în faţă să îngenuncheze şi să-l salute pe Şoarece, strigând cu toţii:

— Pişpirici!

Tirian răsufla acum mai gâfâit, minunându-se de ceea ce vedea, căci ştia că avea în faţa ochilor pe unul dintre cei mai măreţi eroi ai Narniei, Pişpirici Şoarecele, care se luptase în marea Bătălie de la Beruna, plecând apoi pe mare spre Capătul Lumii, împreună cu Regele Caspian Navigatorul. Până însă să se dumirească mai bine, se simţi îmbrăţişat de două braţe puternice; un bărbos îl sărută pe obraz, rostind cu un glas care îi era atât de cunoscut:

— Ce-i cu tine, flăcăule? De când am pus ultima oară mâna pe tine, te-ai mai împlinit şi tu la trup şi te-ai mai înălţat.

Era tatăl său, bunul Rege Erlian; dar nu cum îl văzuse Tirian când îl aduseseră acasă palid şi rănit din lupta cu uriaşul, şi nici cum şi-l amintea în ultimii ani de viaţă, când ajunsese un ostaş cu părul cărunt. Acesta era tatăl său tânăr şi vesel, exact cum îl ţinea minte din copilărie, când, băieţel fiind, se juca mereu cu el în grădina castelului de la Cair Paravel, în serile de vară, înainte de culcare; îi reveni în minte până şi mirosul de lapte cu pâine, cum obişnuia să mănânce la cină.

Giuvaier se gândea în sinea lui: "Îi las să mai discute un pic, după care am să mă duc să-l salut pe bunul Rege Erlian. Câte mere delicioase nu mi-a dat el mie, când eram doar un mânz". În clipa următoare însă gândul îi zbură la altceva, căci pe poartă

ieşea acum un cal atât de puternic şi de nobil, încât până şi Inorog se simţea intimidat în prezenţa lui: un măreţ cal înaripat. Acesta privi câteva clipe la Lordul Digory şi la Lady Polly, după care necheză zgomotos:

— Salutare, verilor!

Şi amândoi strigară:

— Fledge! Fledge al nostru, cel bun şi drag! repezindu-se să-l sărute.

Acum, însă, Şoarecele îi îndemna din nou să intre. Aşa că păşiră cu toţii prin porţile aurii, în aerul înmiresmat ce adia spre ei din grădină şi nimeriră în acel amestec răcoros de soare şi umbră, păşind pe iarba moale, înţesată de floricele albe. Iniţial, îi frapă faptul că locul era cu mult mai mare decât li se păruse de afară. N-avură însă răgazul să reflecteze la asta, căci din toate părţile veneau oameni să-i întâmpine pe nou-sosiţii.

S-ar fi zis că toţi cei de care aţi auzit vreodată (dacă cunoaşteţi istoria acestor ţări) erau acolo. Bufniţa Pană-Luminoasă şi Puddleglum Omul-bălţilor; Regele Rilian Cel-din-vrajă-trezit şi mama lui, fiica Stelei, precum şi bunicul său, însuşi Caspian. Şi aproape, lângă acesta, se aflau Lordul Drinian, Lordul Berne, Piticul Bunilă, Bursucul Vânător-de-trufe, cu Glenstorm Centaurul şi o sută de alţi eroi din marele Război de Eliberare. Şi pe urmă, din altă direcţie, apăru Cor, Regele Archenlandului, cu Regele Lune, tatăl său, şi soţia sa Regina Aravis; dârzul prinţ Corin şi fratele lui; Bree Calul Vorbitor şi Hwin Iapa. Iar apoi — ceea ce pentru Tirian a fost minunea minunilor —, apărură din străfundurile trecutului cei doi Castori cumsecade şi Faunul Tumnus. Şi ce fericire să se revadă cu toţii: se îmbrăţişau, îşi strângeau mâna şi depănau glume de odinioară (habar n-aveţi ce bine sună o glumă veche când o spui iarăşi după o pauză de vreo cinci sute de ani); întregul grup se deplasă atunci în faţă, spre mijlocul livezii, unde Phoenix stătea într-un copac, privind în jos, iar la picioarele copacului se aflau două tronuri, şi pe tronurile acelea şedeau un Rege şi o Regină, de o măreţie şi o frumuseţe care îi făcură pe toţi să li se ploconească până la pământ. Aşa se şi cuvenea, de altminteri, căci cei doi erau Regele Frank şi Regina Helen, din care se trag cei mai mulţi dintre vechii Regi ai Narniei şi ai tărâmului Archen. Iar Tirian se simţea aşa cum s-ar simţi oricare dintre voi dacă s-ar trezi faţă în faţă cu Adam şi Eva în toată gloria lor.

Cam la o jumătate de oră mai târziu — sau să fi fost poate după vreo jumătate de veac mai târziu, căci acolo timpul curge altfel decât aici — Lucy stătea cu dragul ei prieten, cu cel mai vechi prieten narnian pe care îl avea, Faunul Tumnus, privind în jos peste zidul acelei grădini, de unde vedeau toată Narnia aşternută la picioarele lor. Privind aşa în jos, constatai că dealul acesta era mult mai înalt decât li se păruse: cobora adânc în jos, cu stânci strălucitoare, la mii de metri dedesubt, iar copacii din acea lume nu păreau mai mari decât nişte firicele de sare. Pe urmă, Lucy se întoarse spre interiorul grădinii, cu spatele la zid.

— Am înţeles, zise ea în cele din urmă, gânditoare. Acum, am înţeles. Grădina aceasta e ca şi grajdul. E mult mai mare pe dinăuntru, decât părea pe dinafară.

— Sigur că da, Fiică a Evei, îi spuse Faunul. Cu cât mergi mai departe, înainte, cu atât totul se face mai mare. Interiorul este mai mare decât exteriorul.

Lucy privi atentă la grădină şi observă că nu era, de fapt, o grădină, ci o lume întreagă, cu râuri, păduri, mări şi munţi. Nimic nu i se părea însă necunoscut; le ştia pe toate.

— Am înţeles, spuse ea. Asta e tot Narnia, mai reală şi mai frumoasă decât Narnia aceea de dedesubt, exact cum era mai reală şi mai frumoasă decât Narnia din afara grajdului! Mda, am priceput... o lume într-altă lume, Narnia în Narnia...

— Da, zise domnul Tumnus, ca o ceapă, doar că, pe măsură ce mergi tot mai înăuntru, fiecare cerc e mai larg decât precedentul.

Tot privind într-o parte şi alta, Lucy constată curând că i se întâmplase ceva nou şi frumos. Indiferent la ce se uita şi oricât de departe ar fi fost lucrul acela, de îndată ce-şi pironea ochii pe el îl vedea clar şi aproape, de parcă s-ar fi uitat printr-un telescop. Vedea întregul deşert sudic şi dincolo de el marele oraş Tashbaan; spre est, vedea Cair Paravel pe ţărmul mării, ba chiar şi fereastra camerei care fusese cândva a ei. Iar hăt, departe, pe mare, desluşea insulele, o puzderie de insule până la capătul lumii, şi, dincolo de capăt, muntele uriaş unde ziceau ei că era ţara lui Aslan. Acum însă vedea că acesta făcea parte dintr-un imens lanţ de munţi care înconjurau întreaga lume. Cât de aproape îi vedea acum! Pe urmă, privi în stânga şi văzu ceea ce credea ea că era un enorm nor colorat şi strălucitor, despărţit de ei printr-un hău. Concentrându-şi, însă, privirea observă că

nu era un nor, ci o bucată de uscat. Iar când îşi pironi ochii pe o anumită porţiune, strigă numaidecât:

— Peter! Edmund! Veniţi să vedeţi! Haideţi repede!

Veniră cu toţii şi se uitară, căci şi ochii lor vedeau acum altfel.

— Extraordinar! exclamă Peter. Asta e Anglia. Şi uite casa — vechea casă de la ţară a profesorului Kirk, unde au început toate aventurile noastre!

— Dar parcă se spunea că a fost distrusă? întrebă Edmund.

— Da. Şi chiar a fost, zise Faunul. Numai că acum priviţi Anglia cea din interiorul Angliei, Anglia adevărată, exact cum aceasta este Narnia adevărată. Iar în Anglia aceea interioară nu se distruge nici un lucru bun.

Brusc, ochii li se mutară în altă direcţie; în clipa aceea, Peter, Edmund şi Lucy rămaseră uluiţi, strigând şi fluturând din mâini; căci îi vedeau acolo pe tatăl şi pe mama lor, care le făceau semne cu mâna de peste valea adâncă. Întocmai ca atunci când, fiind pe chei, în port, îi vezi pe cei pe care ai venit să-i aştepţi făcându-ţi semne cu mâna de pe puntea vasului.

— Cum putem ajunge la ei? întrebă Lucy.

— E simplu, spuse domnul Tumnus. Ţara aceea şi ţara aceasta — toate ţările adevărate — nu sunt decât nişte ramificări ale imensului lanţ muntos al lui Aslan. Nu ne rămâne decât să mergem pe creastă, în sus şi înspre interior, până când cele două ţări se contopesc. Ia ascultaţi! E cornul Regelui Frank; trebuie să mergem cu toţii sus.

Porniră, aşadar, împreună — ca într-o minunată procesiune — în sus, spre nişte munţi mai înalţi decât ai putea vedea în lumea asta, chiar dacă ar exista. Pe munţii aceia nu era însă nici pic de zăpadă, ci, dimpotrivă, păduri dese, văi verzi, livezi bogate, cascade sclipitoare, unele deasupra altora, urcând mereu. Iar pământul pe care păşeau se îngusta tot timpul, având câte o vâlcea adâncă de o parte şi de cealaltă; iar dincolo de vâlceaua aceea, pământul adevăratei Anglii se apropia din ce în ce mai mult.

Lumina din faţă se făcea tot mai puternică. Lucy văzu un fel de scară gigantică, formată din nenumărate stânci multicolore. După care, uită de toate, căci Aslan îşi făcuse apariţia, sărind din stâncă în stâncă — un şuvoi viu de putere şi splendoare.

Prima făptură pe care Aslan a chemat-o la el a fost Nedumirici Măgarul. N-aţi văzut vreodată măgar care să arate mai prăpădit şi mai tontălău decât Nedumirici când a pornit spre Aslan, pe lângă care era la fel de mic pe cât pare un pisoiaş în comparaţie cu un Saint Bernard. Leul a plecat adânc capul şi i-a şoptit ceva lui Nedumirici, la care acesta şi-a pleoştit urechile lungi, după care i-a mai spus ceva, iar Nedumirici a ciulit urechile. Oamenii n-au auzit nimic din ce i-a spus Aslan. Pe urmă, Aslan s-a întors spre ei, zicându-le:

— Nu sunteţi încă atât de fericiţi pe cât mi-aş dori să vă vad.

— Ne e tare teamă că o să fim izgoniţi, Aslan. De-atâtea ori s-a întâmplat să ne expediezi înapoi în lumea noastră! spuse Lucy.

— De data asta să nu vă fie frică, zise Aslan. N-aţi ghicit încă?

Inima le săltă în piept de bucurie şi o speranţă frenetică puse stăpânire pe ei.

— A avut loc cu-adevărat un accident feroviar, le spuse Aslan cu blândeţe. Tatăl şi mama voastră, la fel ca voi toţi — cum se spune pe Tărâmul Umbrelor — nu mai sunteţi: aţi murit. Şcoala s-a terminat; a început vacanţa. Visul s-a isprăvit; s-a făcut dimineaţă.

Şi, în timp ce le vorbea, nu li se mai părea că arăta ca un leu; însă lucrurile care au început să se petreacă după aceea au fost atât de minunate şi de frumoase, încât mi-e imposibil să le descriu. Iar pentru noi acesta este sfârşitul tuturor poveştilor, nemairămânându-ne decât să spunem că au trăit cu toţii fericiţi până la capătul veacurilor. Pentru ei însă n-a fost decât începutul poveştii adevărate. Toată existenţa lor în această lume şi toate aventurile lor în Narnia n-au fost decât coperta şi pagina de gardă; acum, în sfârşit, începeau Capitolul Unu al Măreţei Poveşti, pe care nimeni pe pământ n-a citit-o; povestea care nu se sfârşeşte niciodată; povestea în care fiecare capitol e mai bun decât cel dinaintea lui.

NARNIA
Lantern Waste
Ettinsmoor
Archenland
witch's castle
Mr. Tumnus
the Lamp-post
the wardrobe
Beaver's Dam
western woods
Allies' enclave
Rock Bridge
Frozen Lake
cauldron pool
Father Christmas
Shuddering Wood
the great river
witch's camp
frozen waterfall
battle field
owlwood
northern marsh
Cair Paravel
Galma
Aslan's camp
the Stone Table
dancing lawn
Glasswater Creek
Stormness Head
Anvard
Mt. Pire
N
E
S
W